మైండ్ మ్యాపింగ్ (ZPSS (B) RK PUR)

Lesson 1/1

CLASS: 10వ

(1. భారతదేశం : భౌగోళిక స్వరూపాలు)

TSURAO 9849854488

1

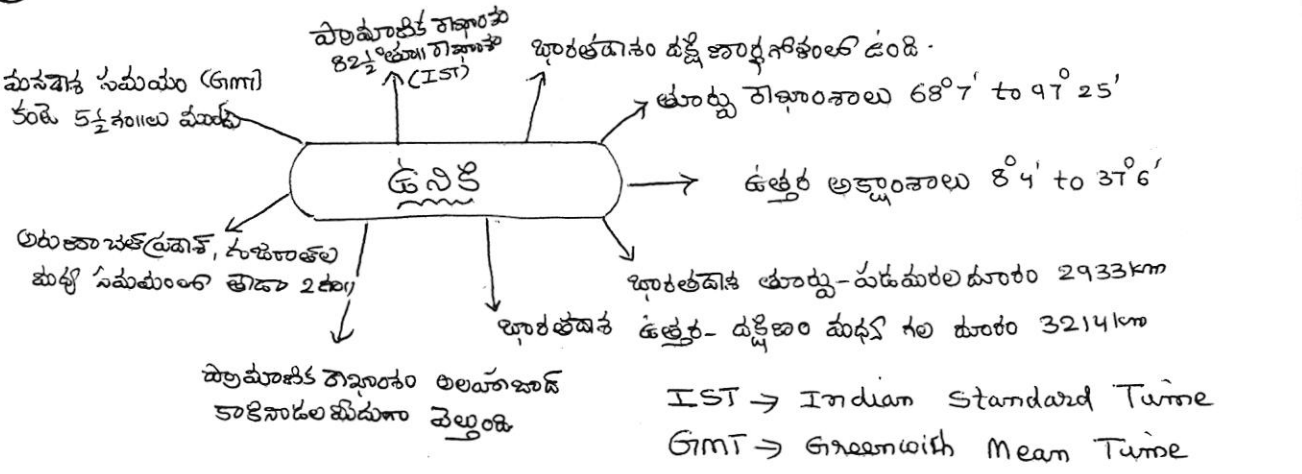

2

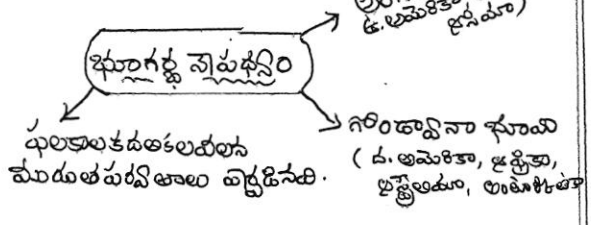

3

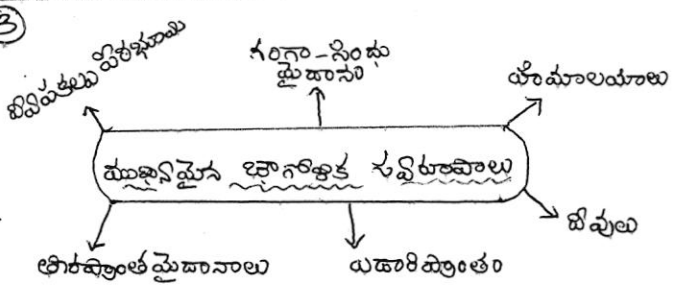

4

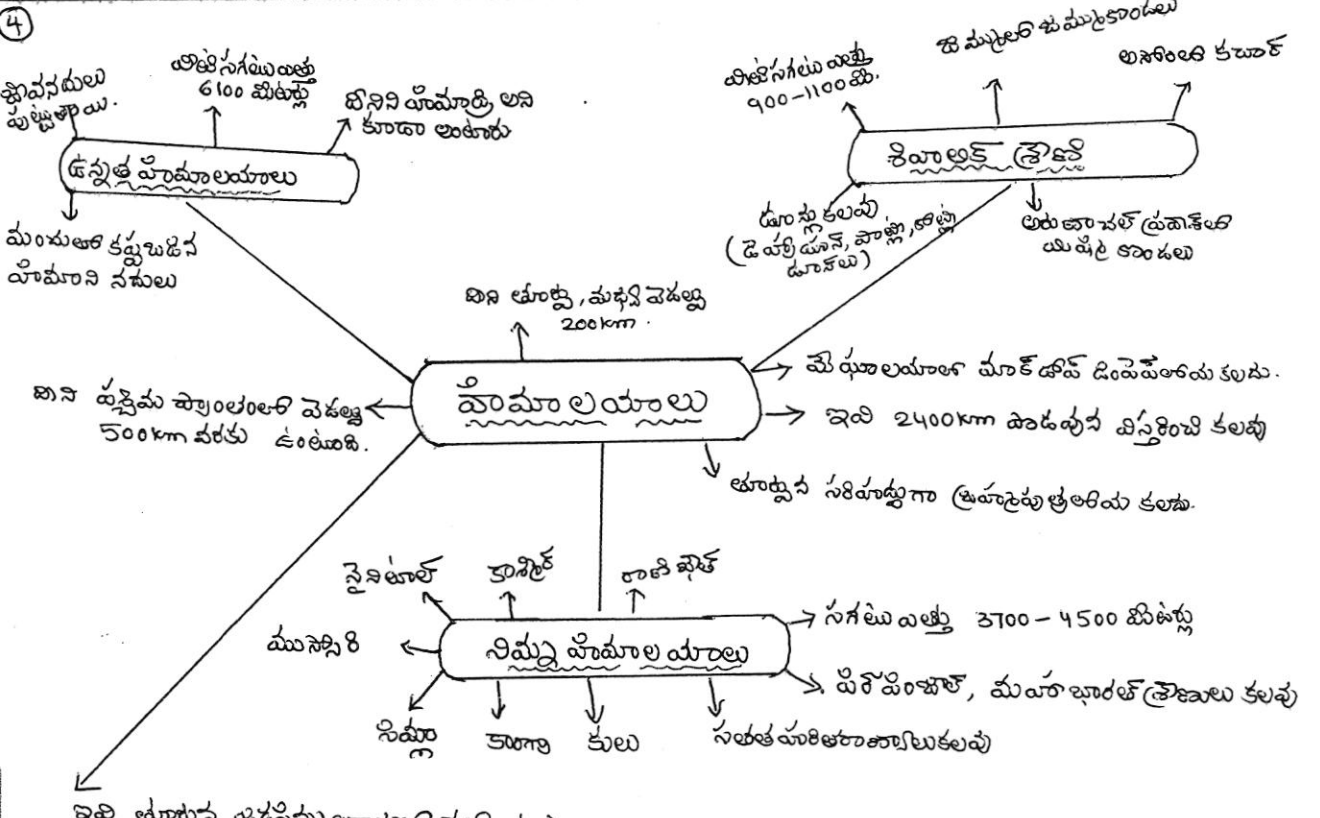

www.bestsocialteacher.com

(5)

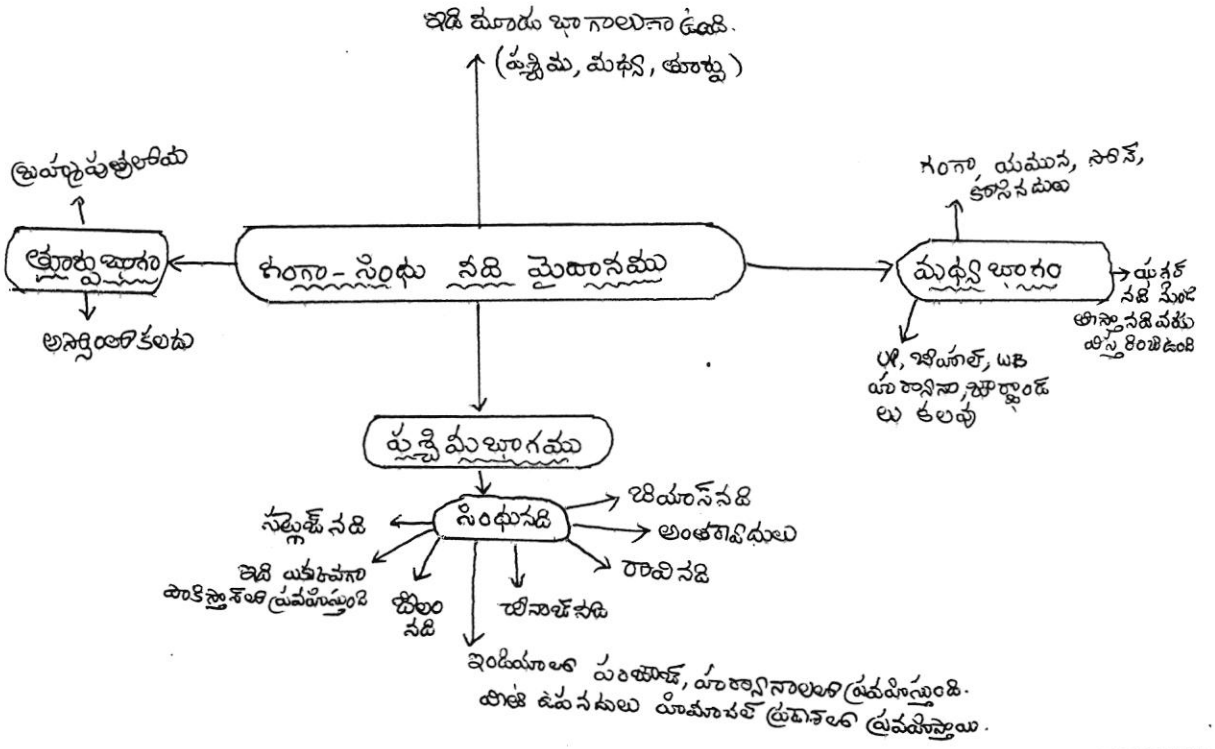

(6)

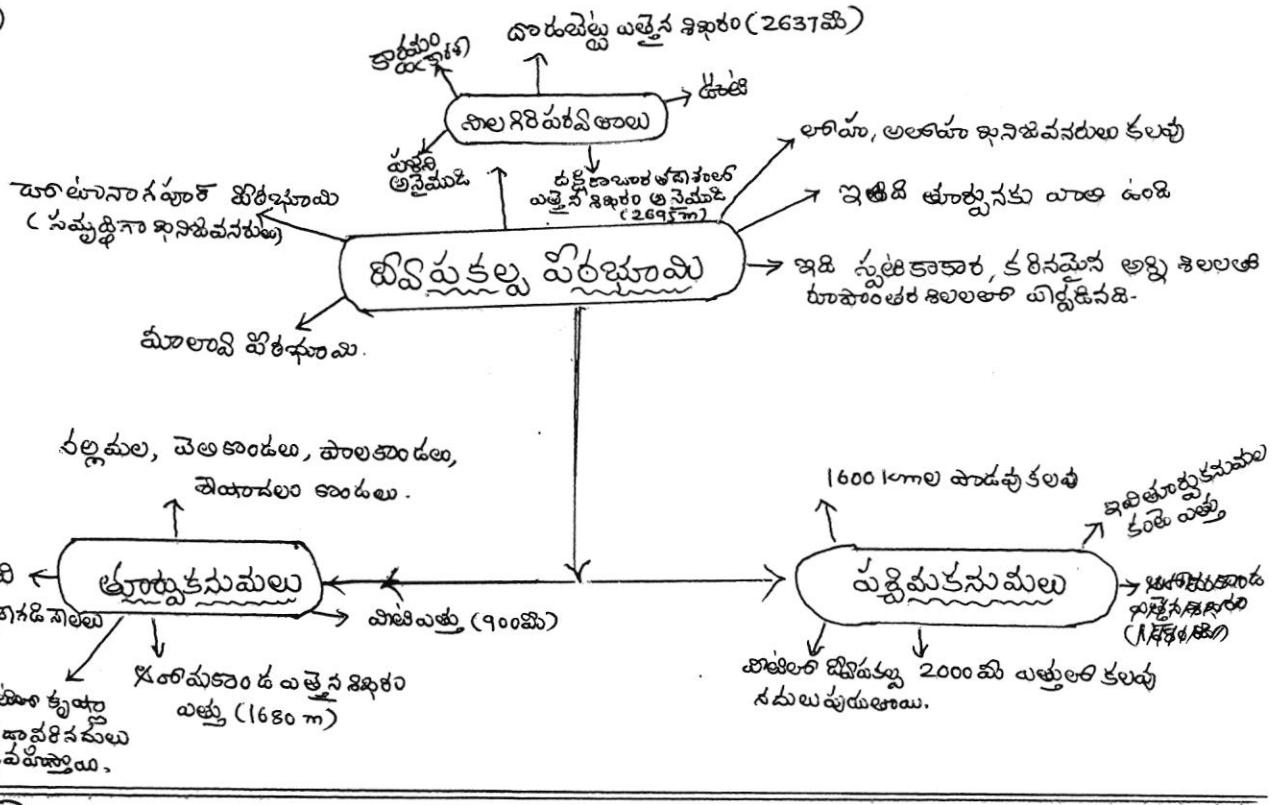

(7)

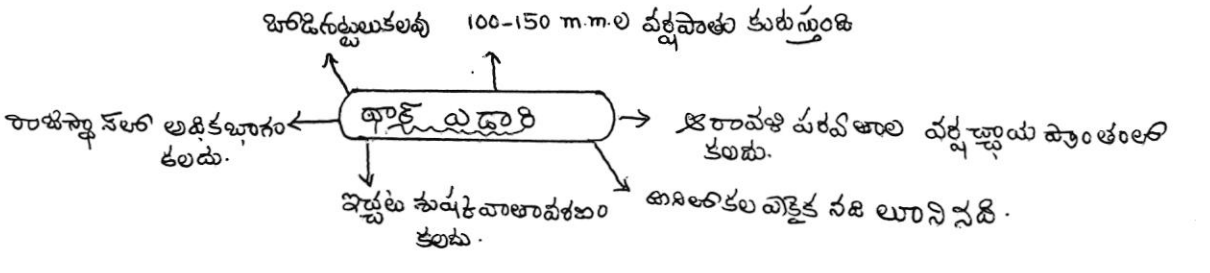

www.bestsocialteacher.com

(8)

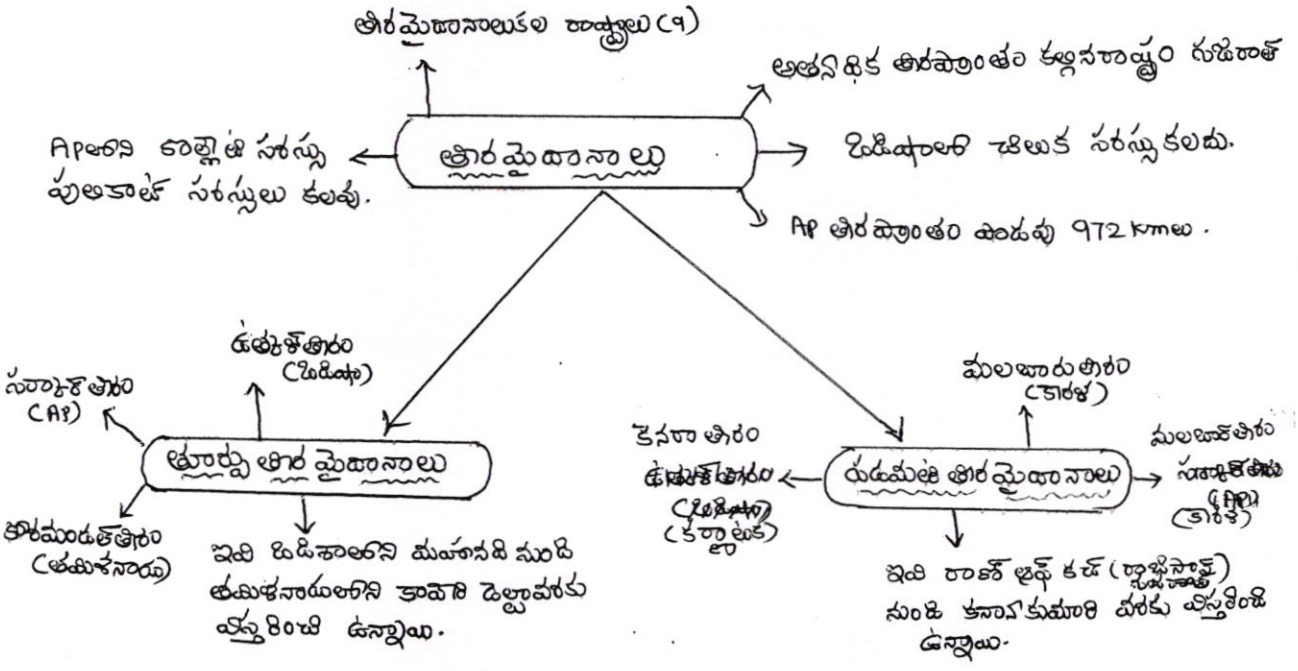

(9)

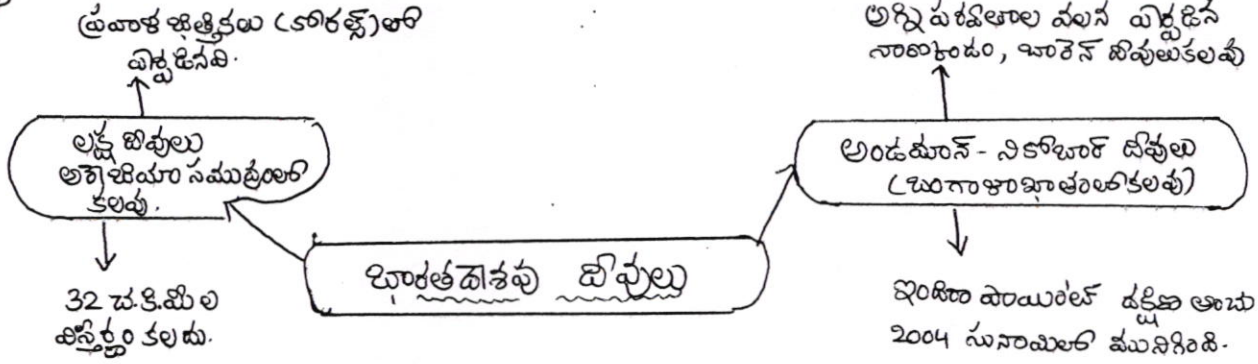

T. Narender Rao
S.A. (Social)
ZPSS(B) R.K.PUR.

www.bestsocialteacher.com

మైండ్ మ్యాపింగ్ (పాఠం-2)

అభివృద్ధి - భూవనలు

(10th SOCIAL) Z.P.S.S.(BOYS) RAMAKRISHNAPUR ✆TNRAO 9849854488

①

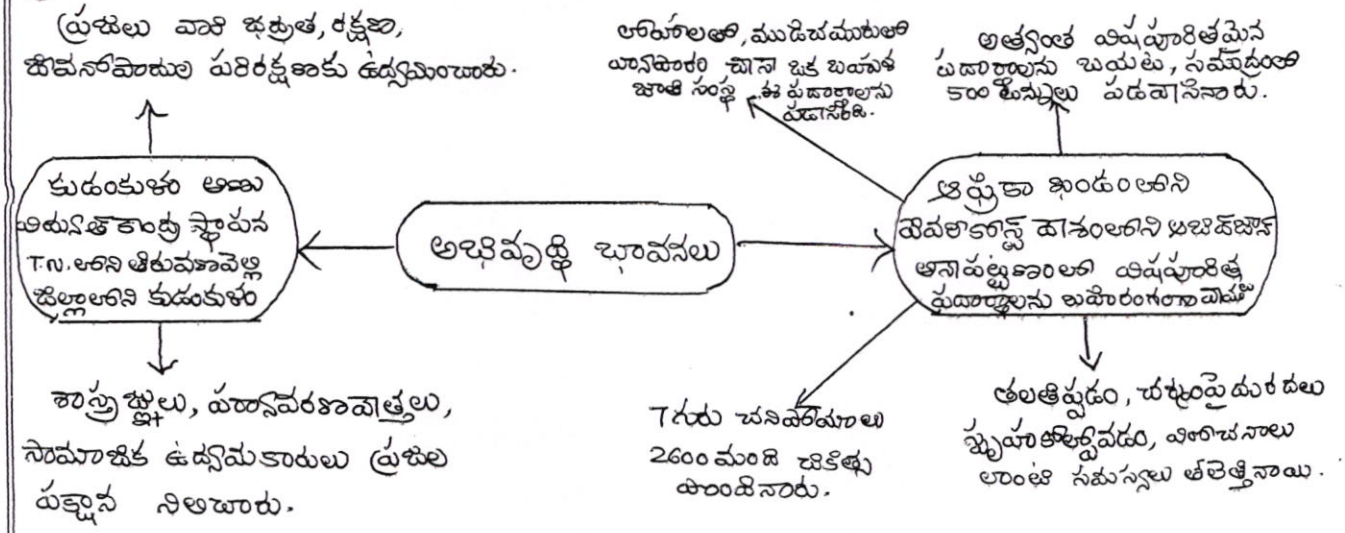

②

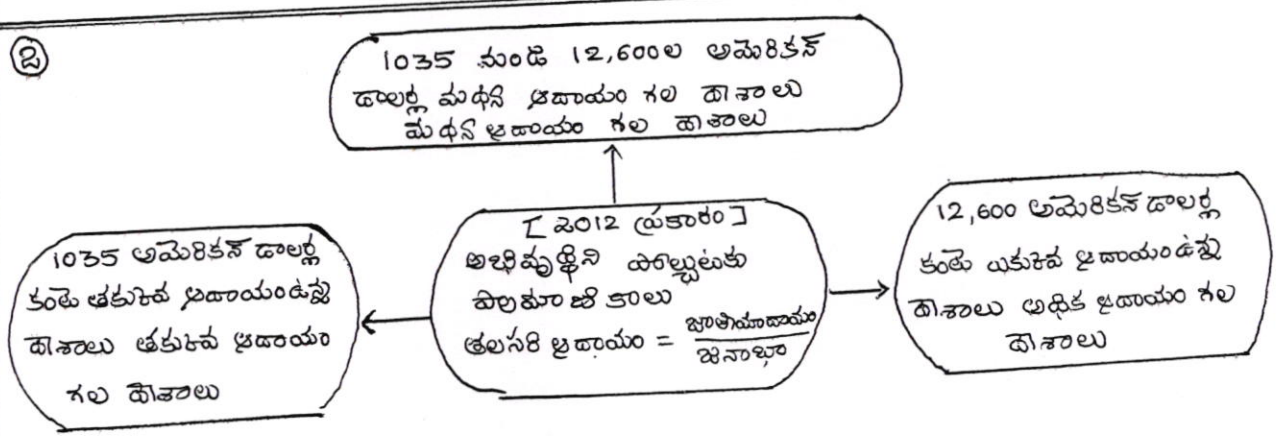

③

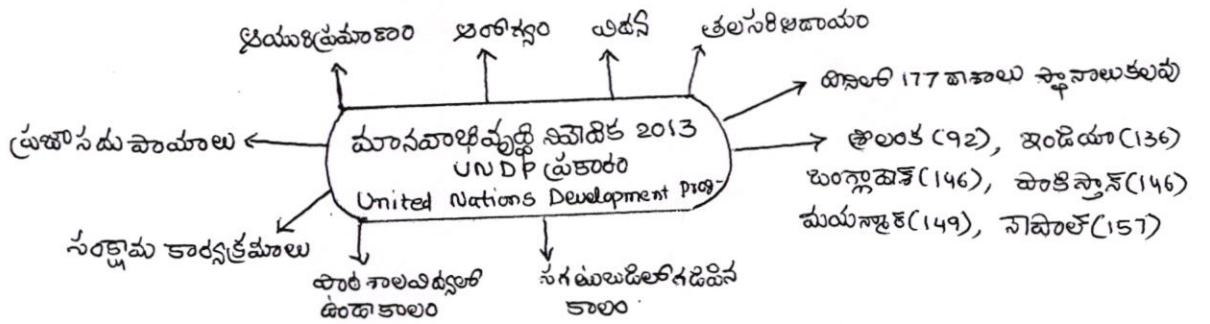

* హిమాచల్ ప్రదేశ్‌లో విద్యను పాఠశాలవిద్యావిధానంగా పరిగణించి, అన్ని పథకాలను కల్పించి 10వ పాఠశాలవిద్యను నియమంగా మార్చినారు.
* మహిళల అక్షరాస్యతపెరిగి, అక్షరంగాళ్లో కాశించారు.
* పంజాబ్ తలసరిఆదాయం 78000 రూ॥ ఉన్నా కూడా 74,000 రూ॥ ఉన్న H.P. కంటే మానవాభివృద్ధి సూచికలో వెనుకబడిఉంది. అంటే 25,000 రూ॥ల తలసరి ఆదాయం కలదు.

www.bestsocialteacher.com

మైండ్ మ్యాపింగ్ (పాఠం-3)
ఉత్పత్తి ఉపాధి

Z.P.S.S. (Boys) RAMAKRISHNAPUR

(10th SOCIAL) → TNRAO 9849854488

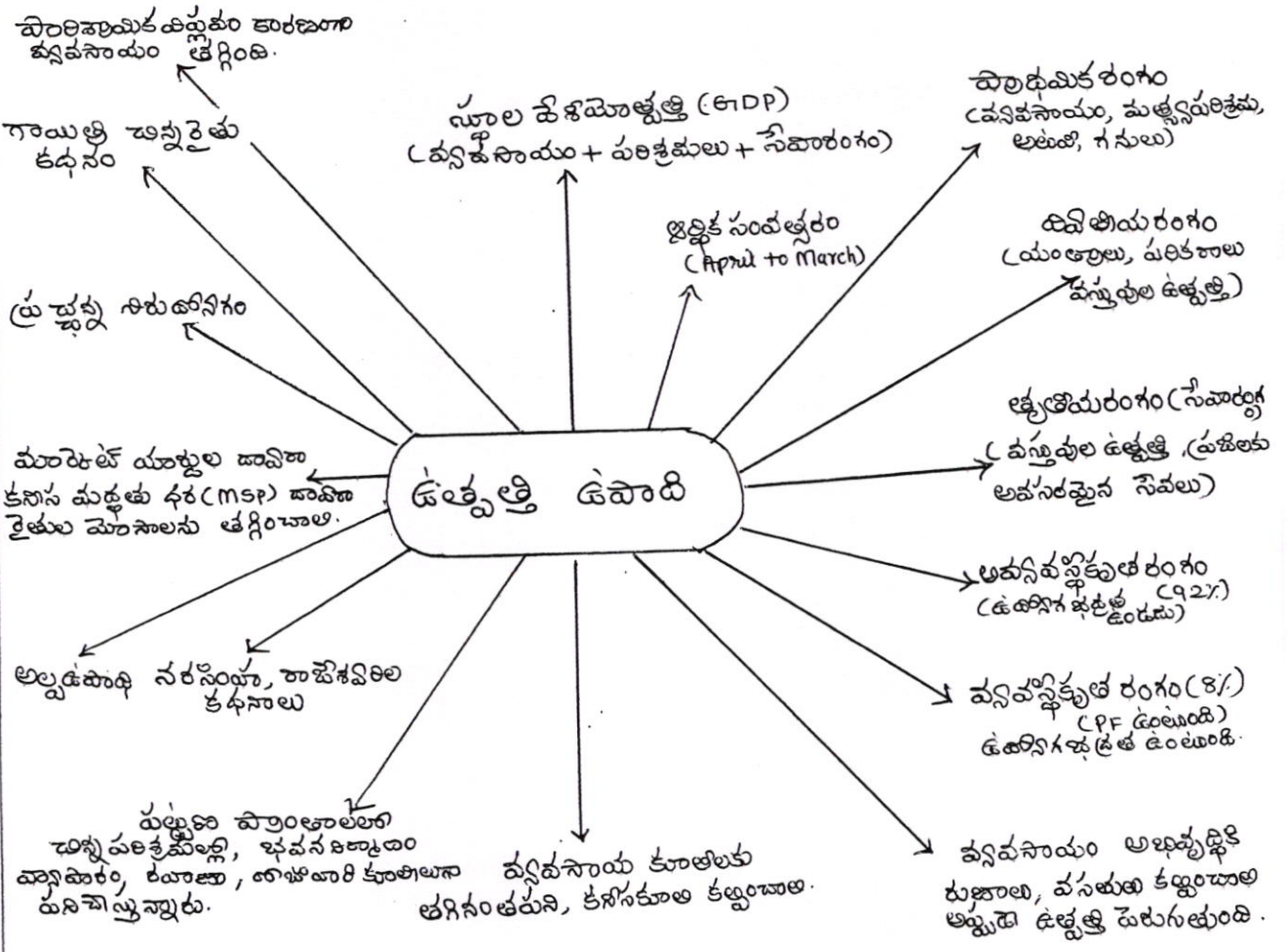

* GDP (Gross Domestic Product)
* మూర్తనీయక వస్తువులు (Ex. పప్పు, ఊక, బియ్యం)
* అంతర్గనవస్తువులు (Ex. ఇడ్లీ, దోశాలు)
* 2011 జనాభా లెక్కల ప్రకారం 120 కోట్ల జనాభాలో 46 కోట్ల మంది పని చేస్తున్నారు.
* గాయిత్రి – చిన్నరైతు, నరసింహా – ప్రభుత్వ ఉద్యోగి, కాకేశ్వరి – భవన నిర్మాణ కూలి

www.bestsocialteacher.com

పాఠం-4 (భారతదేశ - శీతోష్ణస్థితి) మైండ్ మ్యాపింగ్

→T.N.RAO 9849854488

1

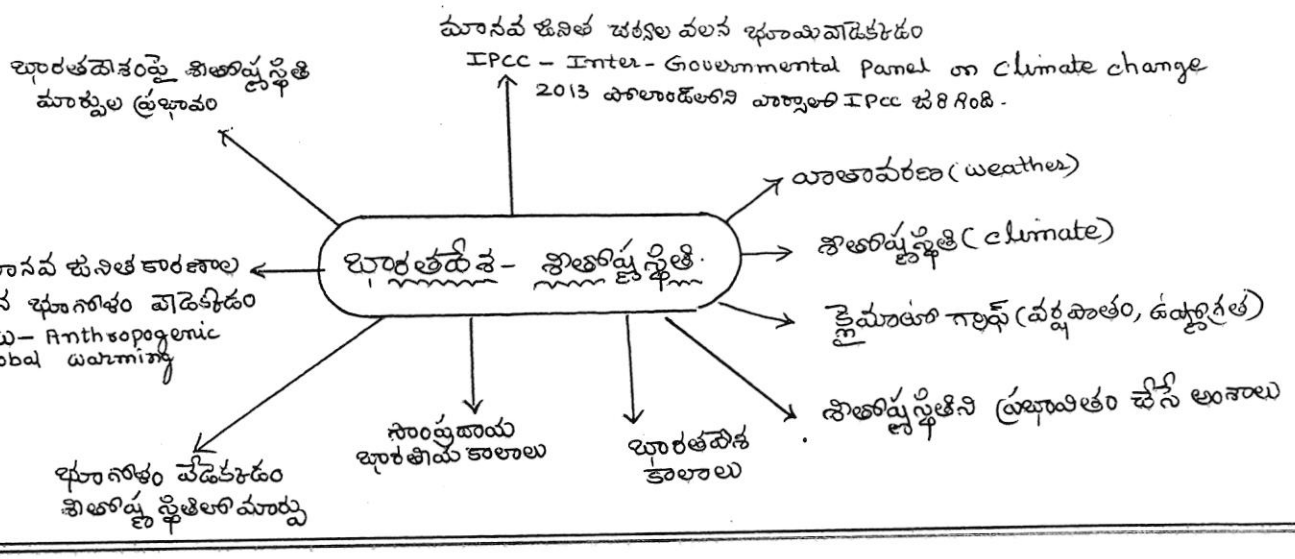

2

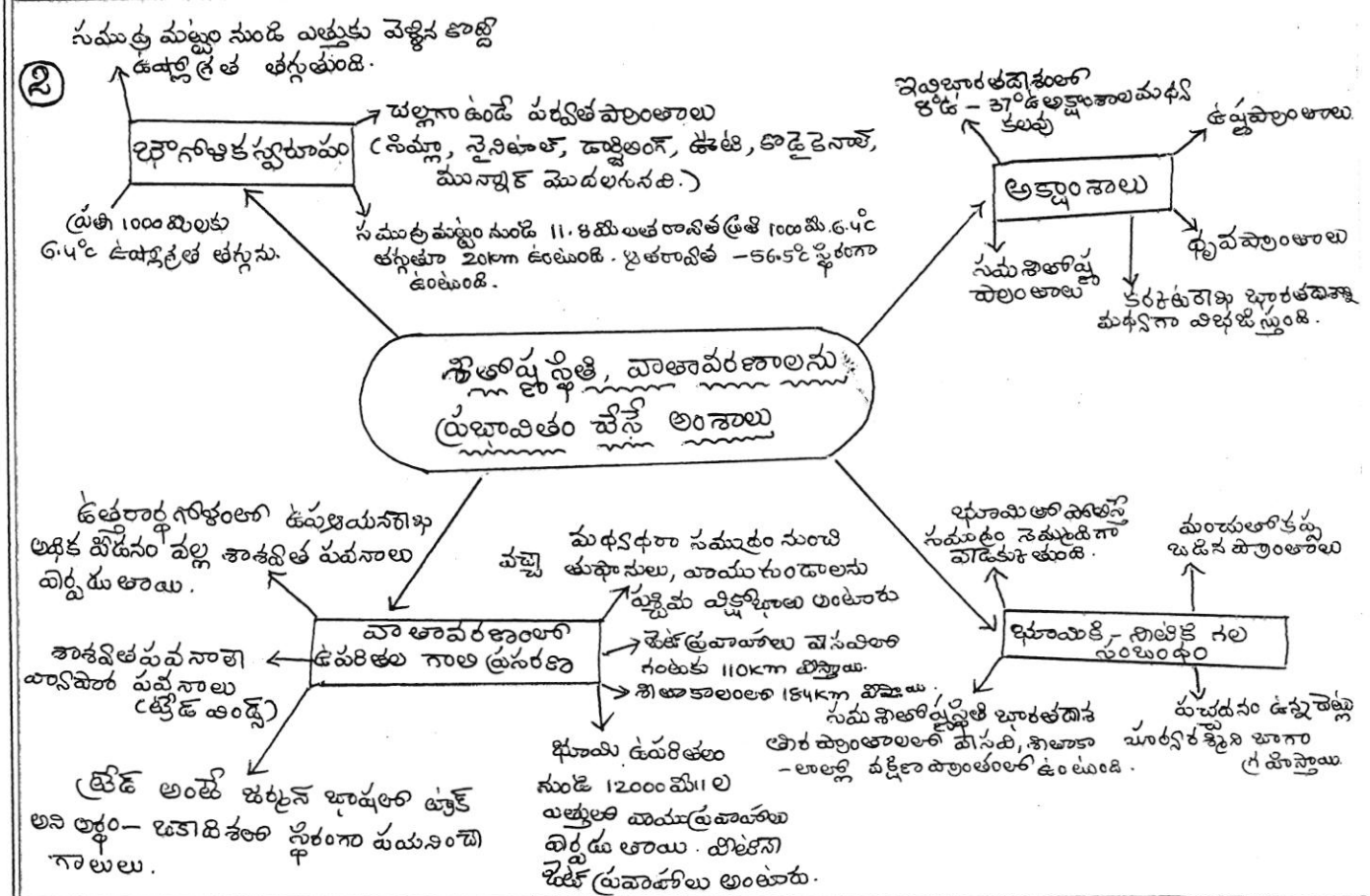

3

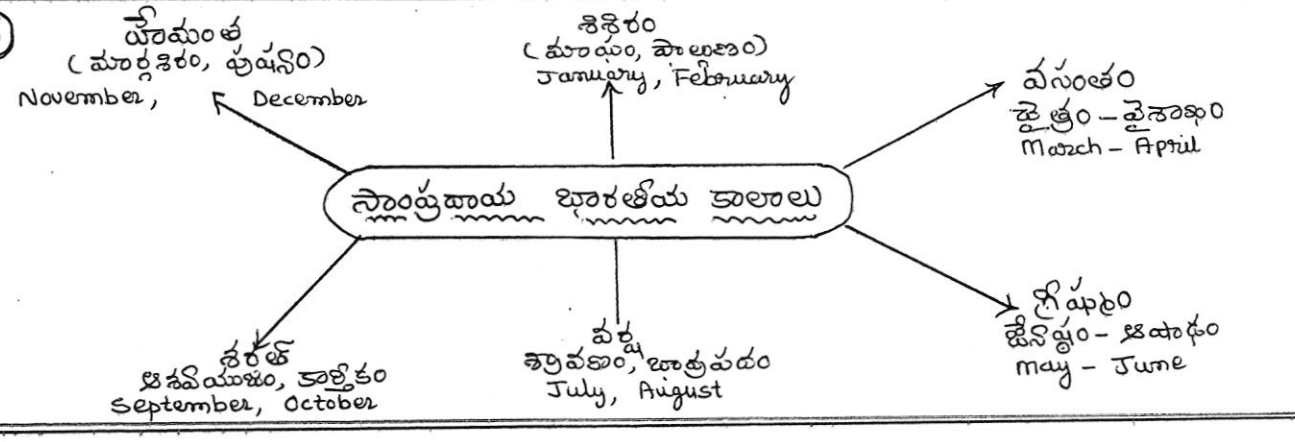

④

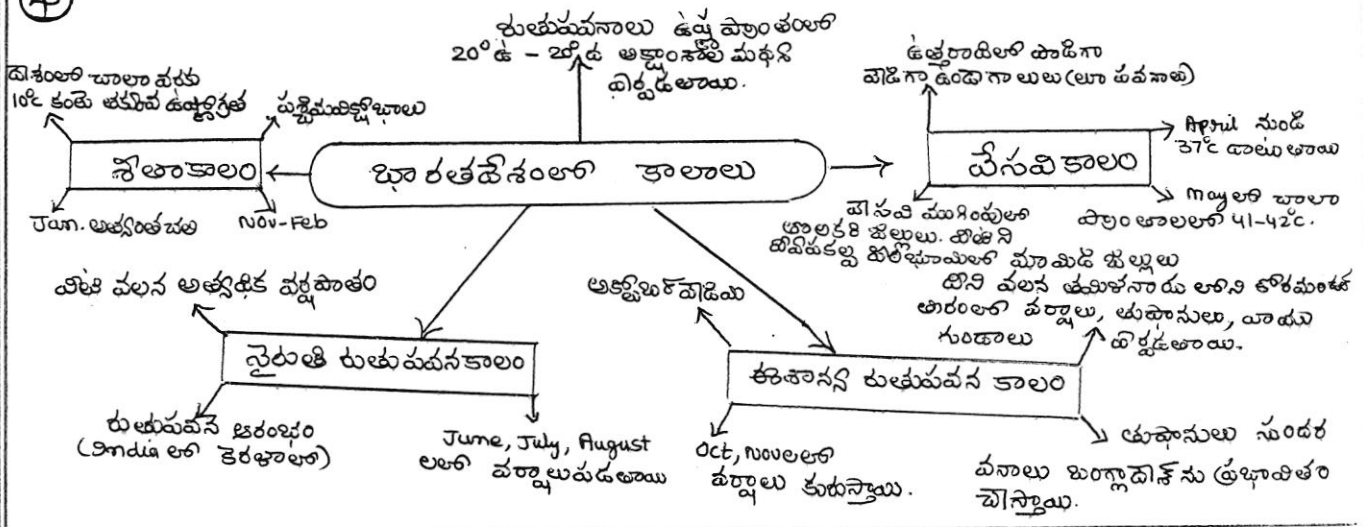

⑤

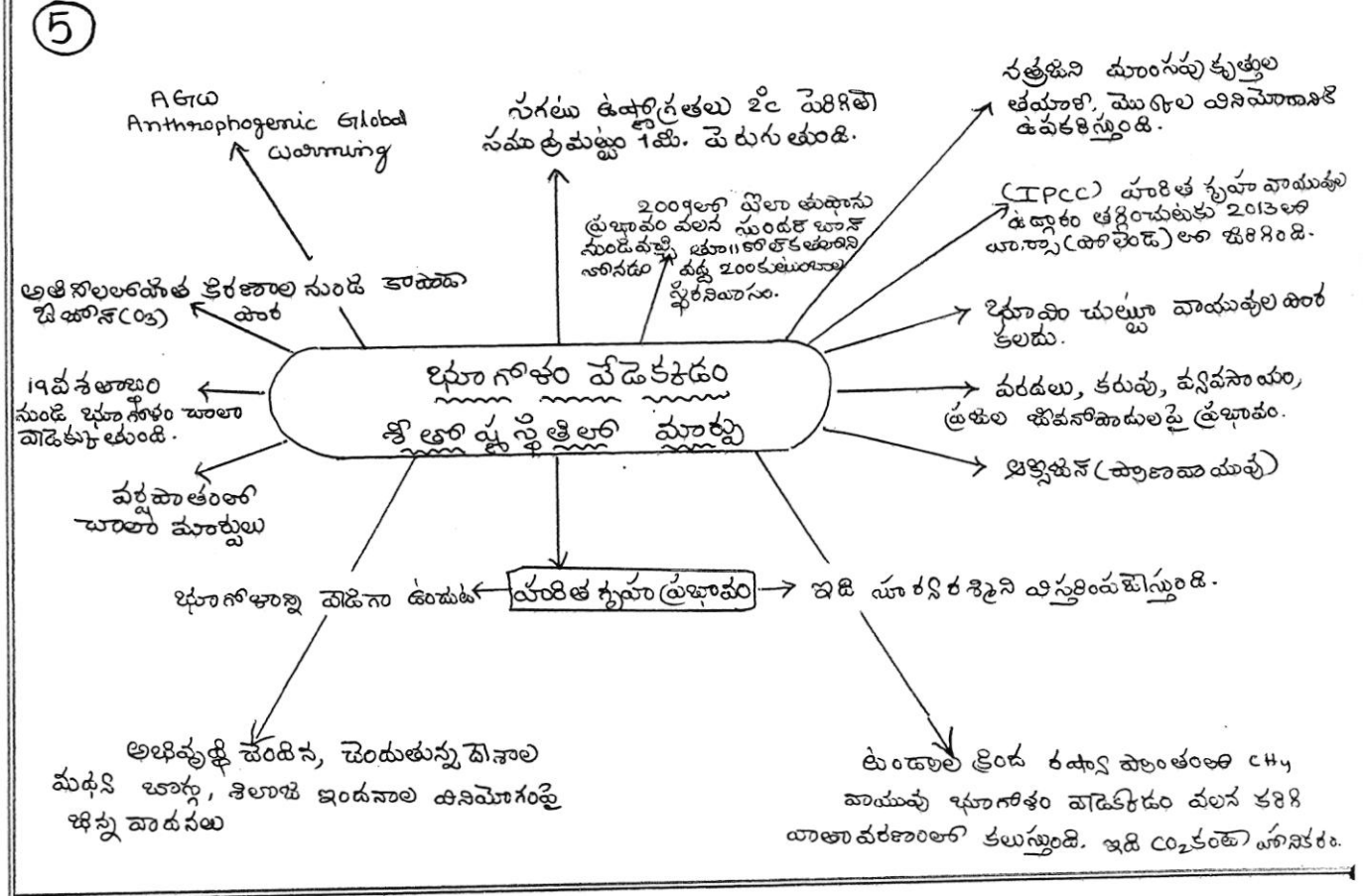

⑥

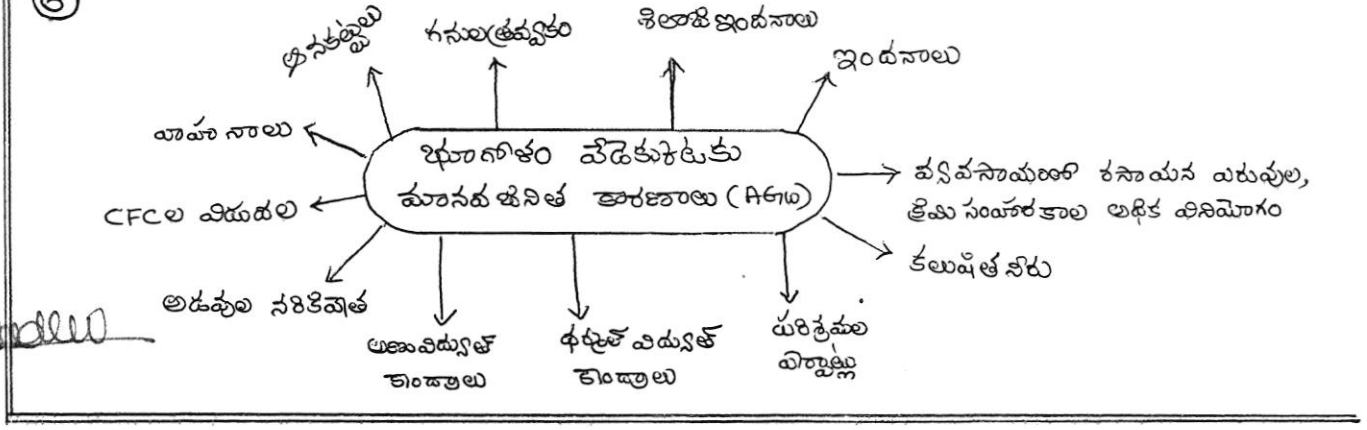

www.bestsocialteacher.com

మైండ్ మ్యాపింగ్

(5. భారతదేశ నదులు, నీటివనరులు)

తరగతి: 10వ విషయము: సాంఘిక శాస్త్రం ZPSS(B) RK PUR → TNRAO 9849854488

①

భారతదేశ నదీజల వ్యవస్థ మూడు భౌతిక అంశాలు

- గంగాసింధు మైదానం
- హిమాలయాలు
- దీవిపకల్ప పీఠభూమి

②

పుట్టుక ఆధారంగా నదీజల వ్యవస్థ

- హిమాలయ నదులు → ఇవి జీవనదులు
  - V ఆకారపు లోయలను ఏర్పరచును (సింధు, బ్రహ్మపుత్ర నదులు)
- దీవిపకల్ప నదులు
  - తూర్పుకు ప్రవహించేవి
    - గోదావరి
    - కృష్ణా
    - కావేరి
  - పడమరకు ప్రవహించేవి
    - నర్మద
    - తపతి
    - మహి

గంగానది వ్యవస్థ

1) గంగోత్రి హిమానీనదం దగ్గర పుట్టే భగీరథీ + బదరీనాథ్‌కి వాయువ్యదిశలో సపత్‌నాగ్ దగ్గర పుట్టే అలకనంద కలిసి దేవప్రయాగ దగ్గర కలిసి గంగానదిగా పిలువబడుతుంది.
2) హరిద్వార్ వద్ద పర్వతాలను వదిలి మైదానంలోకి ప్రవహిస్తుంది.

బ్రహ్మపుత్రనది వ్యవస్థ

1) ఇది మానస సరోవరం దగ్గర కైలాస పర్వతాల్లోని చెమయున్ డంగ్ హిమానీనదం వద్ద పుడుతుంది.
2) లోట్సెత్సాంగ్ దగ్గర జల ప్రవాహానికి అనువుగా మారుతుంది.
3) ఇది 640km ప్రవహిస్తుంది.
4) ఇండియాలో అరుణాచల్ ప్రదేశ్‌లో నైరుతి దిశగా పెద్ద మలుపు తిరుగును. దీనిని డిహాంగ్ (or) సియాంగ్‌గా పిలుస్తారు.
5) అస్సాం లోయలోకి వచ్చి దిబంగ్ + లోహిత్‌ల కలయికతో బ్రహ్మపుత్రగా పిలువబడుతుంది.

సింధునది వ్యవస్థ

1) ఇది టిబెట్‌లోని మానస సరోవరం దగ్గర కైలాస పర్వతాల్లోని ఉత్తర వాలులవద్ద పుడుతుంది.
2) ఇది టిబెట్ నుండా ప్రవహించి J&K లో ప్రవేశిస్తుంది.
3) J&K, పంజాబ్, HP లో ప్రవహిస్తుంది.
4) దీని ఉపనదులు జీలం, చినాబ్, రావి, సట్లెజ్, బియాస్

③

నీటి వినియోగం

- వ్యవసాయానికి నీరు
- గృహ అవసరాలకు, పశువులకు నీటి వినియోగం
- పారిశ్రామిక అవసరాలకు నీటి వినియోగం.
- అంతర్గత ప్రవాహాలు అవపాతం, ఉపరితల ప్రవాహం భూగర్భ ప్రవాహం
- బాహ్యప్రవాహాలు (బాష్పీభవనం)
- ఉపరితల ప్రవాహాల దావారా, భూగర్భ ప్రవాహాల దావారా బయటకు పోయే నీరు.

www.bestsocialteacher.com

④

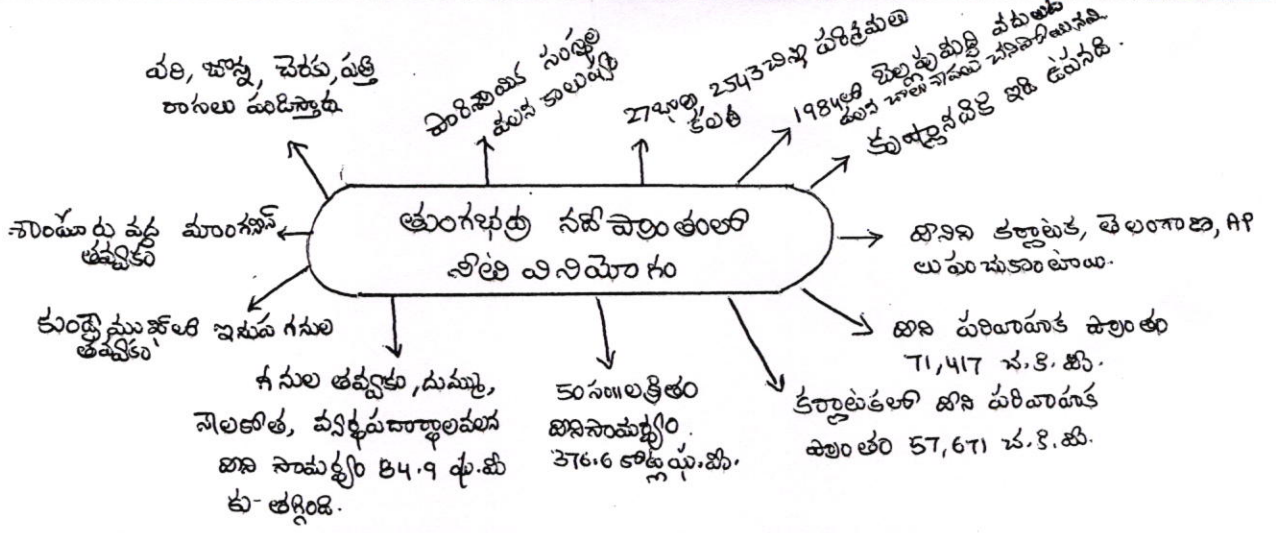

⑤

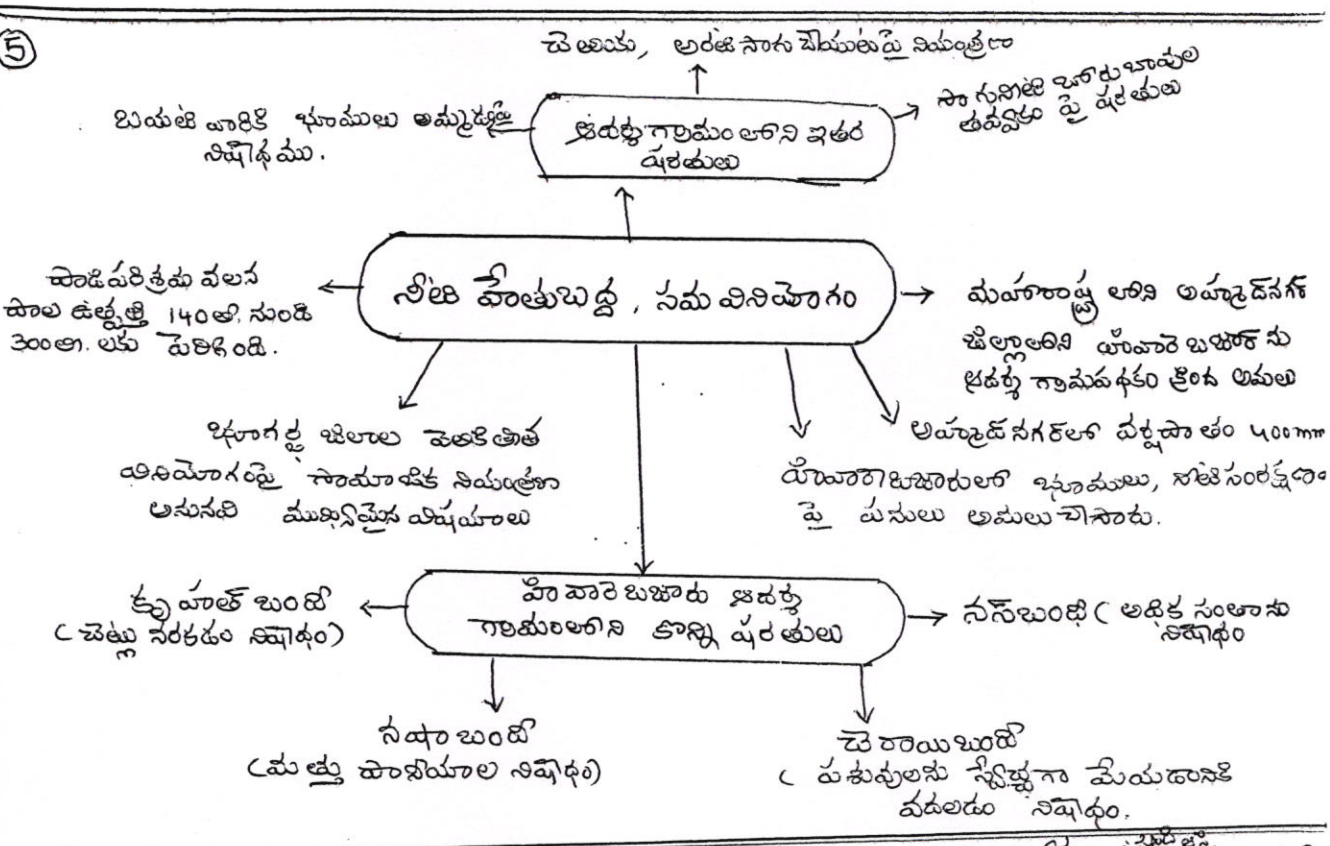

⑥

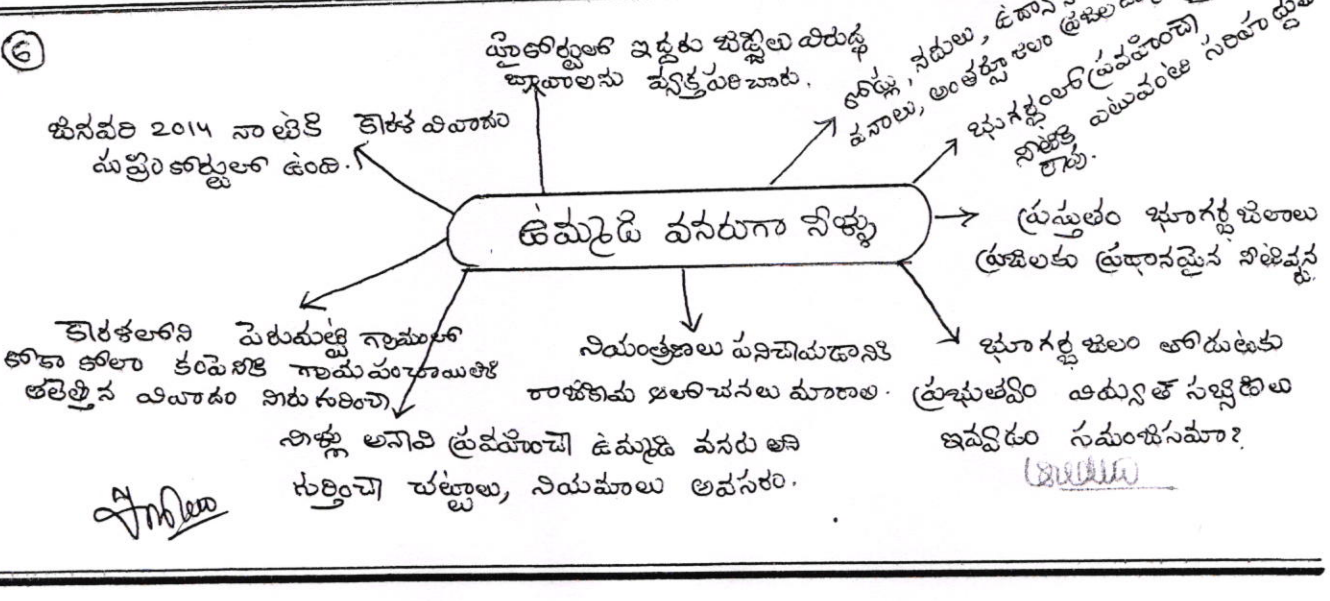

www.bestsocialteacher.com

పాఠం-6

ప్రజలు - మైండ్ మ్యాపింగ్

CLASS: X (SOCIAL)

→ TNRAO 9849854488

(I)

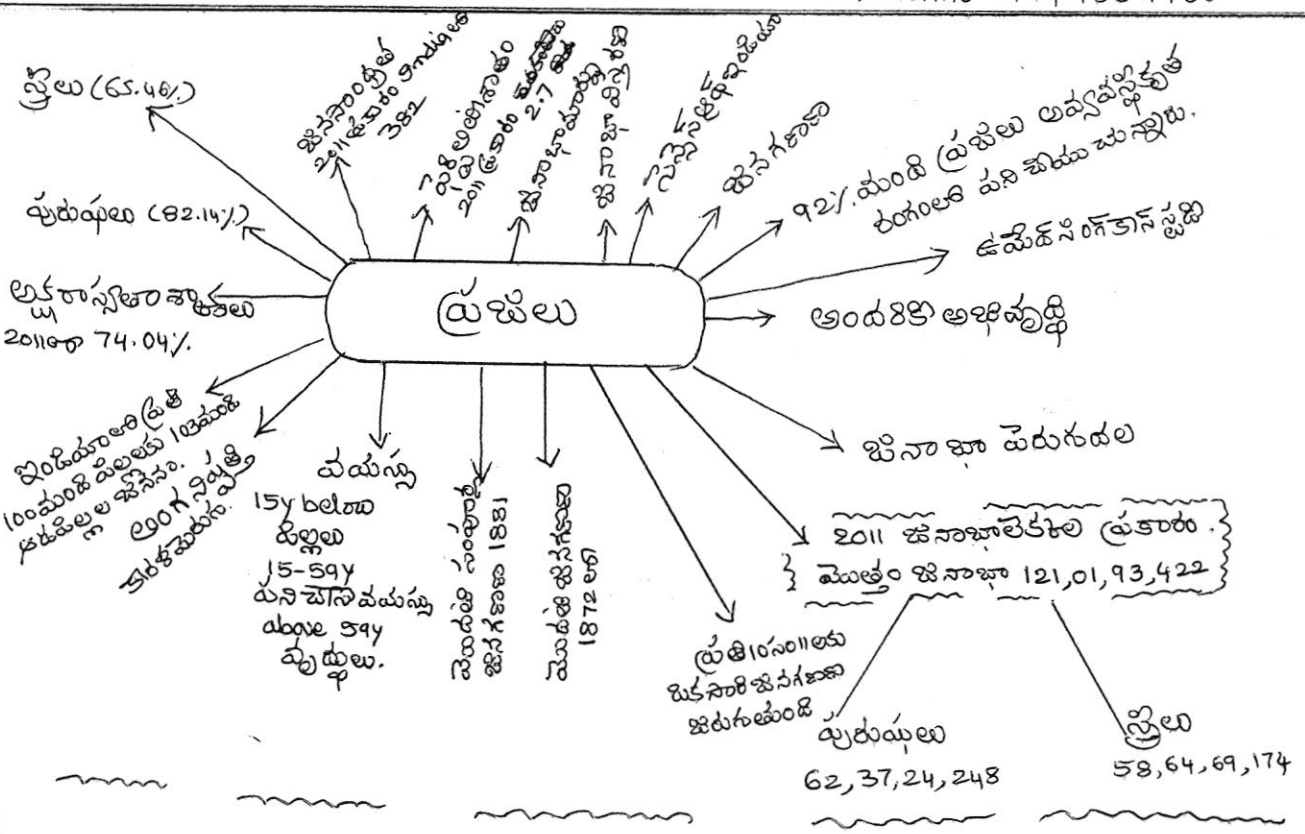

(II)

- తెలంగాణా జిల్లా సాంద్రత (2011లో) → 307
- తెలంగాణాలో అత్యధిక జనసాంద్రత → 18480 (హైదరాబాదు)
- " " అత్యల్ప జనసాంద్రత → 170 (ఆదిలాబాదు)
- మనదేశంలో అత్యధిక జనసాంద్రత గల రాష్ట్రం → 1028 (పశ్చిమ బెంగాల్)
- " అత్యల్ప జనసాంద్రతగల రాష్ట్రం → 17 (అరుణాచల్ ప్రదేశ్)
- 1960లో Indiaలో ఫెర్టిలిటీ రేటు → 5.6 కంటే ఎక్కువ
- ఉమ్మడి APలో ప్రస్తుత ఫెర్టిలిటీ రేటు → 1.9.
- 1947లో మనదేశ అక్షరాస్యతా రేటు → 12%
- 2001లో " " → 64.84%
- 2011లో " " → 74.04%

www.bestsocialteacher.com

మైండ్ మ్యాపింగ్

పాఠం-7 (ప్రజలు - నివాసప్రాంతాలు)

① 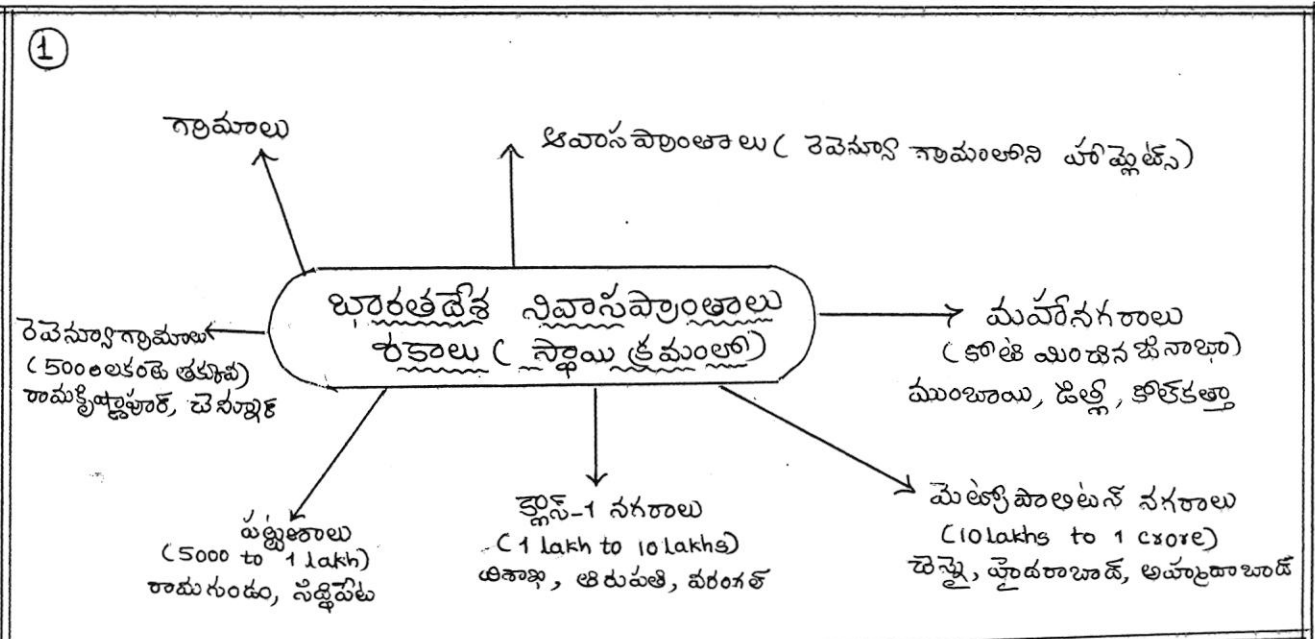

② 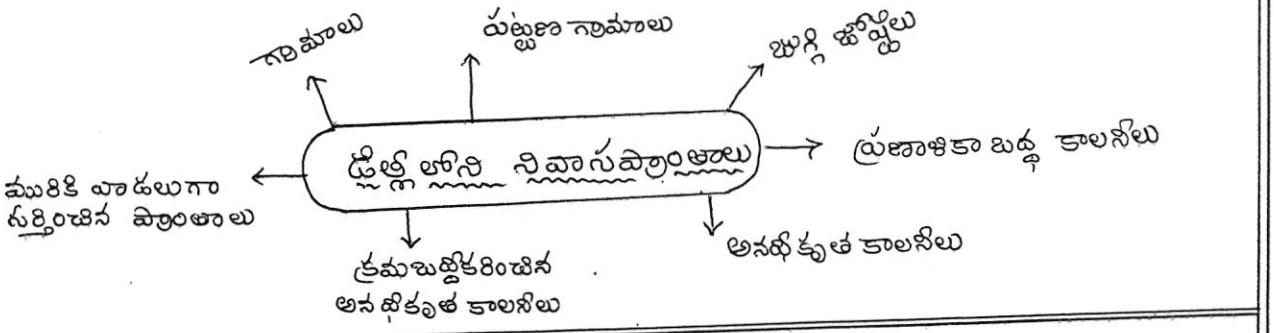

③ 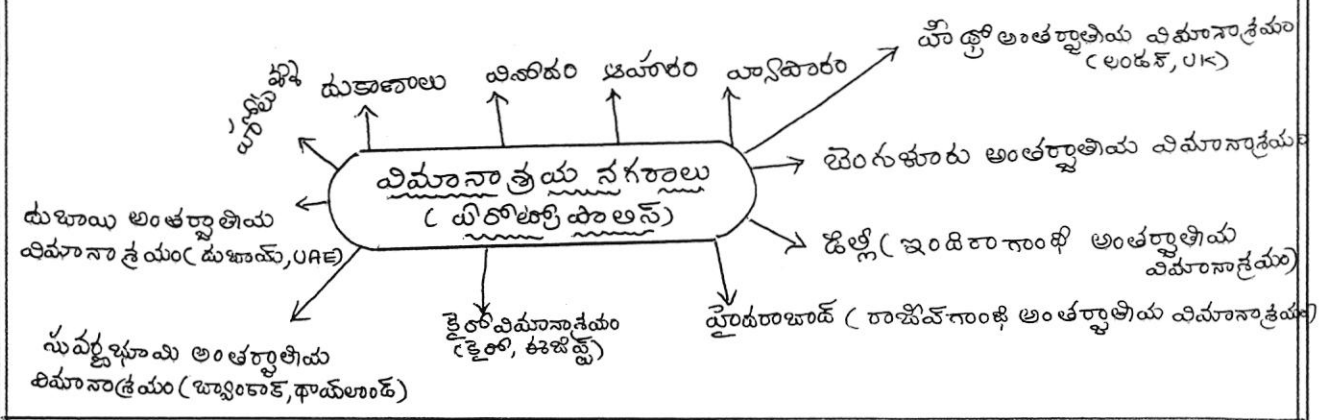

④ 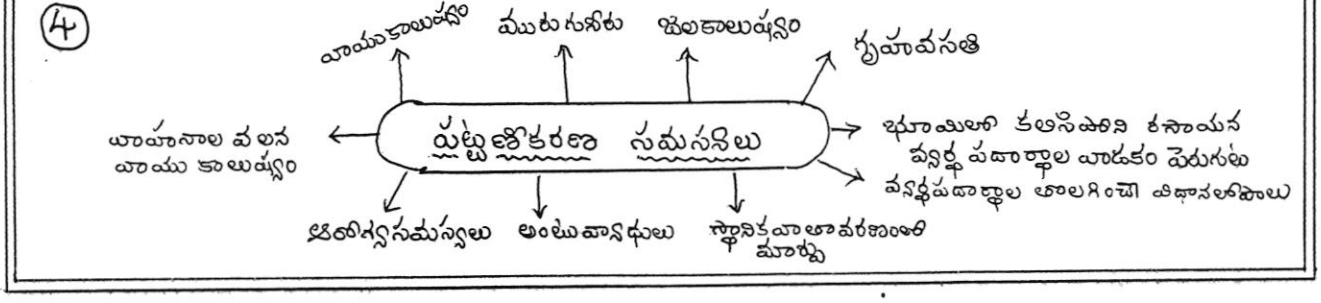

www.bestsocialteacher.com

పాఠం-8 (ప్రజలు - వలసలు) మైండ్ మ్యాపింగ్

→ T.N.RAO 9849854488

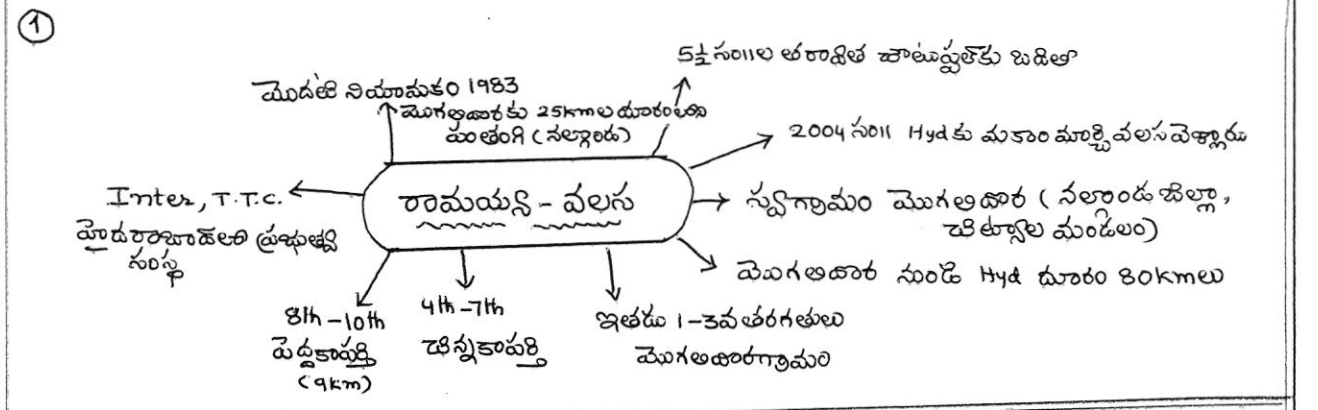

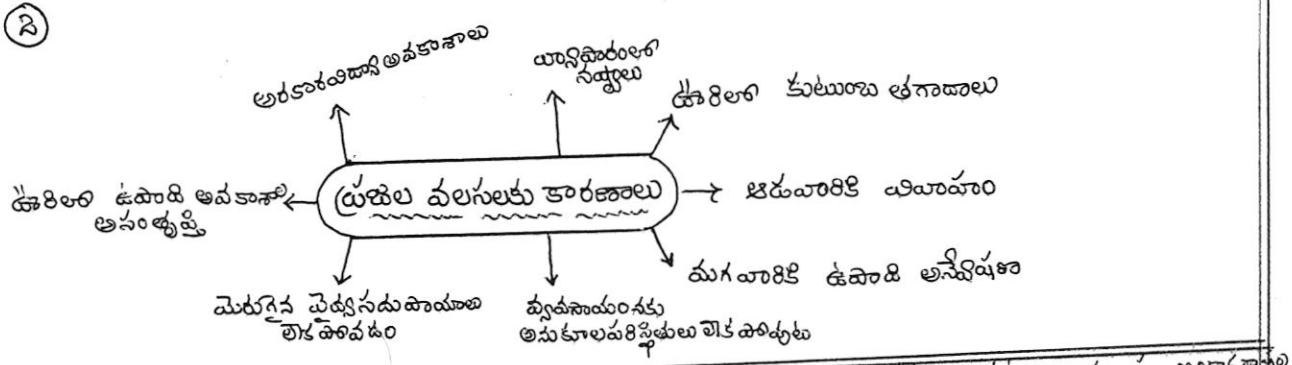

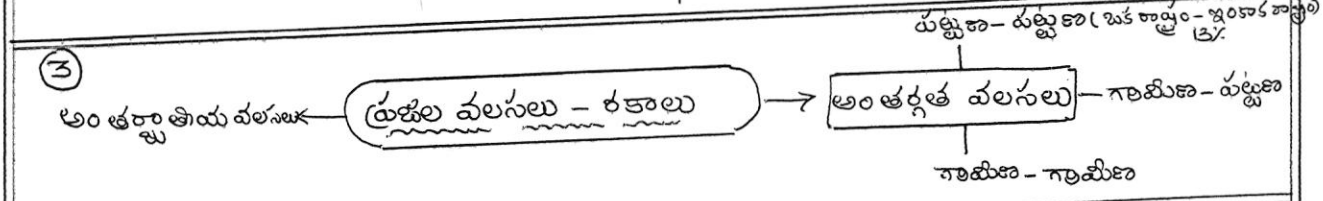

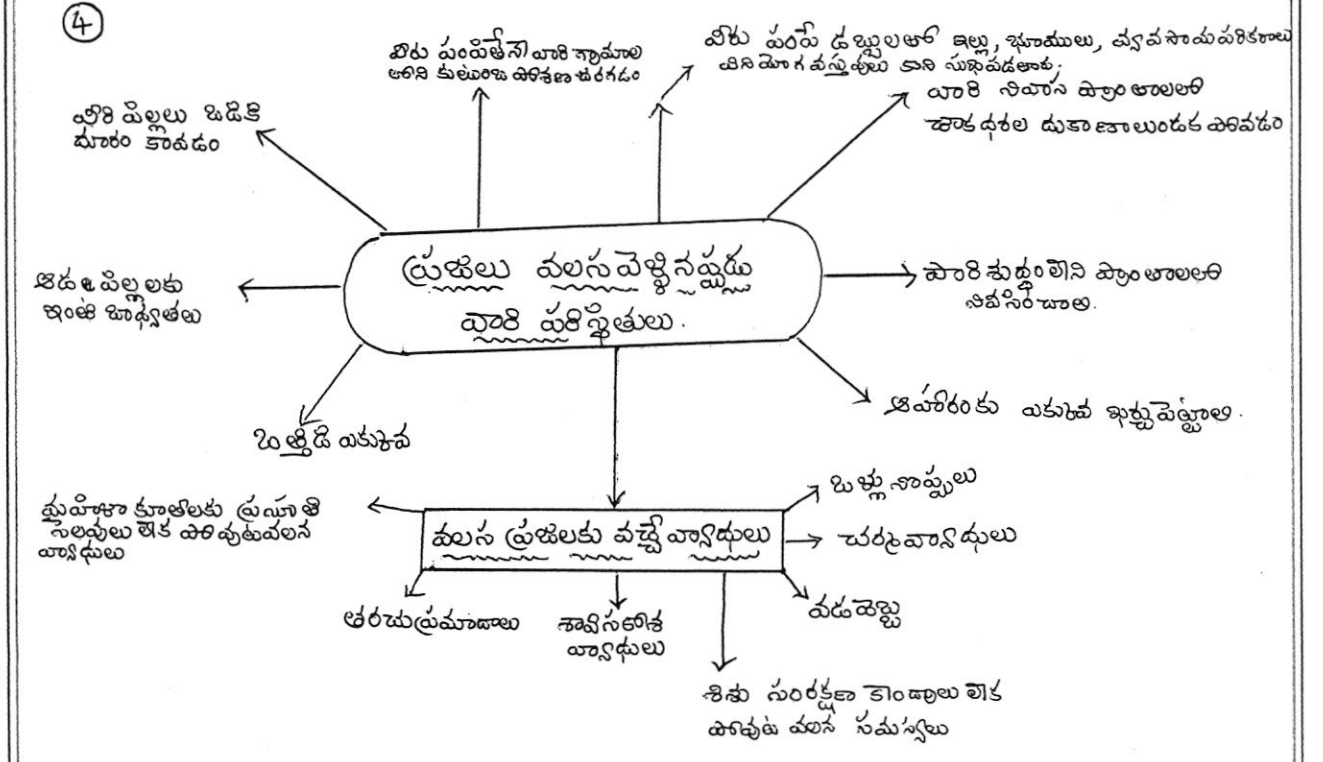

P.T.O.

www.bestsocialteacher.com

(5)

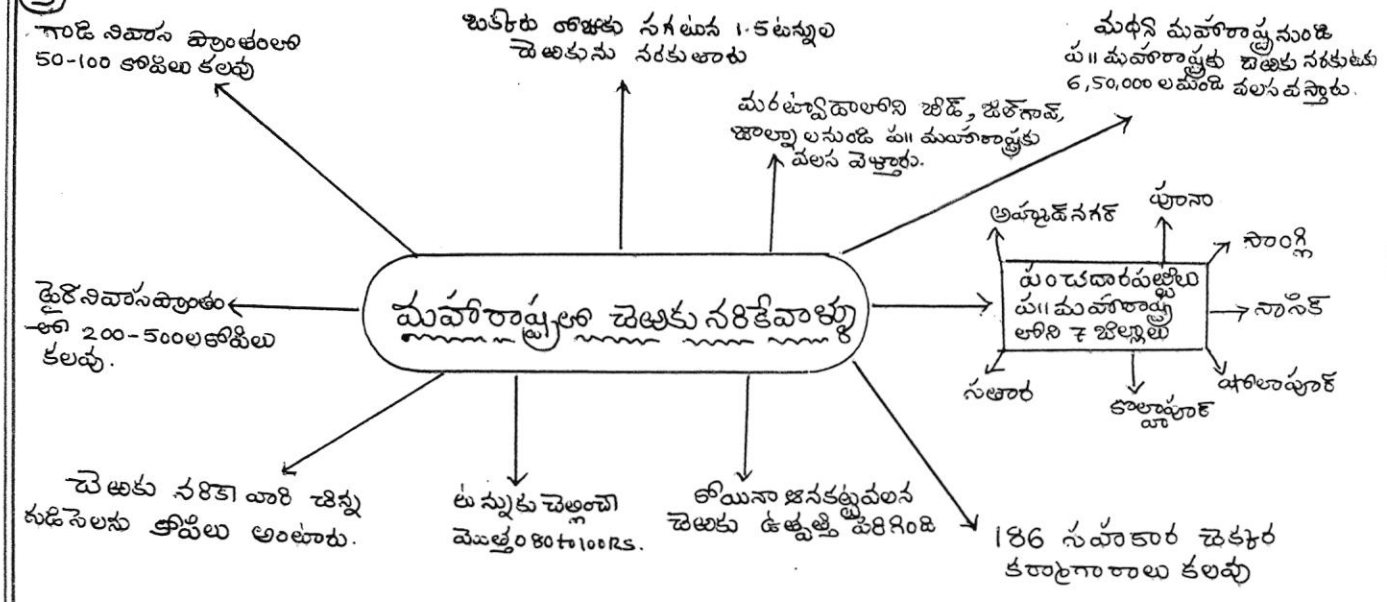

(6)

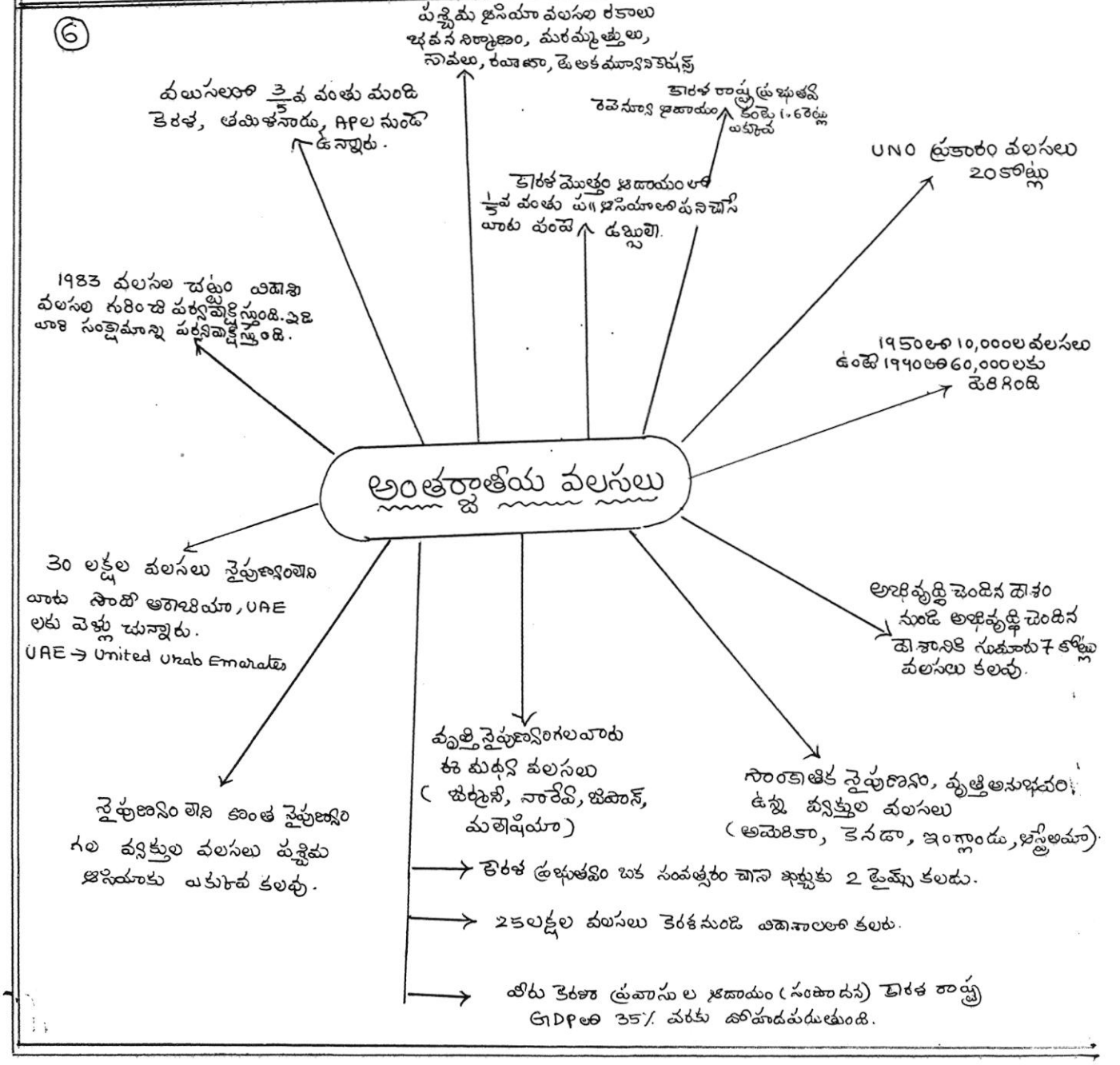

www.bestsocialteacher.com

పాఠం-1 (మైండ్ మ్యాపింగ్)

రాంపురం : గ్రామ ఆర్థిక వ్యవస్థ

→T.N.RAO 9849854488

①

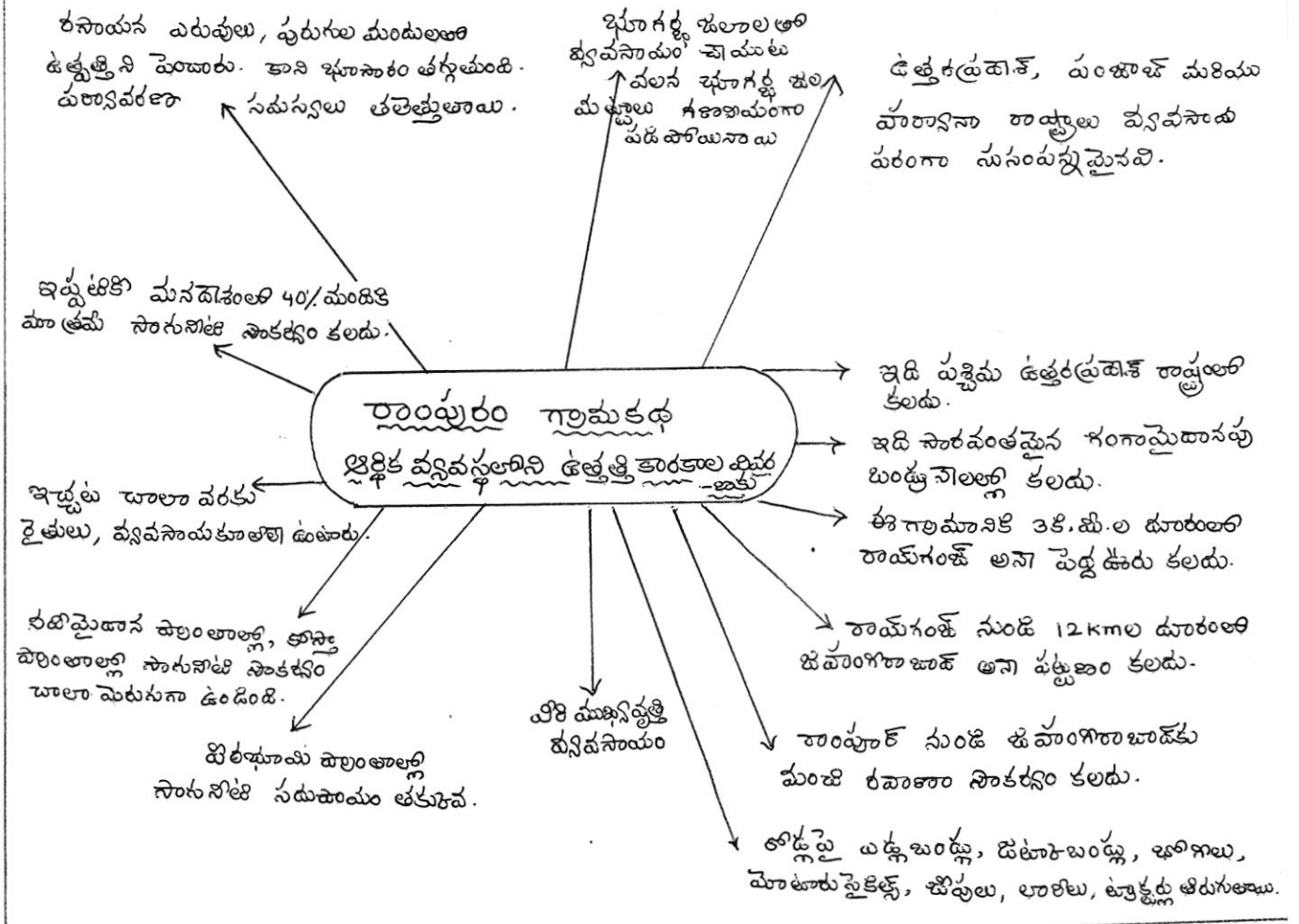

②

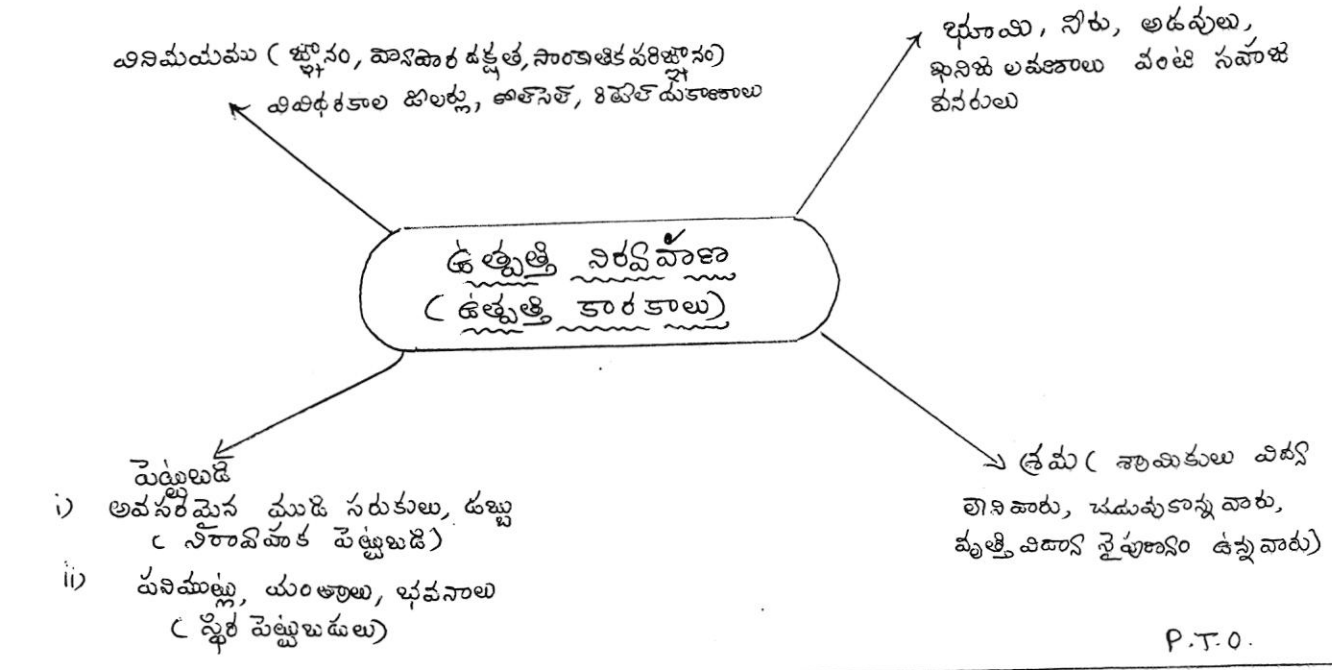

P.T.O.

www.bestsocialteacher.com

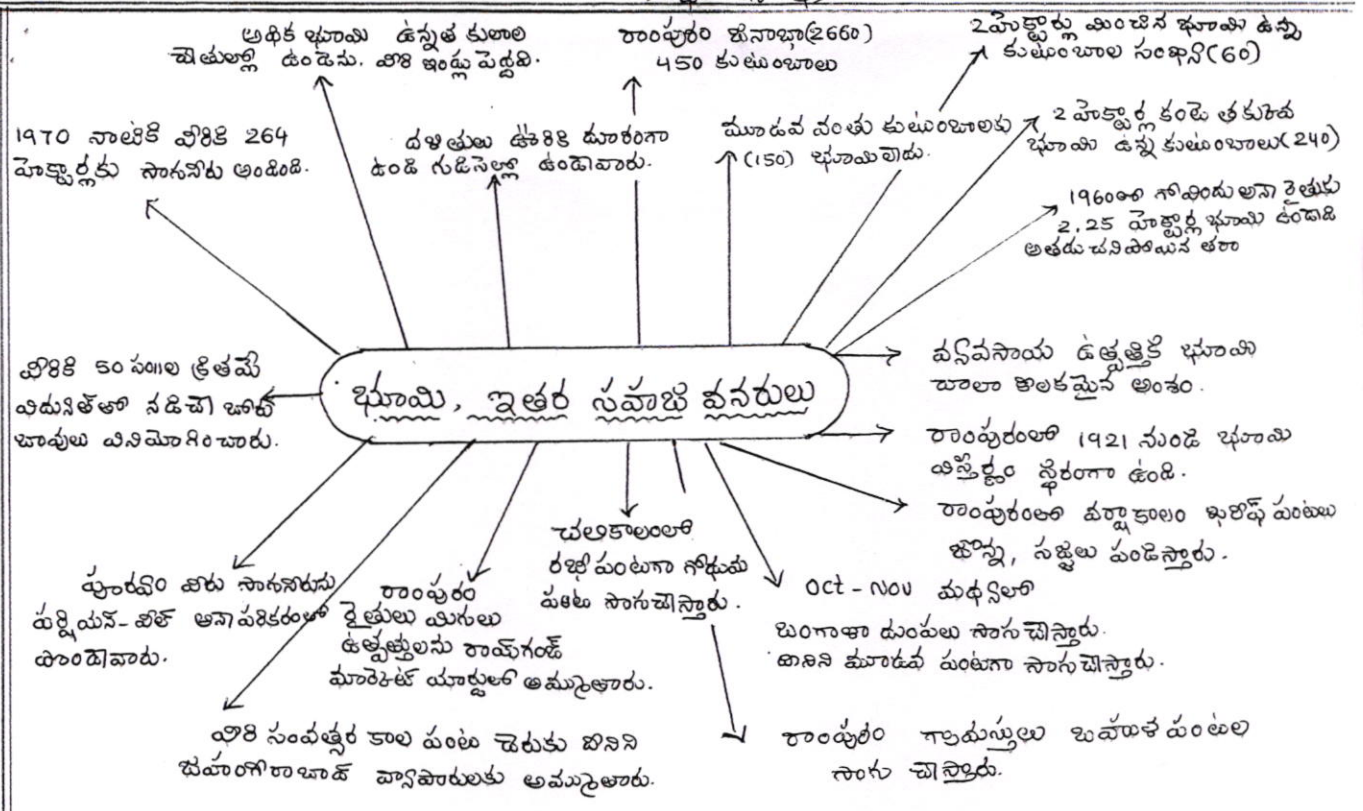

www.bestsocialteacher.com

పాఠం-10
ప్రపంచీకరణ
(మైండ్ మాపింగ్)

CLASS: X (SOCIAL)

→TNRAO 9849854488

(I)

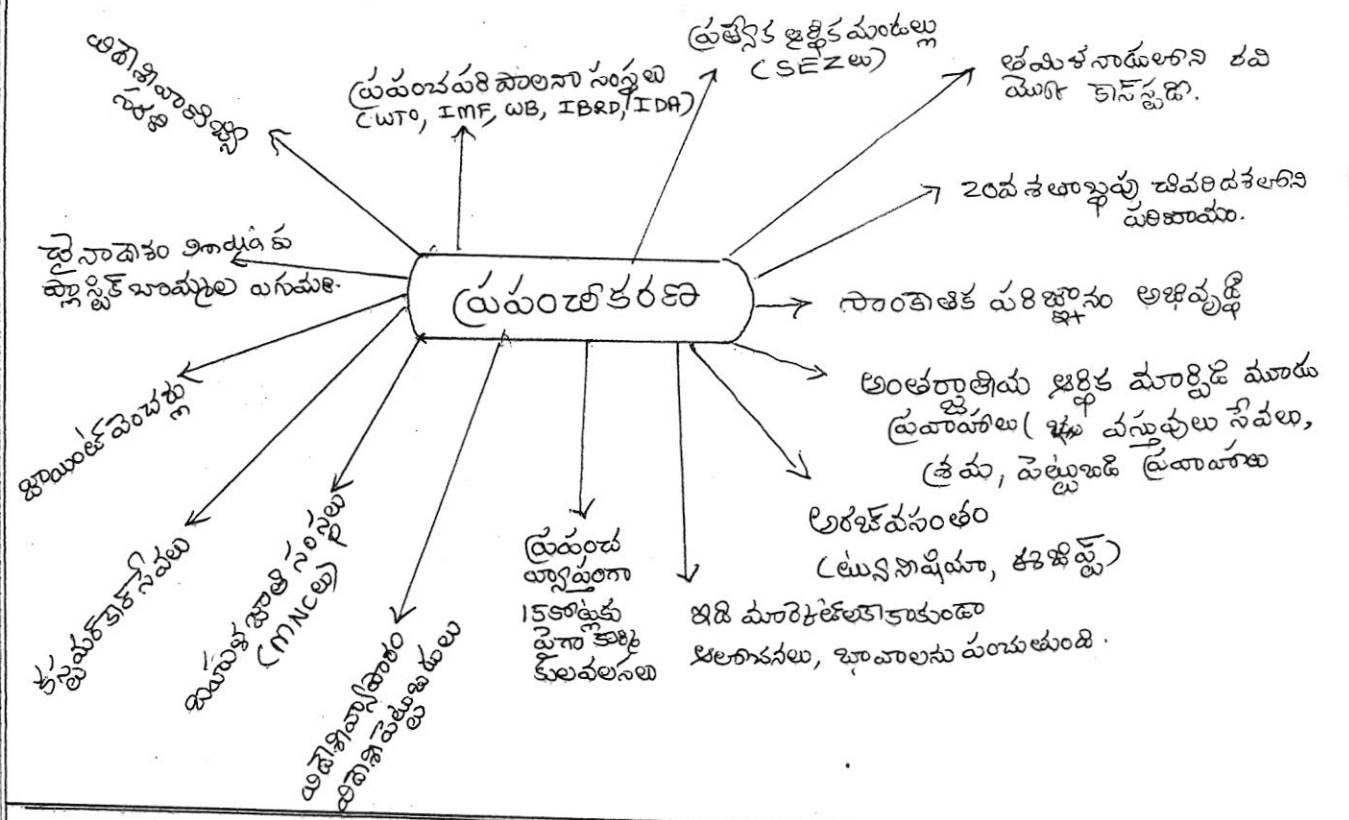

(II)

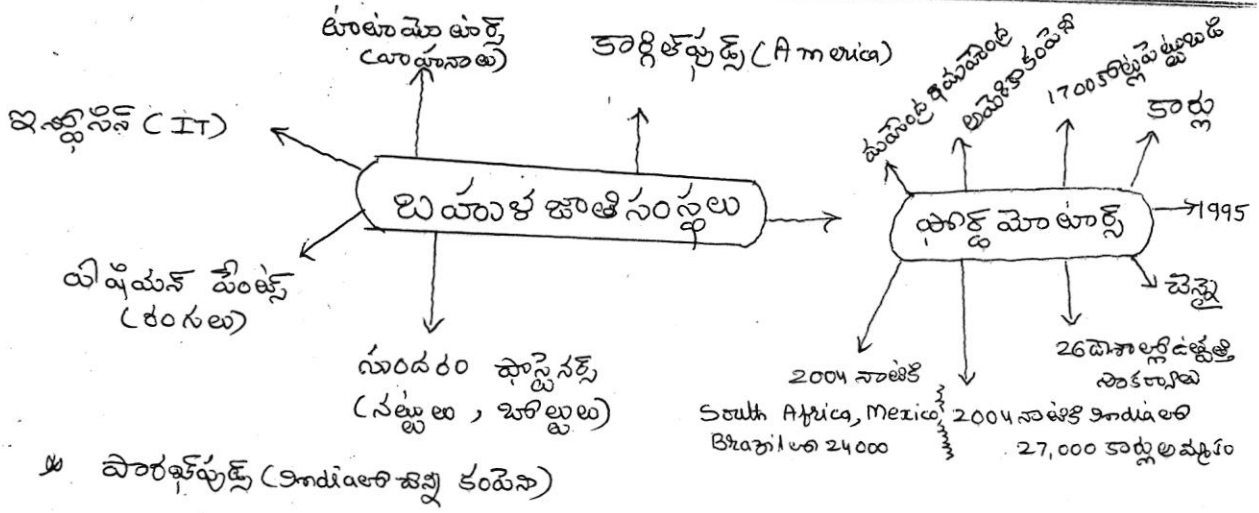

(III)

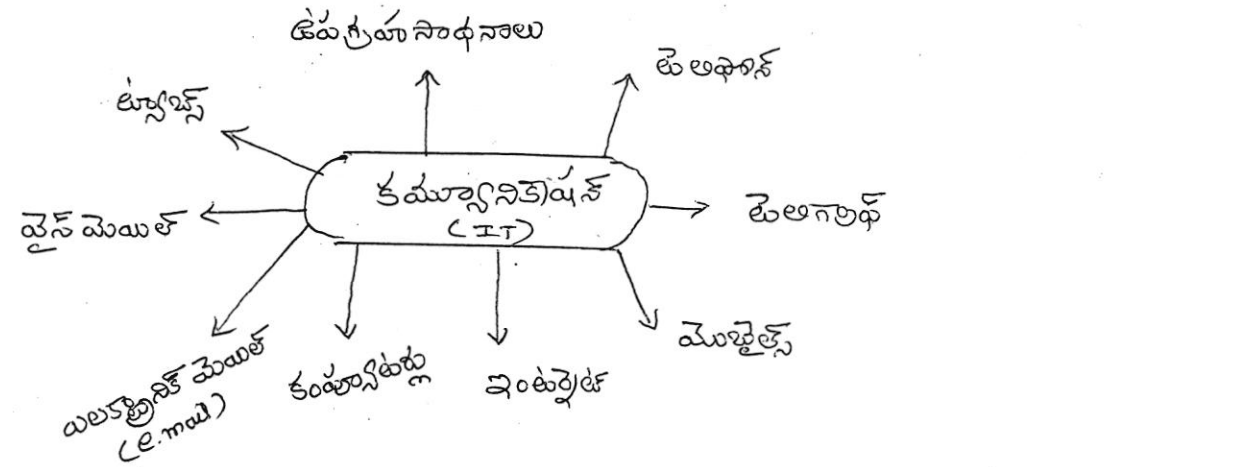

www.bestsocialteacher.com

(IV)

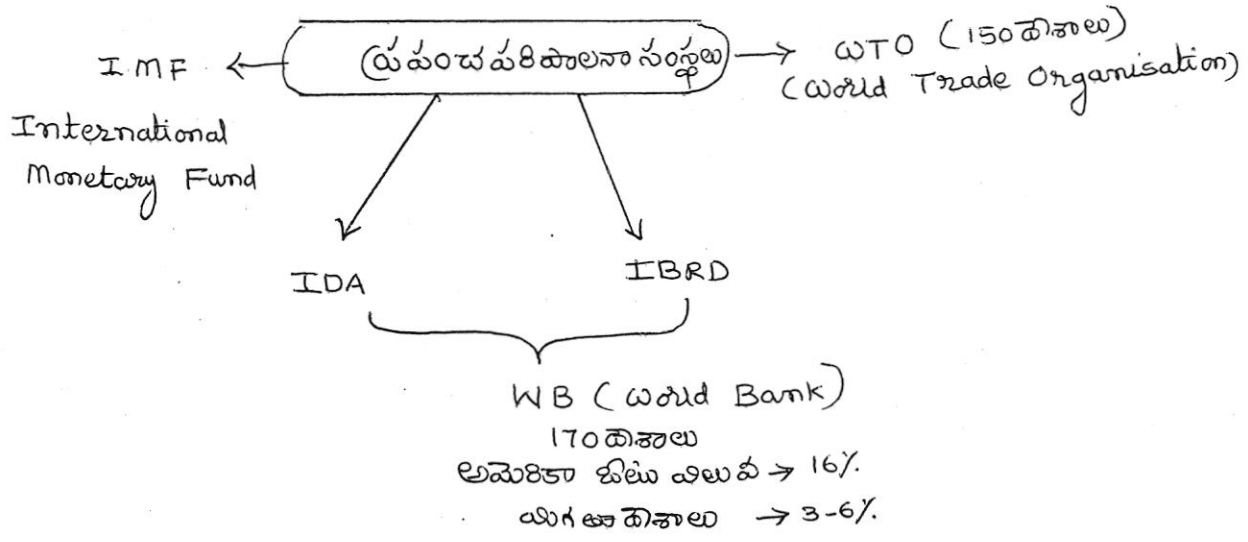

(V)

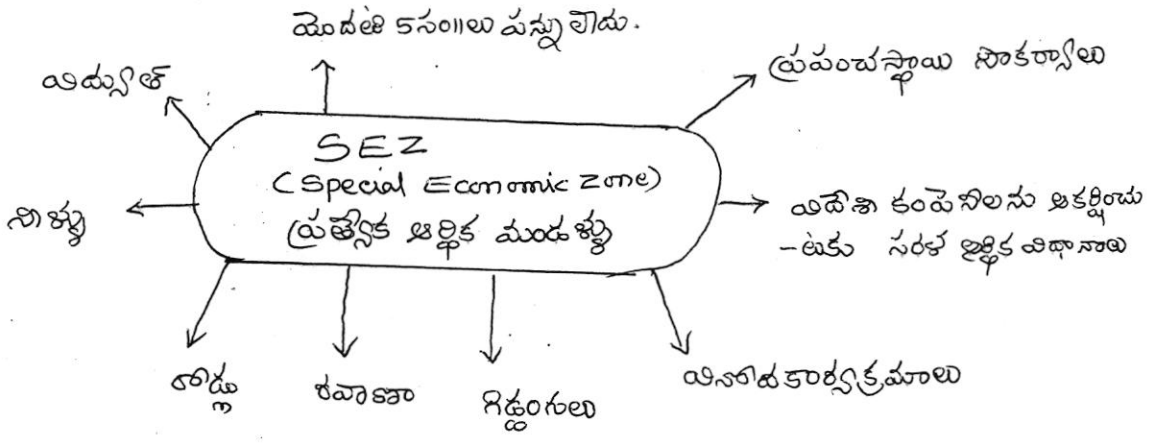

www.bestsocialteacher.com

11. ఆహార భద్రత

(మైండ్ మ్యాపింగ్)

తరగతి: 10వ

→ TNRAO 9849 854488

①

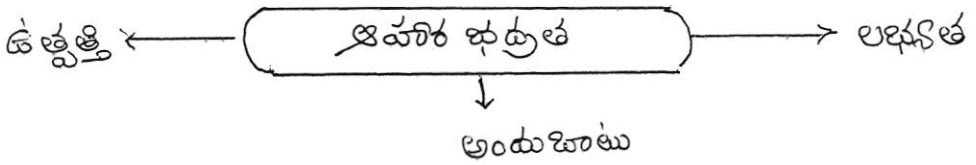

②

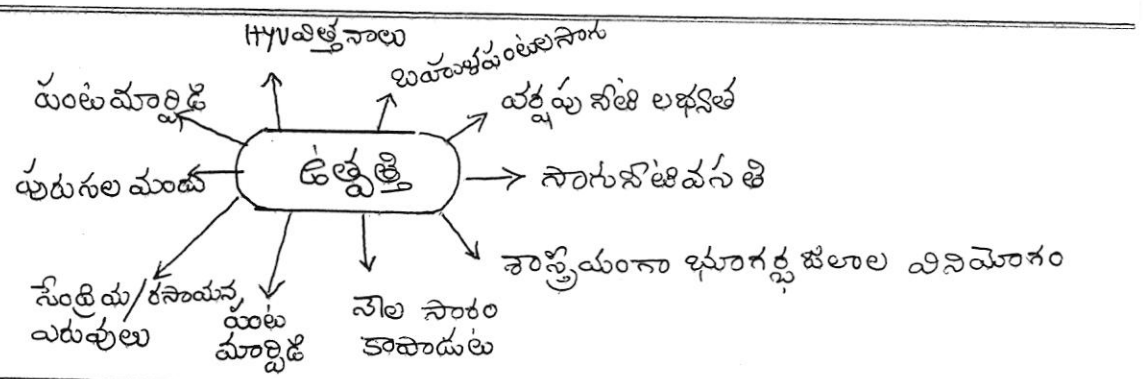

③

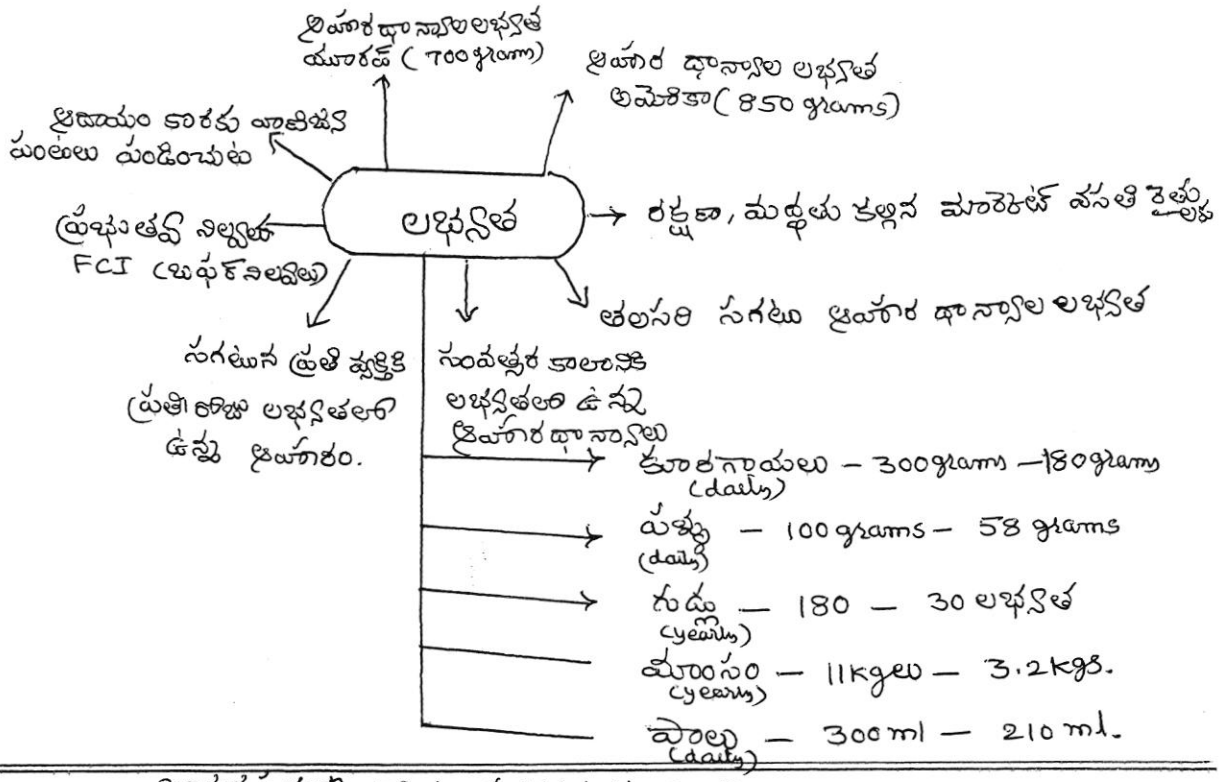

④

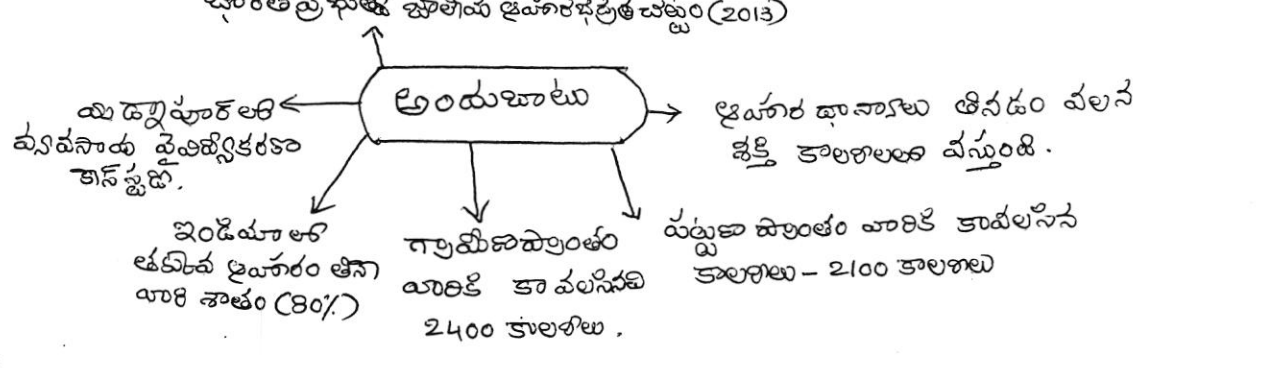

www.bestsocialteacher.com

(5)

ఆహార ధాన్యాలు

- ముఖ్య ఆహార ధాన్యాలు (వరి, గోధుమ)
- పప్పుదినుసులు (కందులు, పెసలు, మినుములు etc)
- తృణాణ ధాన్యాలు (or) చిరుధాన్యాలు (జొన్న, రాగి, సజ్జ)
- వంటనూనె (వేరుశెనగ, నువ్వులు, సన్‌ఫ్లవర్, అవిసెలు) పొంమాయిల్ గింజలు

(6)

పోషకాహారాలు – వర్గీకరణ

- ఖనిజలవణాలు (ఆకుకూరలు, రాగులు)
- పిండిపదార్థాలు (గోధుమలు, బియ్యం, జొన్నలు, నూనెలు, చక్కెర, కావ్వులు
- మాంసపుకృత్తులు (చిక్కుళ్ళు, పప్పులు, మాంసం, గుడ్లు, బియ్యం, గోధుమలు
- విటమిన్లు (పండ్లు, ఆకుకూరలు, మొలకలు, ముడిబియ్యం)

(7)

ప్రజాపంపిణీ వ్యవస్థ

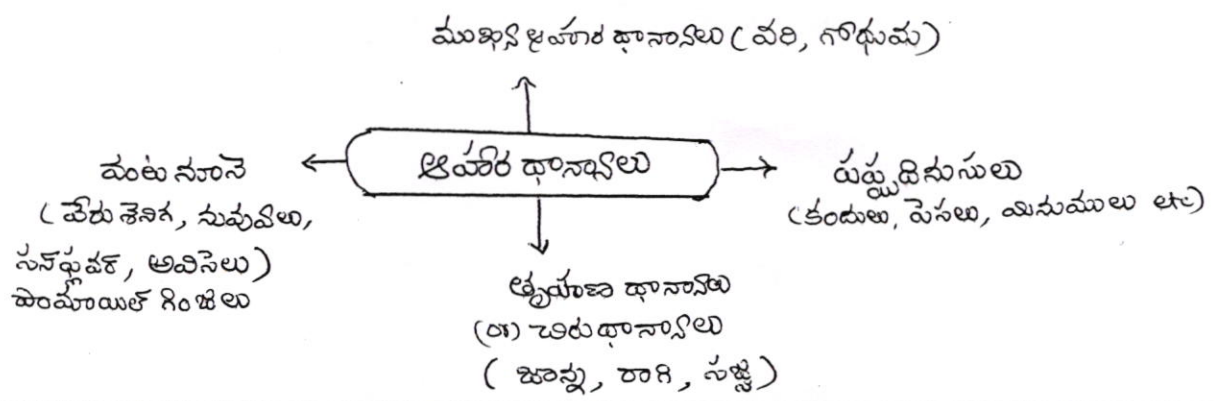

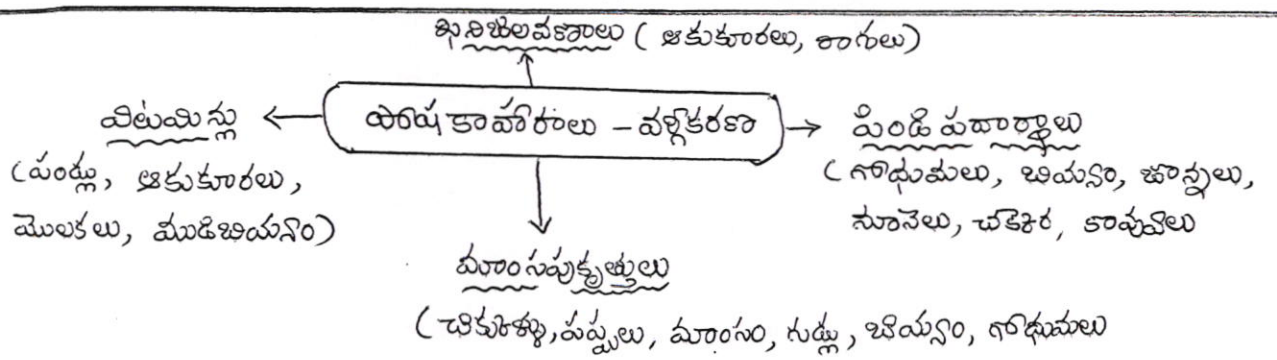

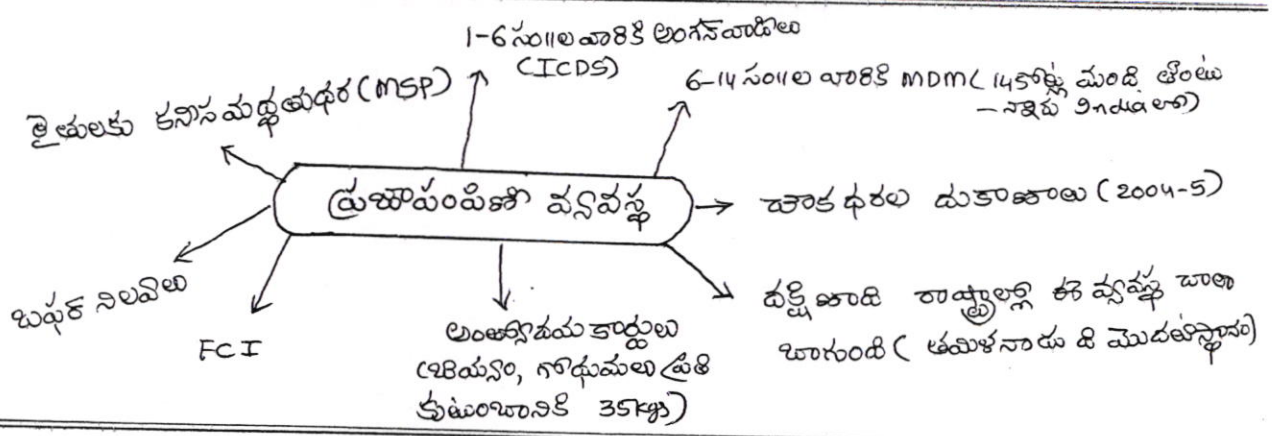

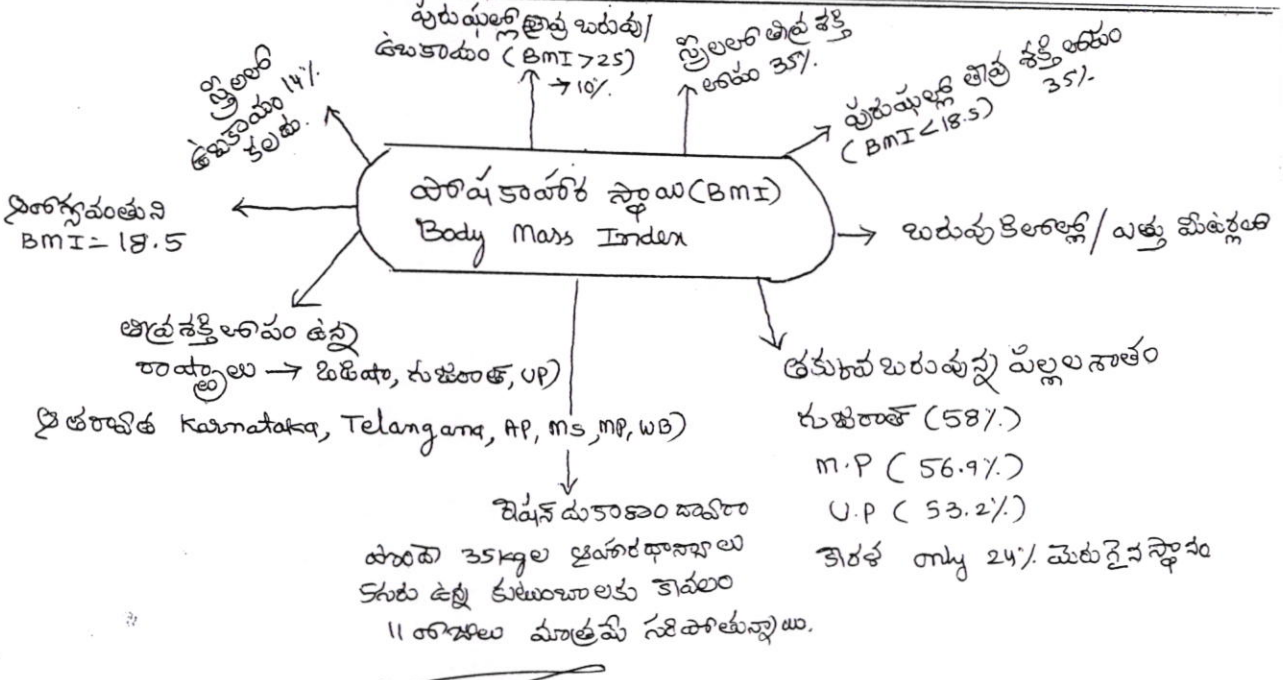

- 1-6 సం॥ల వారికి అంగన్‌వాడీలు (ICDS)
- 6-14 సం॥ల వారికి MDM (14 కోట్ల మంది తోంటు – నెక్కడ India లో)
- చౌకధరల దుకాణాలు (2004-5)
- దక్షిణాది రాష్ట్రాల్లో ఈ వ్యవస్థ చాలా బాగుంది (తమిళనాడు ది మొదటిస్థానం)
- అంత్యోదయ కార్డులు (బియ్యం, గోధుమలు ప్రతి కుటుంబానికి 35kgs)
- FCI
- బఫర్ నిలవలు
- తైతులకు కనీసమద్దతుధర (MSP)

(8)

పోషకాహార స్థాయి (BMI) Body Mass Index

- పురుషుల్లో తీవ్ర బరువు/ ఉబకాయం (BMI > 25) → 10%
- స్త్రీలలో తీవ్ర శక్తి లోపం 35%
- పురుషుల్లో తీవ్ర శక్తి లోపం 35% (BMI < 18.5)
- బరువు కిలోల్లో/ ఎత్తు మీటర్లలో
- ఆరోగ్యవంతుని BMI = 18.5
- స్త్రీలలో ఉబకాయం 14% కలదు.
- తీవ్ర శక్తి లోపం ఉన్న రాష్ట్రాలు → బిడిషా, గుజరాత్, UP) ఆతరావీత Karnataka, Telangana, AP, MS, MP, WB)
- రేషన్ దుకాణం దావారా పొందే 35kgల ఆహారధాన్యాలు 5 సరు ఉన్న కుటుంబాలకు కేవలం 11 రోజులు మాత్రమే సరిపోతున్నాయి.
- తక్కువ బరువున్న పిల్లల శాతం
  - గుజరాత్ (58%)
  - M.P (56.9%)
  - U.P (53.2%)
  - కేరళ only 24% మెరుగైన స్థానం

www.bestsocialteacher.com

సుస్థిర అభివృద్ధి – సమానత

(MIND MAPING)

→ TNRAO 9849854488

(I)

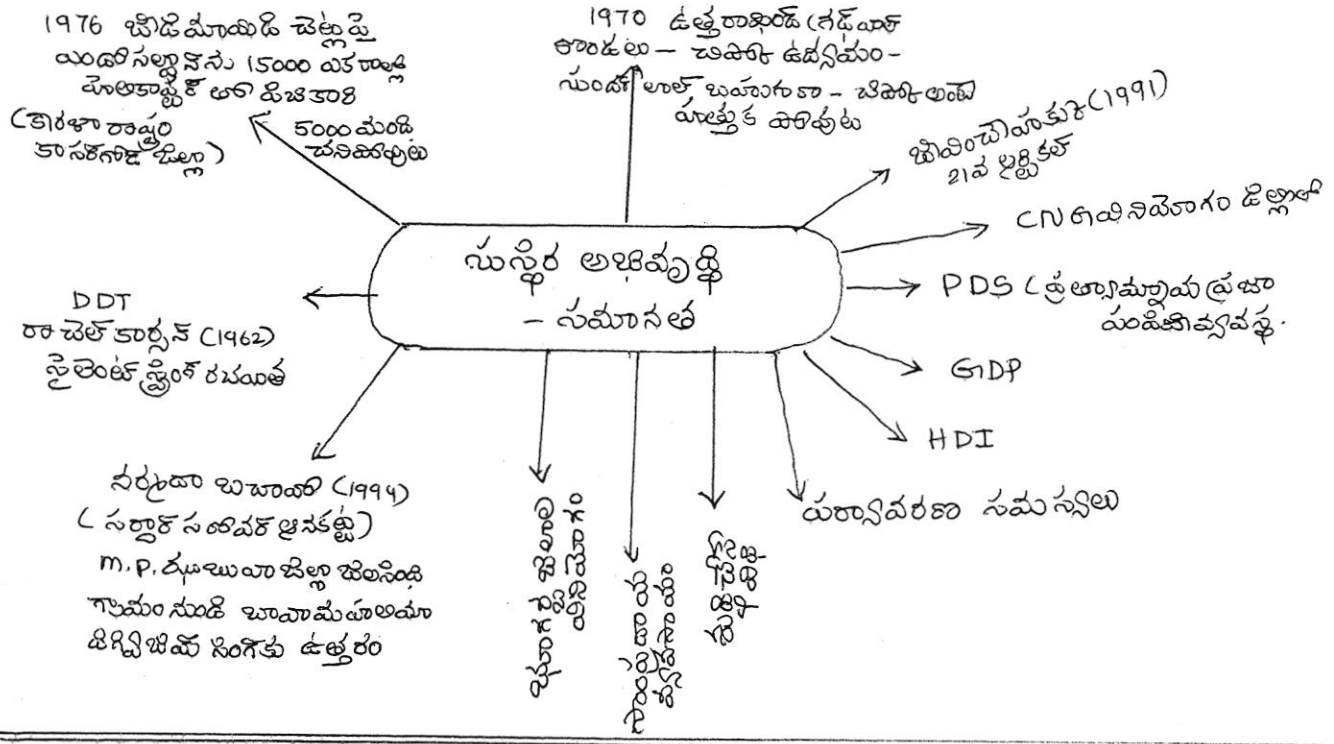

(II)

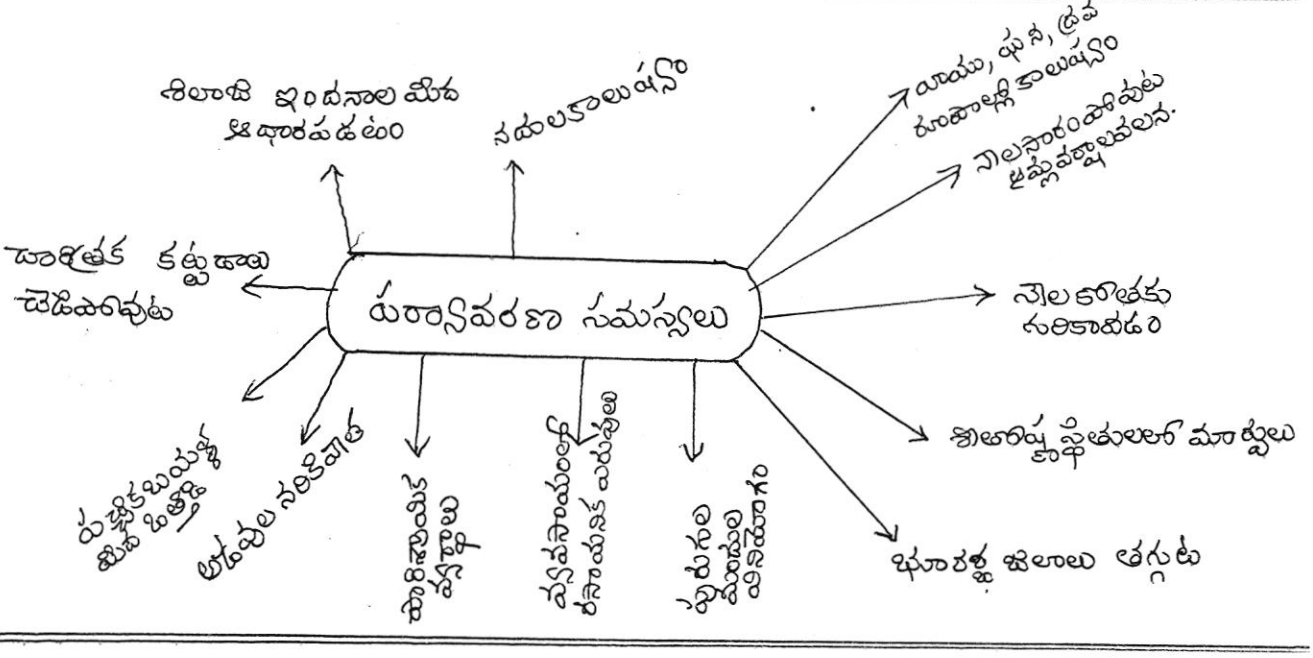

(III)

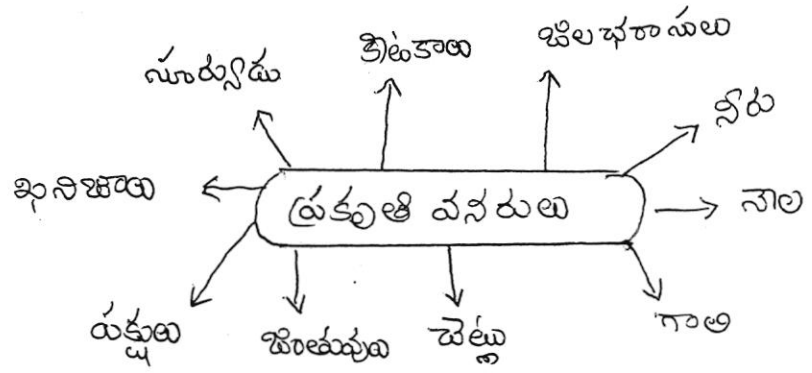

P.T.O.

www.bestsocialteacher.com

(IV)

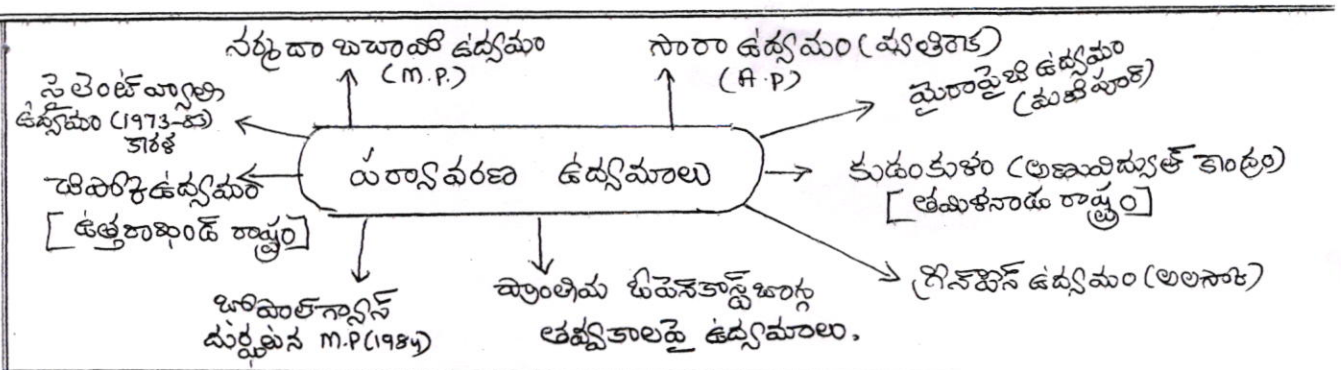

(V)

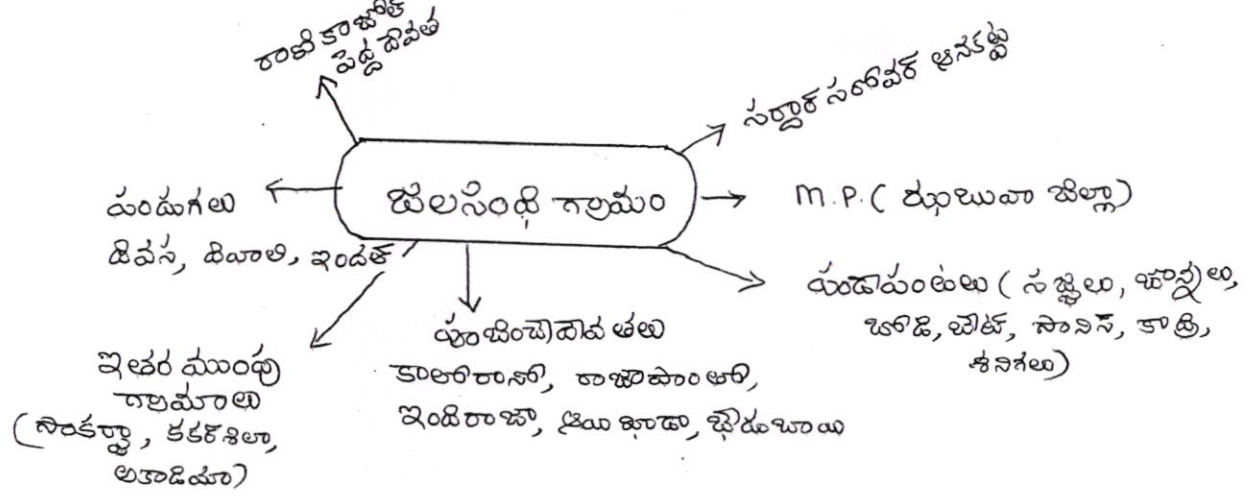

— End —

www.bestsocialteacher.com

పాఠం-13

ప్రపంచ యుద్ధాల మధ్య ప్రపంచం (1900-1950) : భాగం-I

CLASS : X (SOCIAL) (MIND MAPING)

→ TNRAO-9849854488

[I]

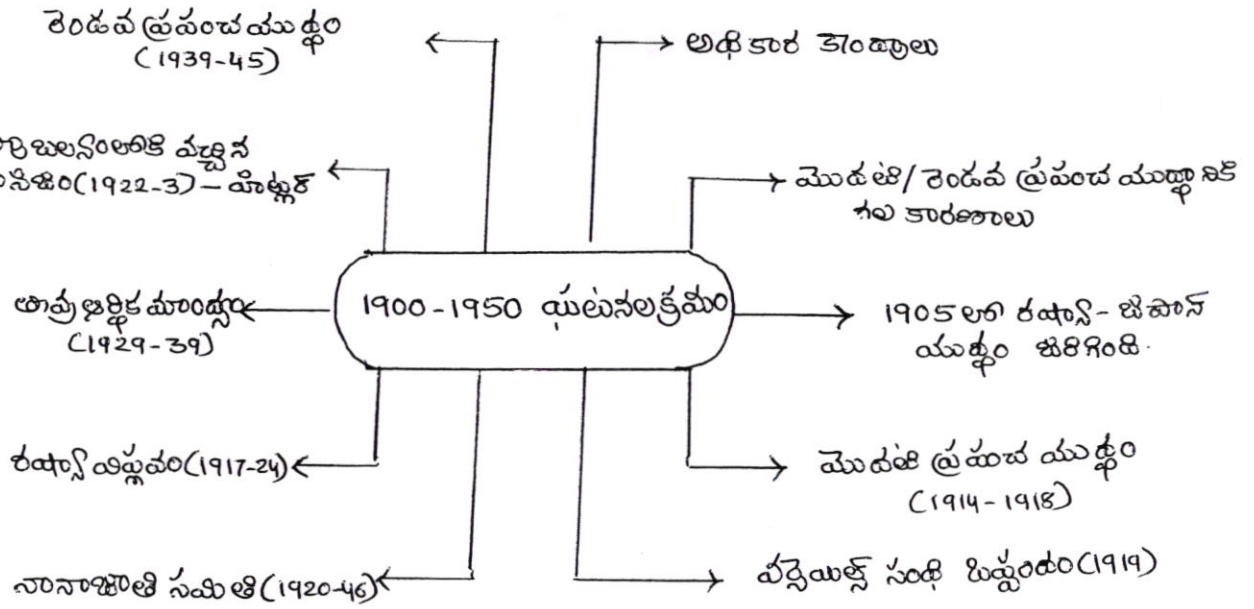

[II]

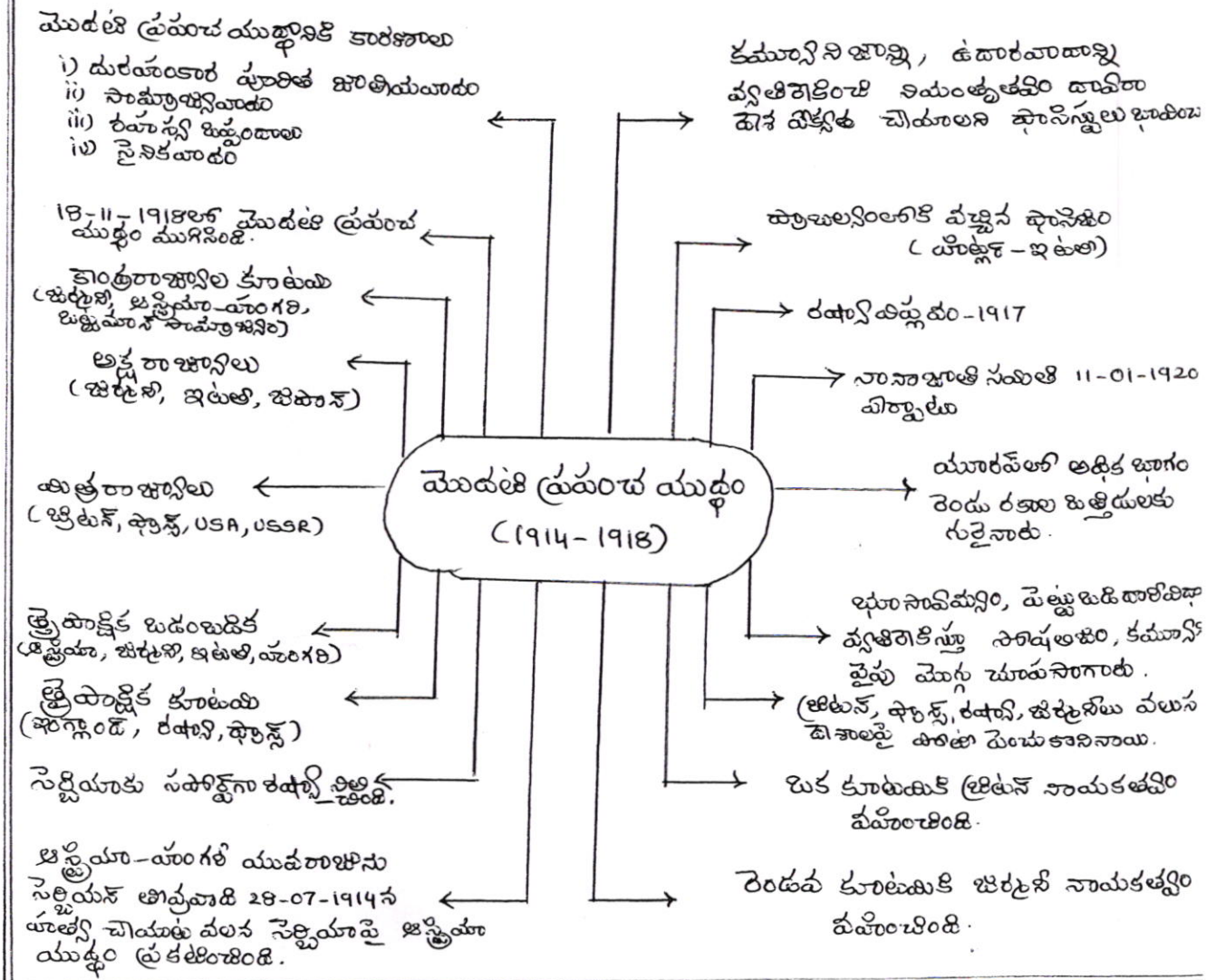

P.T.O.

www.bestsocialteacher.com

రెండవ ప్రపంచ యుద్ధం (1939-45)

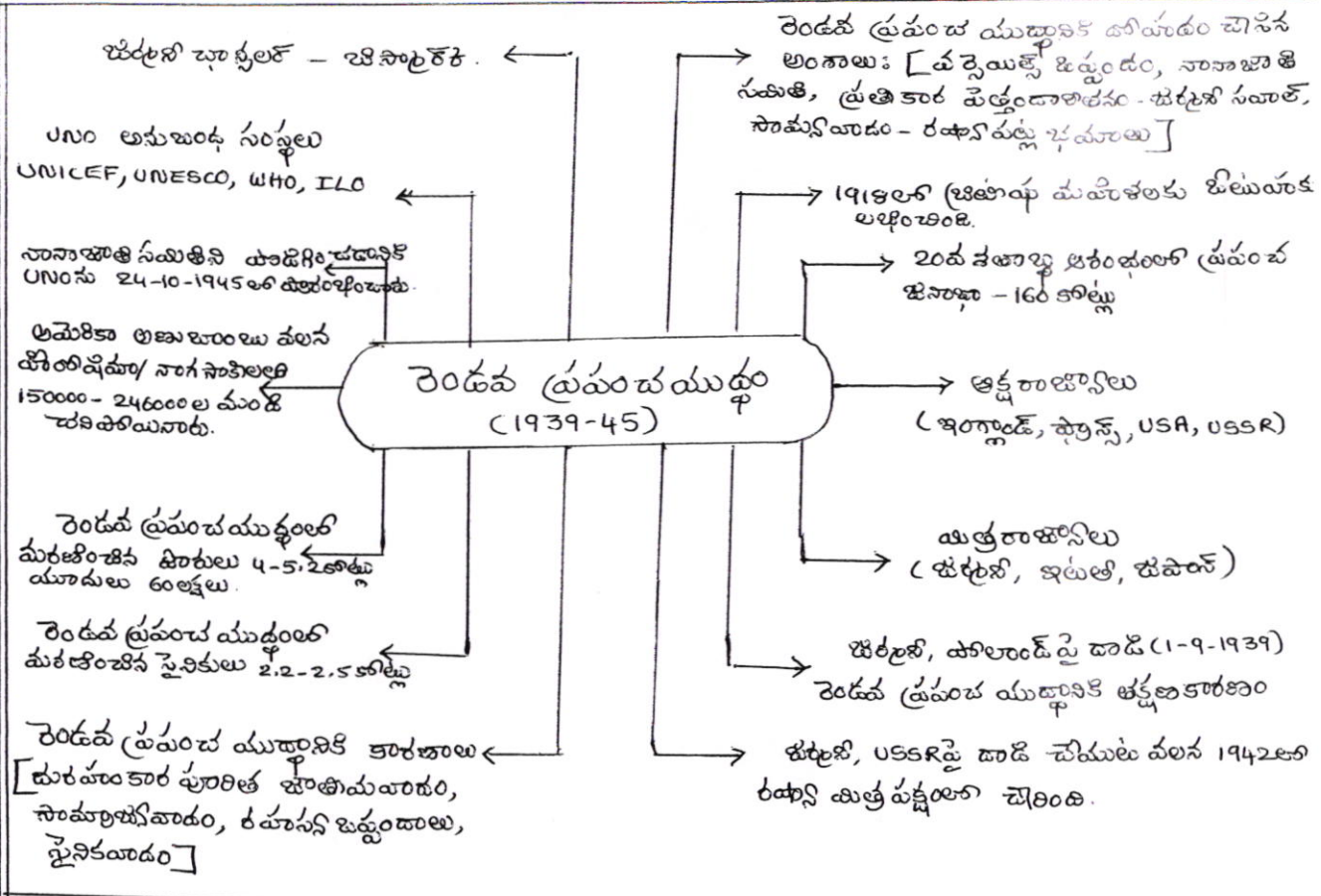

- జర్మనీ ఛాన్సలర్ – బిస్మార్క్.
- UNO అనుబంధ సంస్థలు UNICEF, UNESCO, WHO, ILO
- నానాజాతి సమితిని ఆడిగించడానికి UNOను 24-10-1945లో ఏర్పాటు చేసారు.
- అమెరికా అణుబాంబు వలన హిరోషిమా/ నాగసాకిలలో 150000 - 246000ల మంది చనిపోయినారు.
- రెండవ ప్రపంచ యుద్ధంలో మరణించిన పౌరులు 4-5.2 కోట్లు యూదులు 60 లక్షలు.
- రెండవ ప్రపంచ యుద్ధంలో మరణించిన సైనికులు 2.2-2.5 కోట్లు
- రెండవ ప్రపంచ యుద్ధానికి కారణాలు [దురహంకార పూరిత జాతీయవాదం, సామ్రాజ్యవాదం, రహస్య ఒప్పందాలు, సైనికవాదం]
- రెండవ ప్రపంచ యుద్ధానికి దోహదం చేసిన అంశాలు: [వర్సెయిల్స్ ఒప్పందం, నానాజాతి సమితి, ప్రతికార పెత్తందారీతనం - జర్మనీ సవాల్, సామ్యవాదం - రష్యా పట్ల భయాలు]
- 1918లో బ్రిటీషు మహిళలకు ఓటుహక్కు లభించింది.
- 20వ శతాబ్ది ఆరంభంలో ప్రపంచ జనాభా – 160 కోట్లు
- ఆక్షరాజ్యాలు (ఇంగ్లాండ్, ఫ్రాన్స్, USA, USSR)
- మిత్రరాజ్యాలు (జర్మనీ, ఇటలీ, జపాన్)
- జర్మనీ, పోలాండ్‌పై దాడి (1-9-1939) రెండవ ప్రపంచ యుద్ధానికి తక్షణకారణం
- జర్మనీ, USSRపై దాడి చేయుట వలన 1942లో రష్యా మిత్రపక్షంలో చేరింది.

పాఠం - 14

ప్రపంచ యుద్ధాల మధ్య ప్రపంచం (1900-1950): భాగం - II

CLASS : X (SOCIAL) MIND MAPING → TNRAO 9849854488

[I]

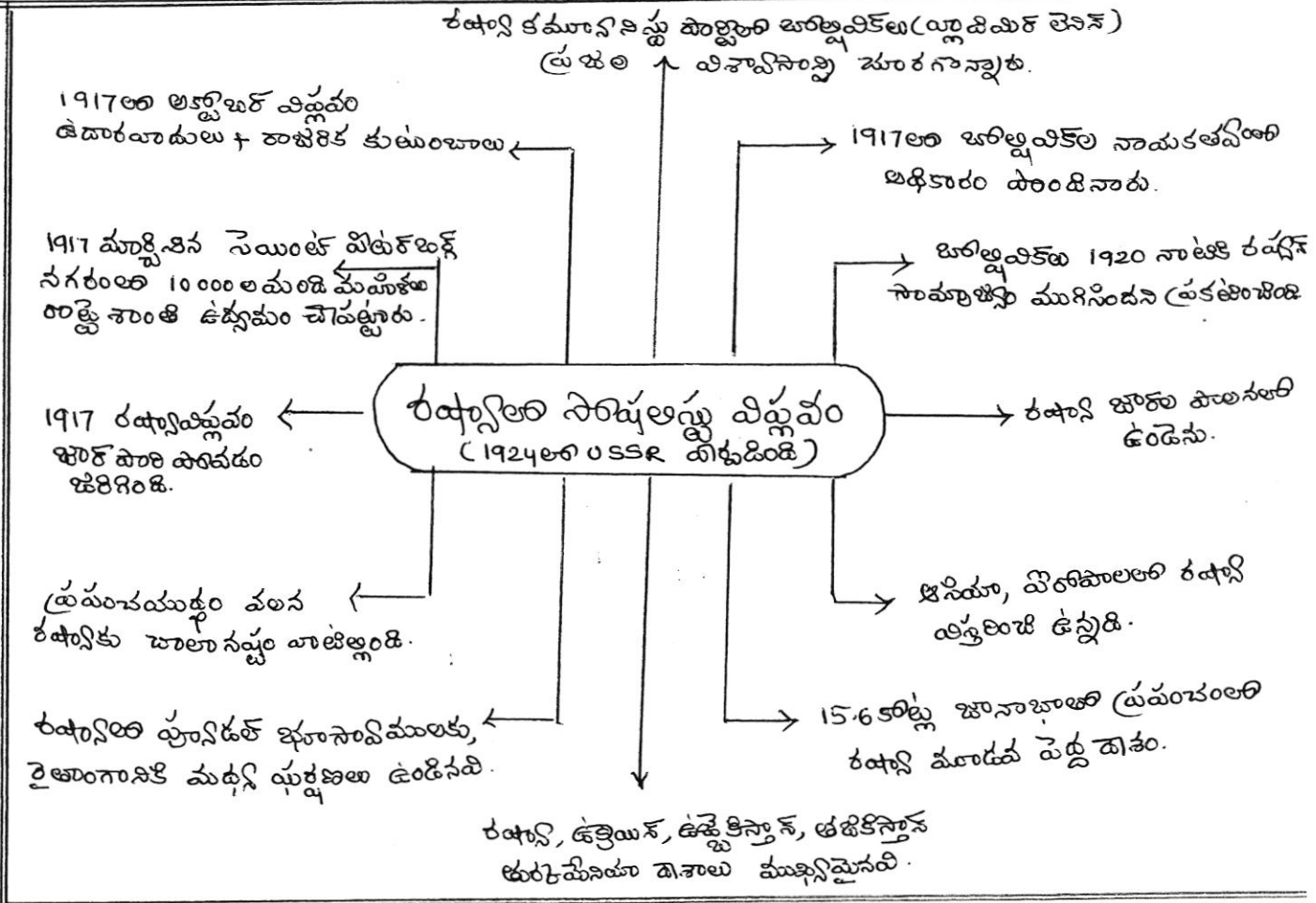

[II]

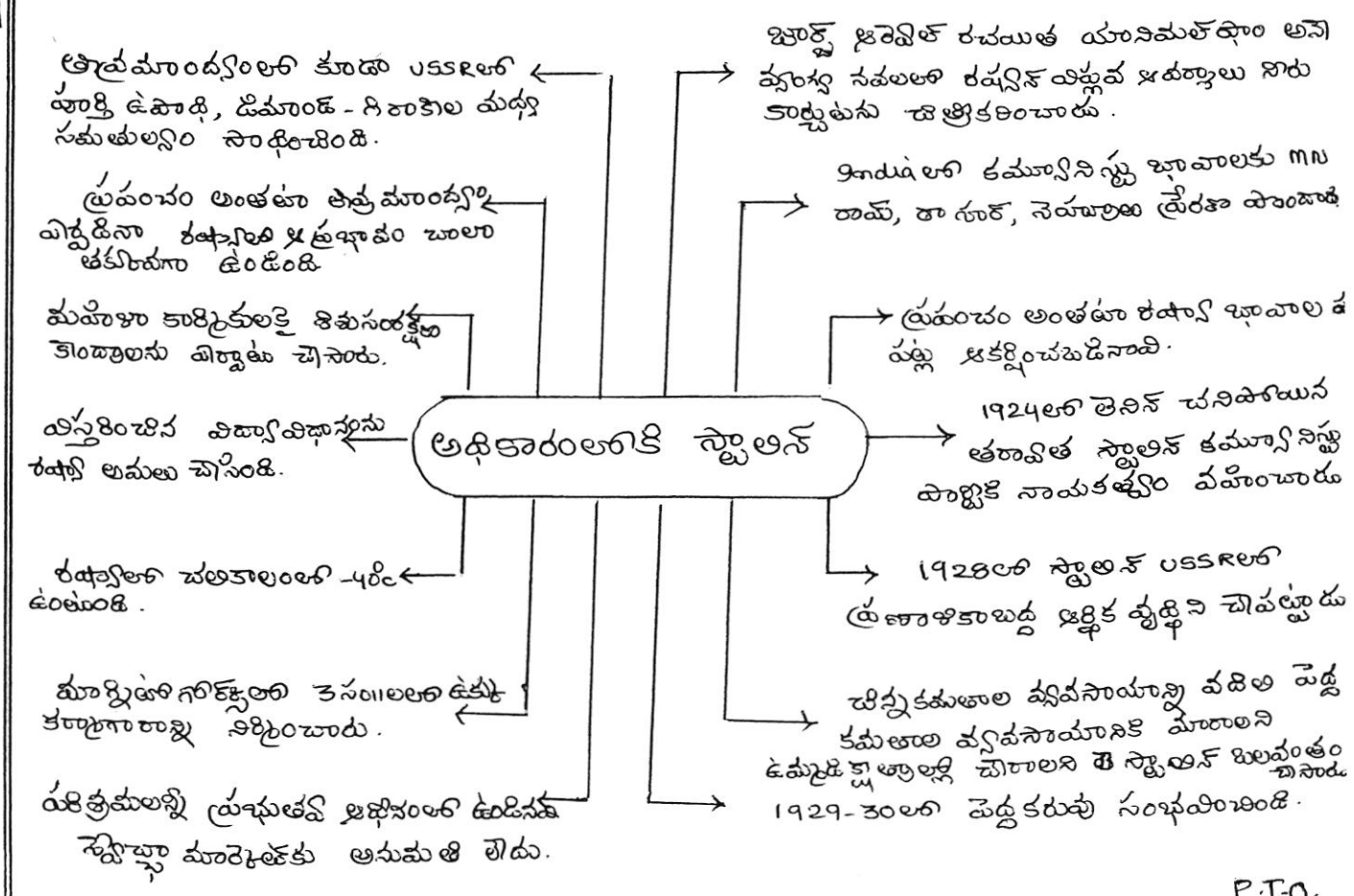

P.T.O.

www.bestsocialteacher.com

[III]

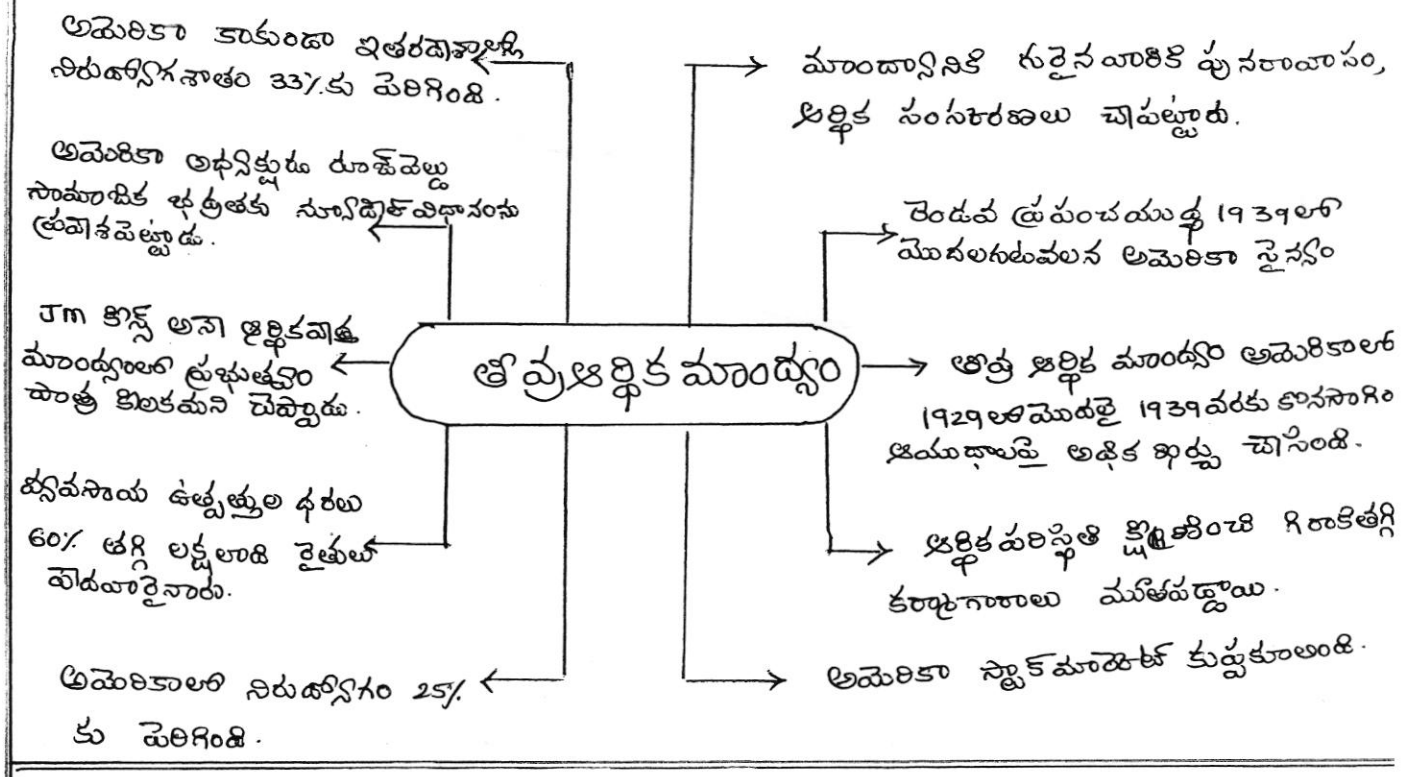

[IV]

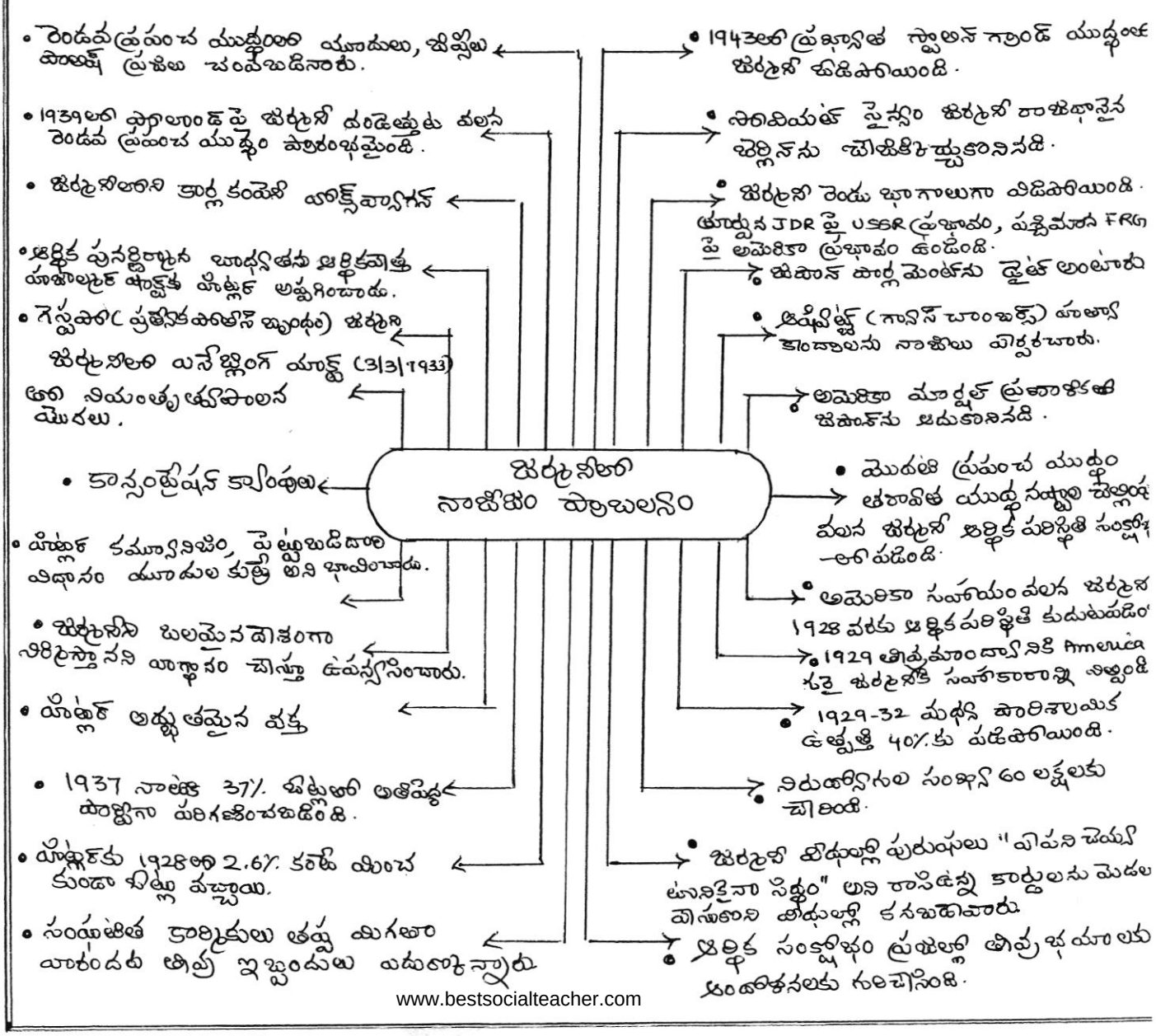

www.bestsocialteacher.com

పాఠం-15

వలస పాలిత ప్రాంతాలలో జ్యోతివిముక్తి ఉద్యమాలు

CLASS: X (SOCIAL) (MIND MAPING) →TNRAO 9849854488

(I)

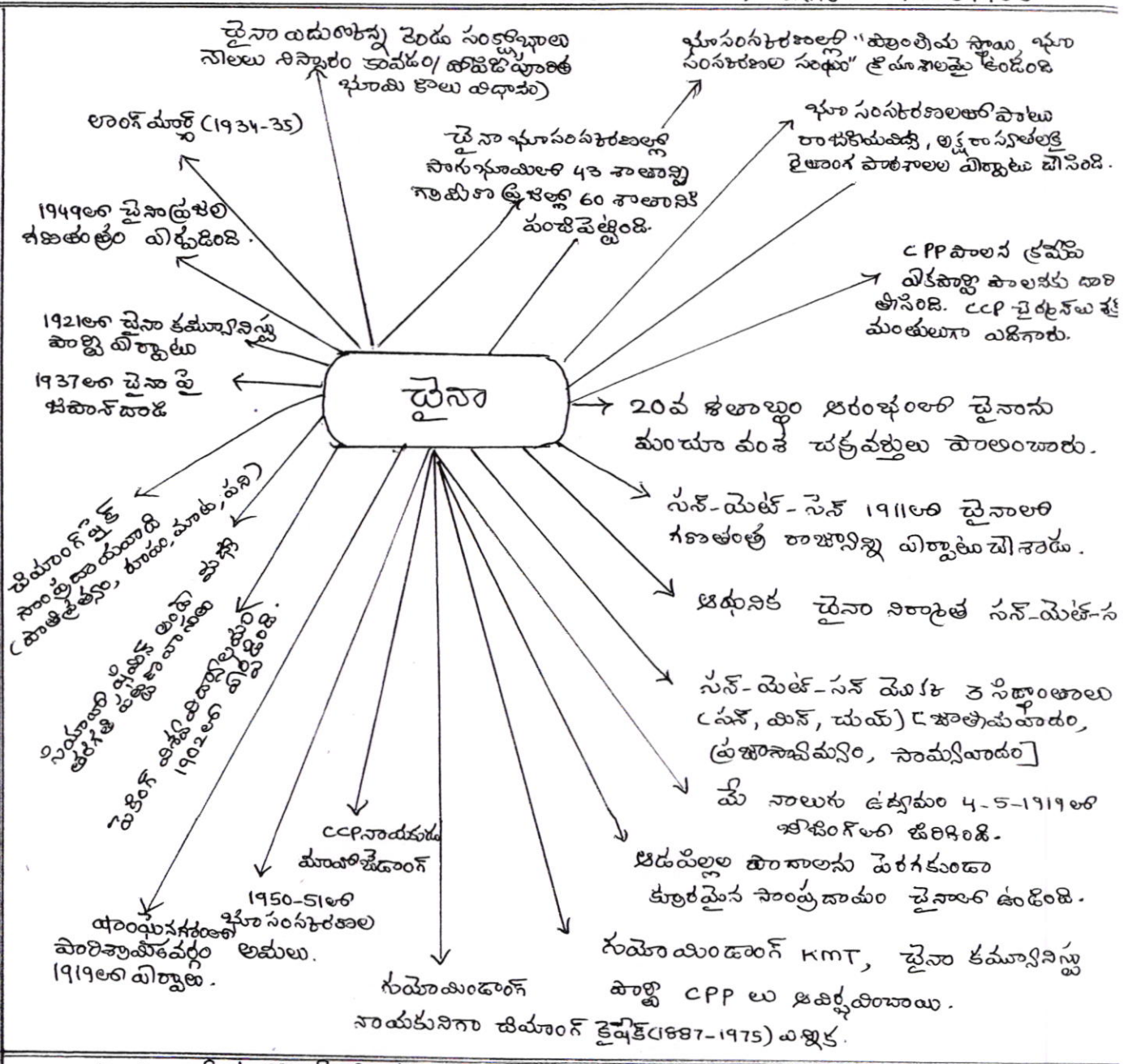

(II)

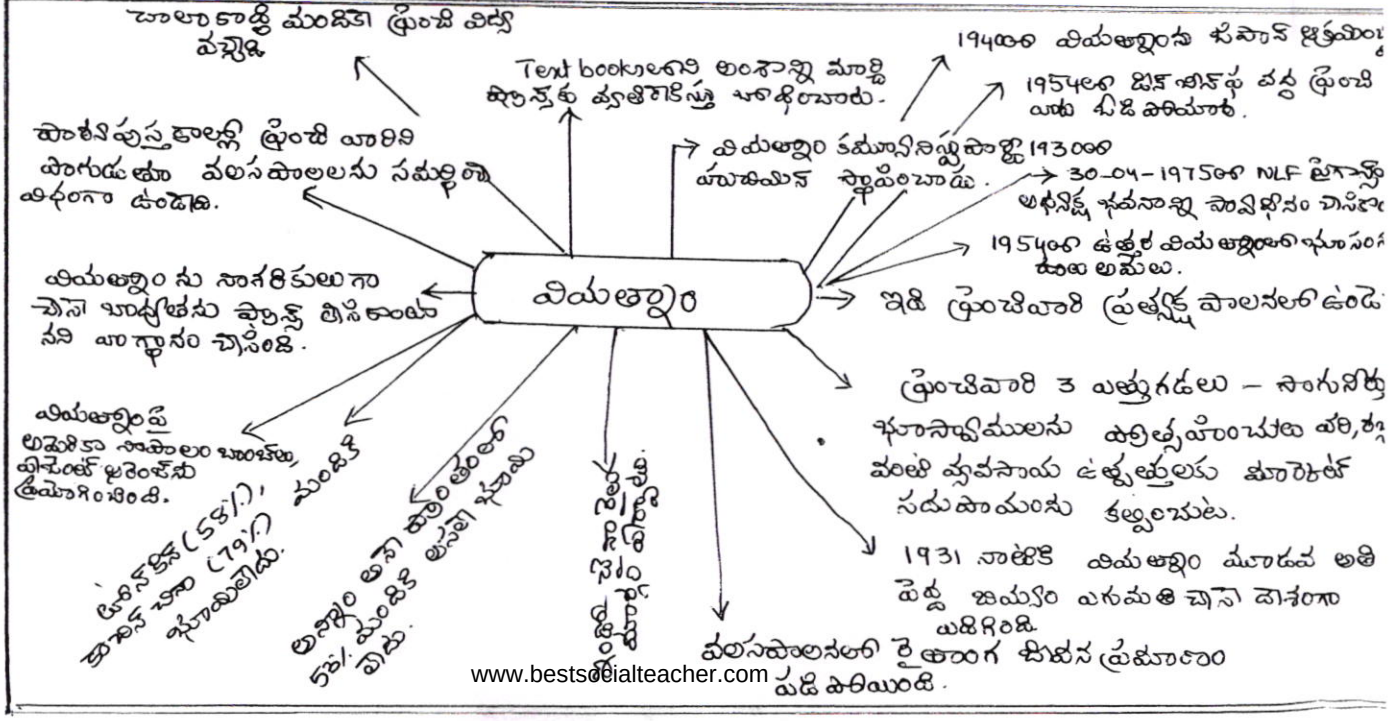

www.bestsocialteacher.com

[III]

నైజీరియా

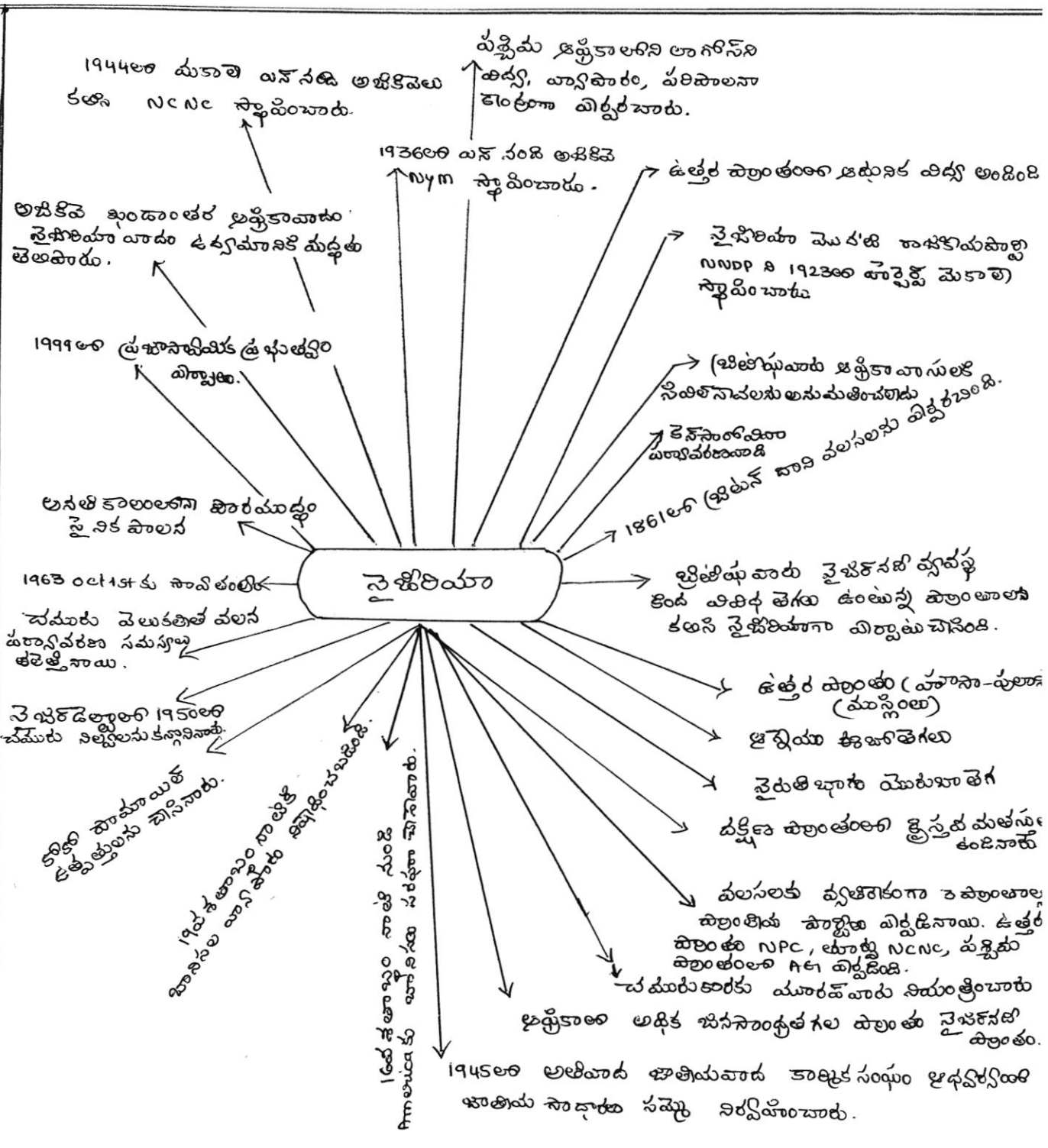

- పశ్చిమ ఆఫ్రికాలోని లాగోస్‌ని విద్య, వ్యాపారం, పరిపాలనా కేంద్రంగా ఏర్పరచారు.
- 1936లో ఎన్ నంది అజికివె NYM స్థాపించారు.
- 1944లో మకాలె ఎన్ నంది అజికివెలు కలిసి NCNC స్థాపించారు.
- ఉత్తర ప్రాంతంలో ఆధునిక విద్య అందింది
- నైజీరియా మొదటి రాజకీయపార్టీ NNDP ని 1923లో హెర్బెర్ట్ మెకాలె స్థాపించారు
- అజికివె ఖండాంతర ఆఫ్రికావాదం నైజీరియా వాదం ఉద్యమానికి మద్దతు తెలిపారు.
- 1999లో ప్రజాసామ్యక ప్రభుత్వం ఏర్పాటు.
- బ్రిటీషువారు ఆఫ్రికా వాసులకి సివిల్ సావలను అనుమతించలేదు
- కెన్సాంగోవీరా పర్యావరణవాది
- 1861లో బ్రిటన్ దాని వలసలను ఏర్పరచింది.
- అనతి కాలంలోనా పౌరముద్దం సైనిక పాలన
- 1963 oct 1st కు సావితంత్రం
- బ్రిటీషువారు నైజీర్‌నదీ వ్యవస్థ కింద వివిధ తెగలు ఉంటున్న ప్రాంతాలని కలిసి నైజీరియాగా ఏర్పాటు చేసింది.
- చమురు వెలుకలిత వలన పర్యావరణ సమస్యలు తలెత్తినాయి.
- నైజీర్ డెల్టాలో 1950లో చమురు నిల్వలను కన్గొనినారు.
- కోకో పామాయిల్ ఉత్పత్తులను చేసినారు.
- 19వ శతాబ్దం నాటికి బానిసల వ్యాపారం నిషేధించబడింది.
- 16వ శతాబ్దం నాటి నుండి America కు బానిసల సరఫరా చేసేవారు.
- ఉత్తర ప్రాంతం (హౌసా-పులాని (ముస్లింలు)
- ఆగ్నేయ ఈబో తెగలు
- నైరుతి భాగం యొరుబా తెగ
- దక్షిణ ప్రాంతంలో క్రైస్తవ మతస్థులు ఉండినారు
- వలసలకు వ్యతిరేకంగా 3 ప్రాంతాల్లో ప్రాంతీయ పార్టీలు ఏర్పడినాయి. ఉత్తర ప్రాంతం NPC, యార్పు NCNC, పశ్చిమ ప్రాంతంలో AG ఏర్పడింది.
- చమురు కొరకు మూరప్ వారు నియంత్రించారు
- ఆఫ్రికాలో అధిక జనసాంధ్రత గల ప్రాంతం నైజీర్‌నదీ ప్రాంతం.
- 1945లో అతివాద జాతీయవాద కార్మిక సంఘం ఆధ్వర్యంలో జాతీయ సాధారణ సమ్మె నిర్వహించారు.

* ఖండాంతర ఆఫ్రికా వాదానికి ఘనా సావితంత్ర యోధుడు కావిమెన్ క్రుమా ప్రముఖ పాత్రను పోషించారు

www.bestsocialteacher.com

పాఠం-16

భారతదేశ జాతీయోద్యమం – దేశవిభజన, స్వాతంత్ర్యం : 1939-1947

CLASS IX (SOCIAL) (MIND MAPING) → TVRAO 9849854488

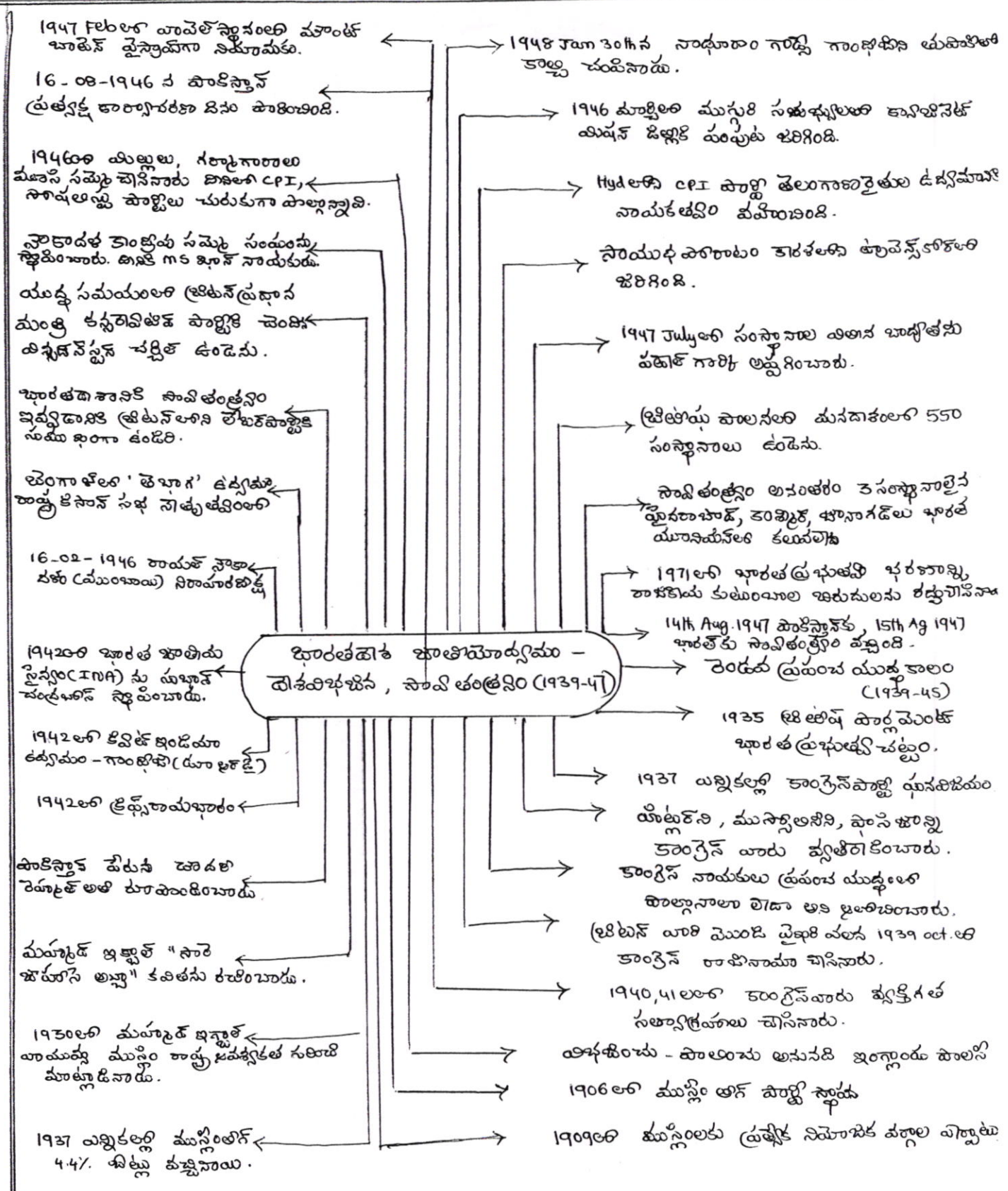

www.bestsocialteacher.com

పాఠం - 17

CLASS: X (SOCIAL)

మైండ్ మ్యాపింగ్ (17. స్వతంత్ర భారత రాజ్యాంగం)

→ TVRAO - 9849854488

(1)

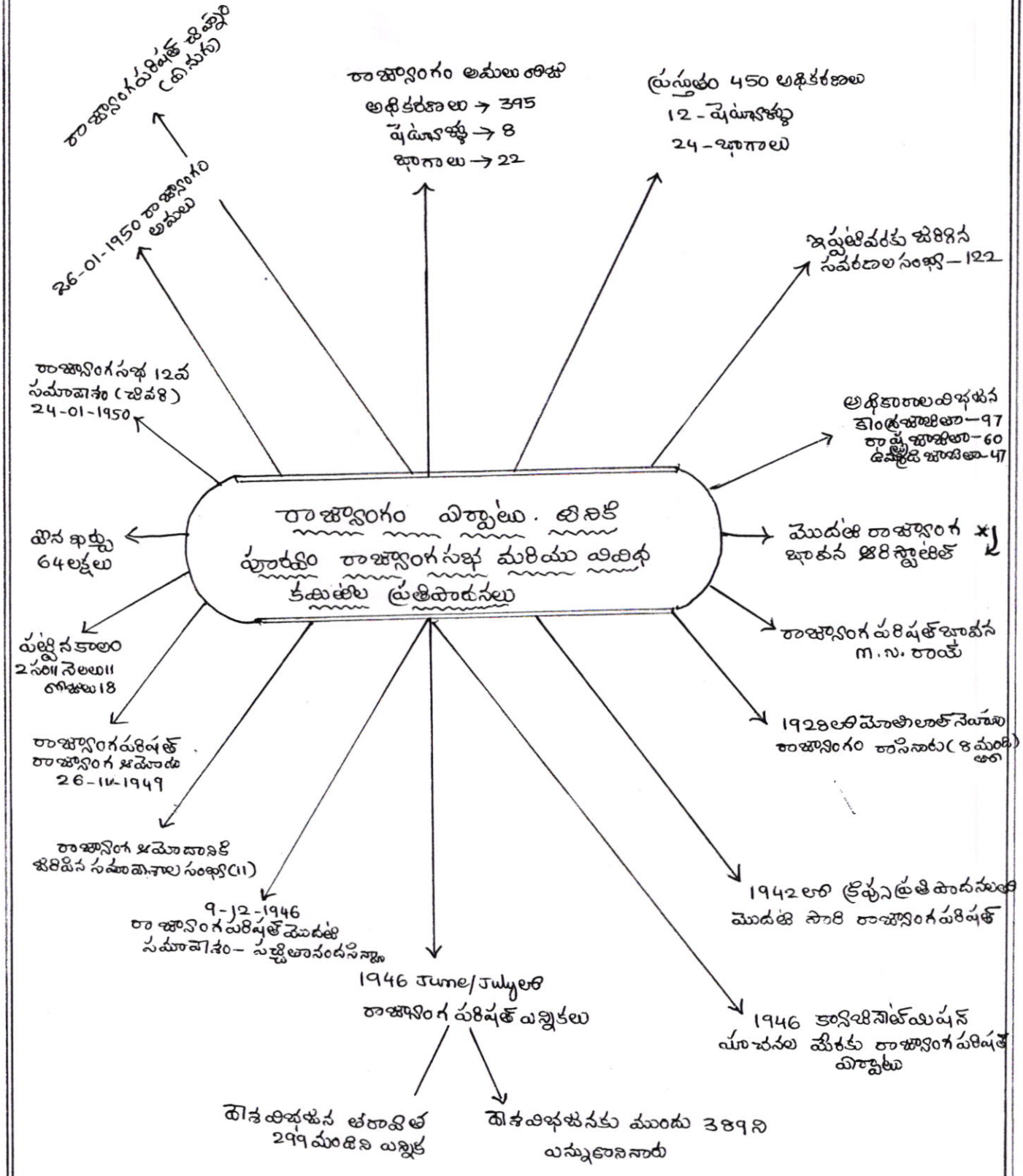

www.bestsocialteacher.com

మైండ్ మ్యాపింగ్ (17. స్వతంత్ర భారత రాజ్యాంగం)

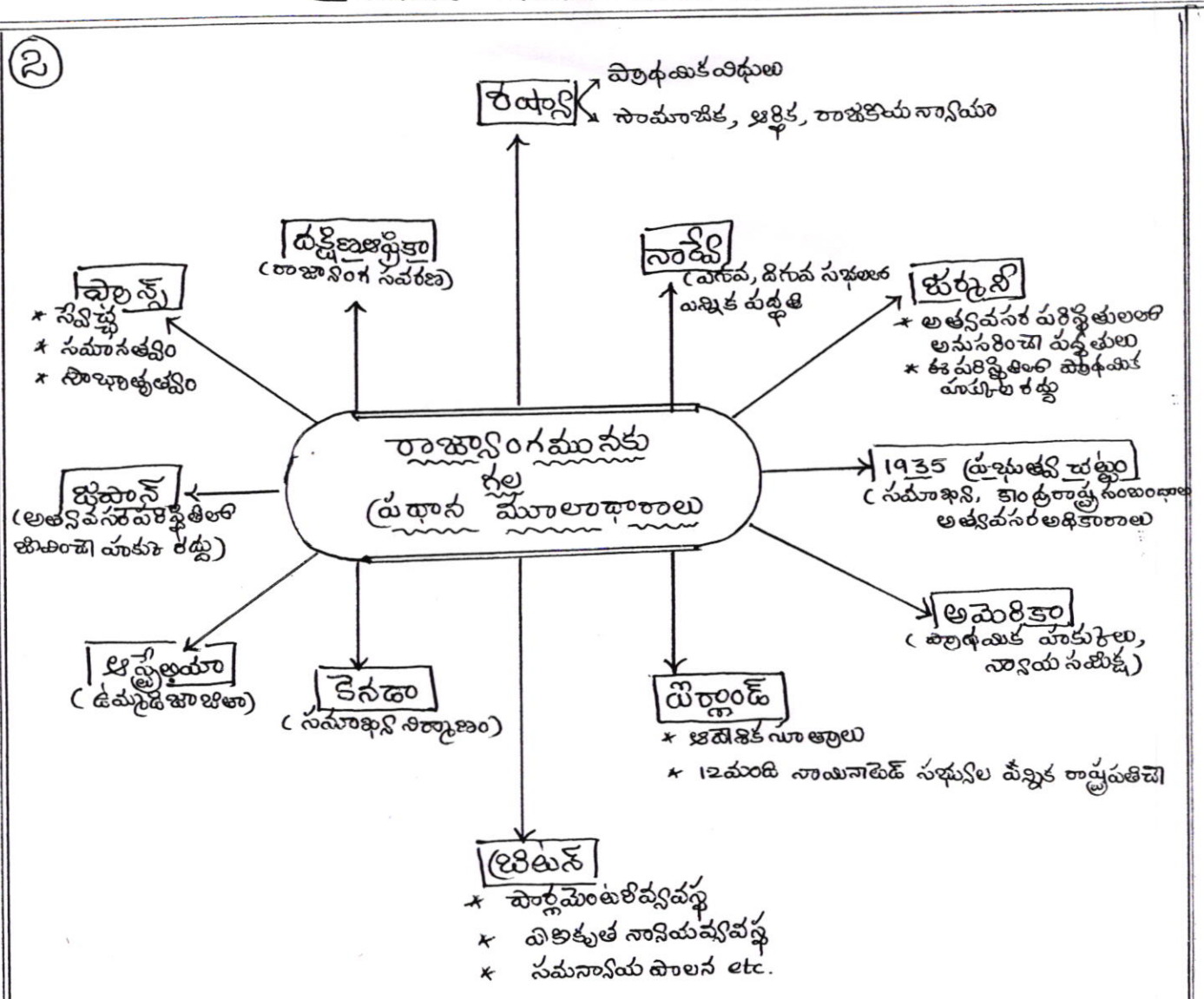

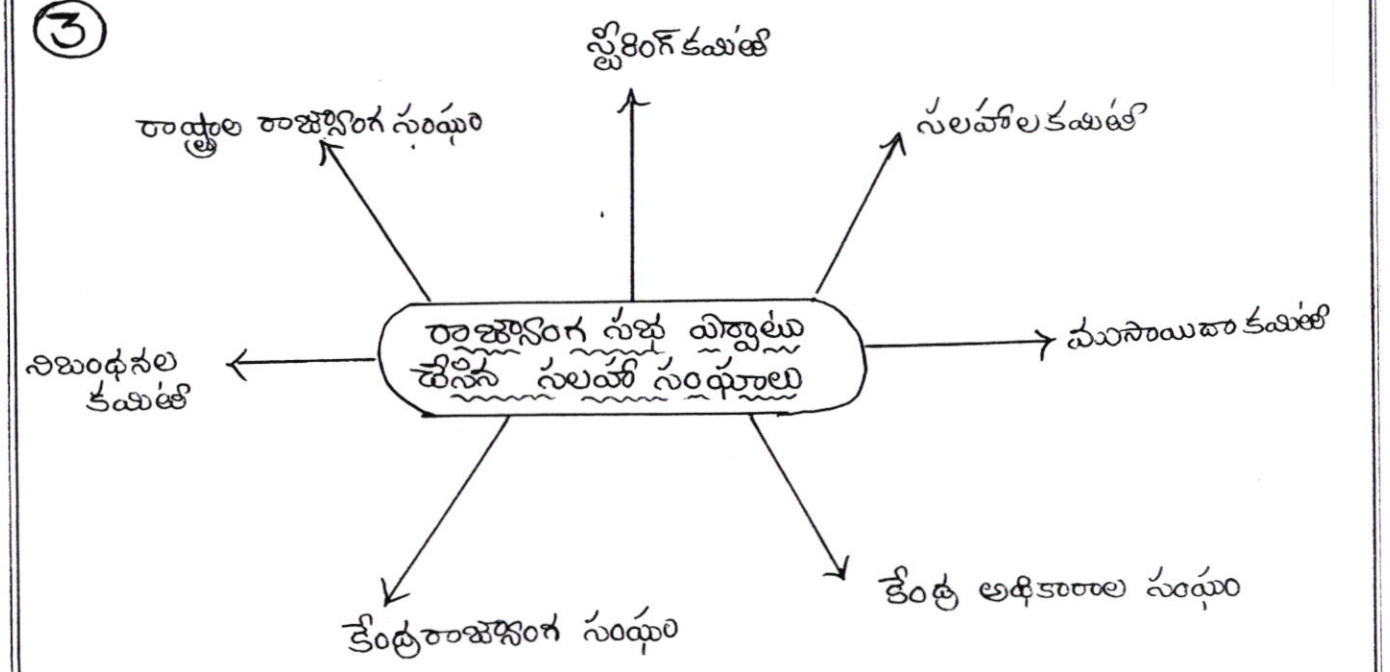

www.bestsocialteacher.com

మైండ్ మ్యాపింగ్ (17. స్వతంత్ర భారత రాజ్యాంగం)

(4)

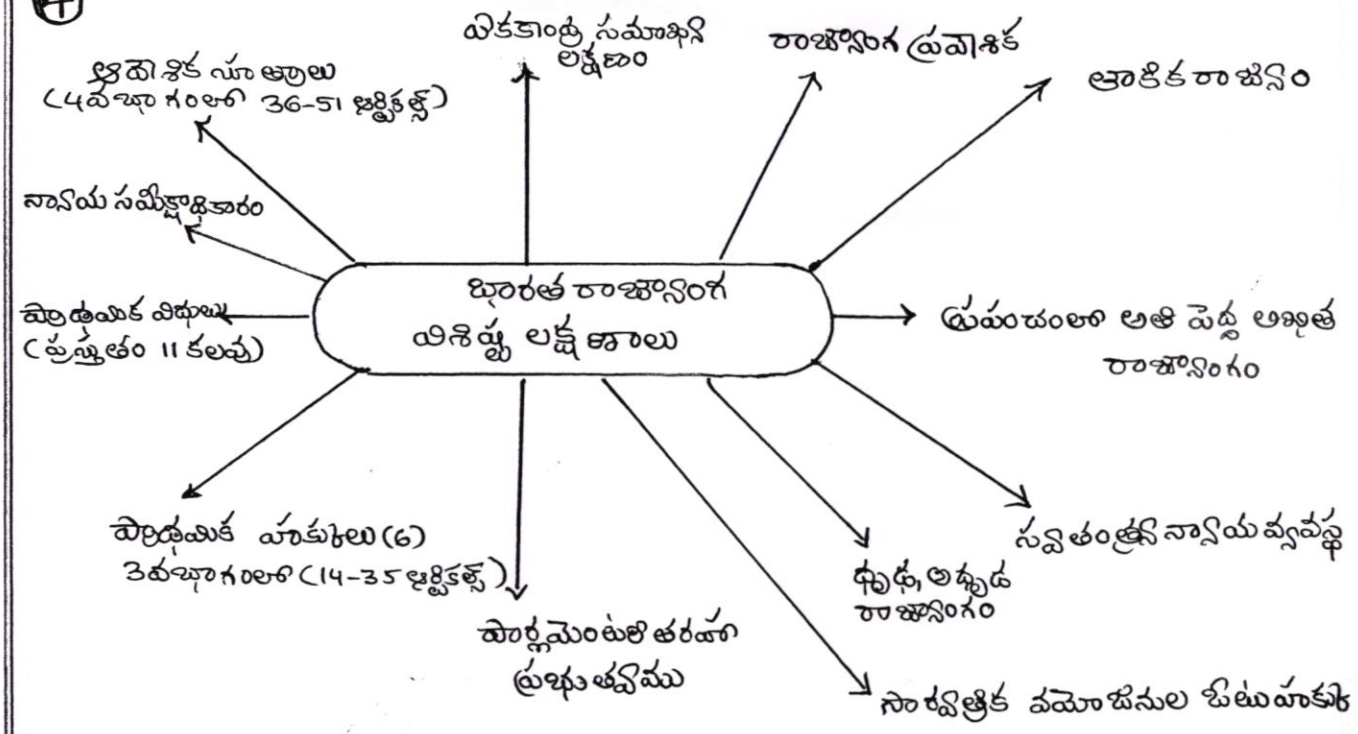

(5)

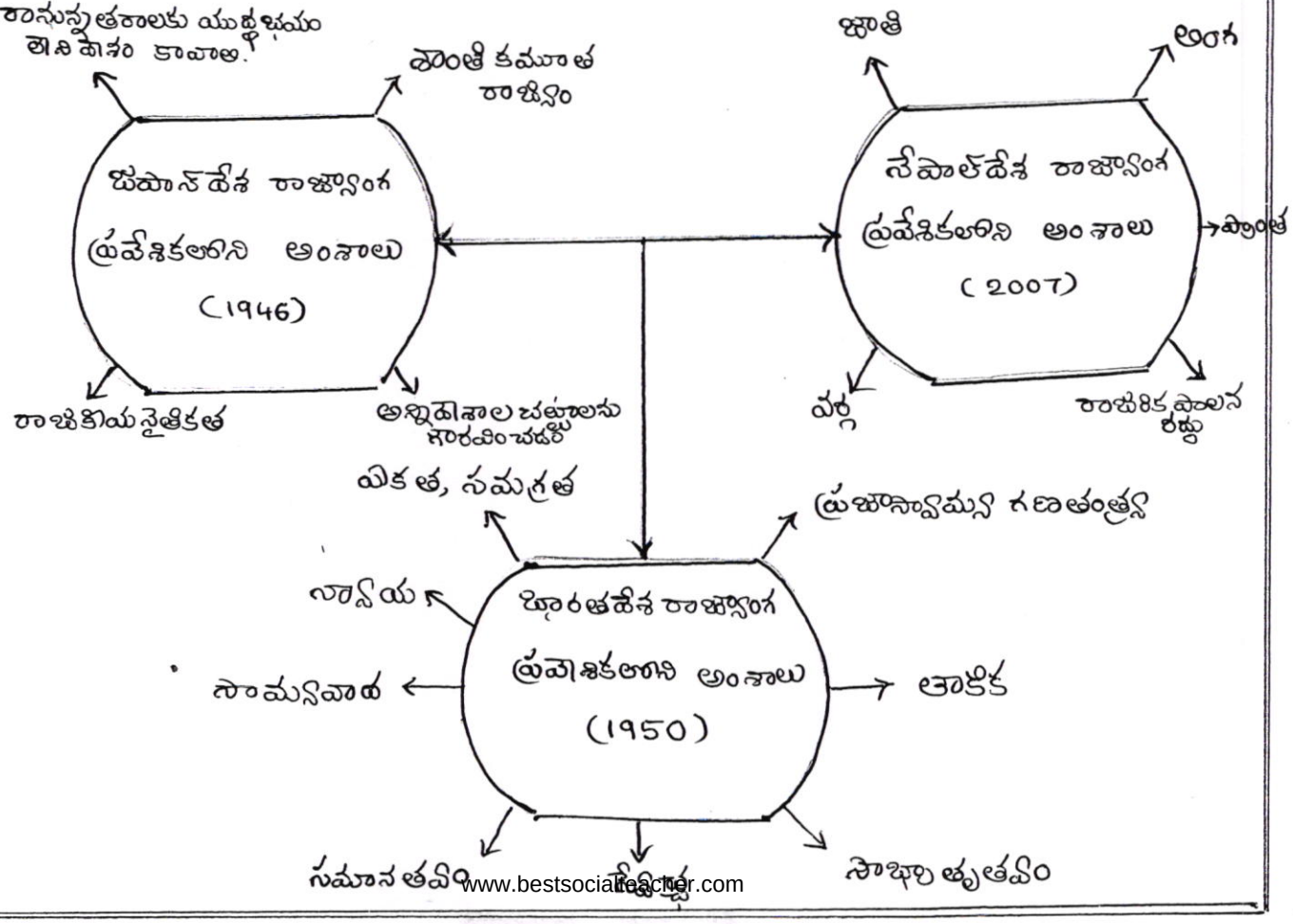

www.bestsocialteacher.com

పాఠం-18

స్వతంత్ర భారతదేశం (మొదటి ముప్పై సంవత్సరాలు: 1947-77)

CLASS: X (SOCIAL) MIND MAPING

→ TNRAO 9849854488

(I)

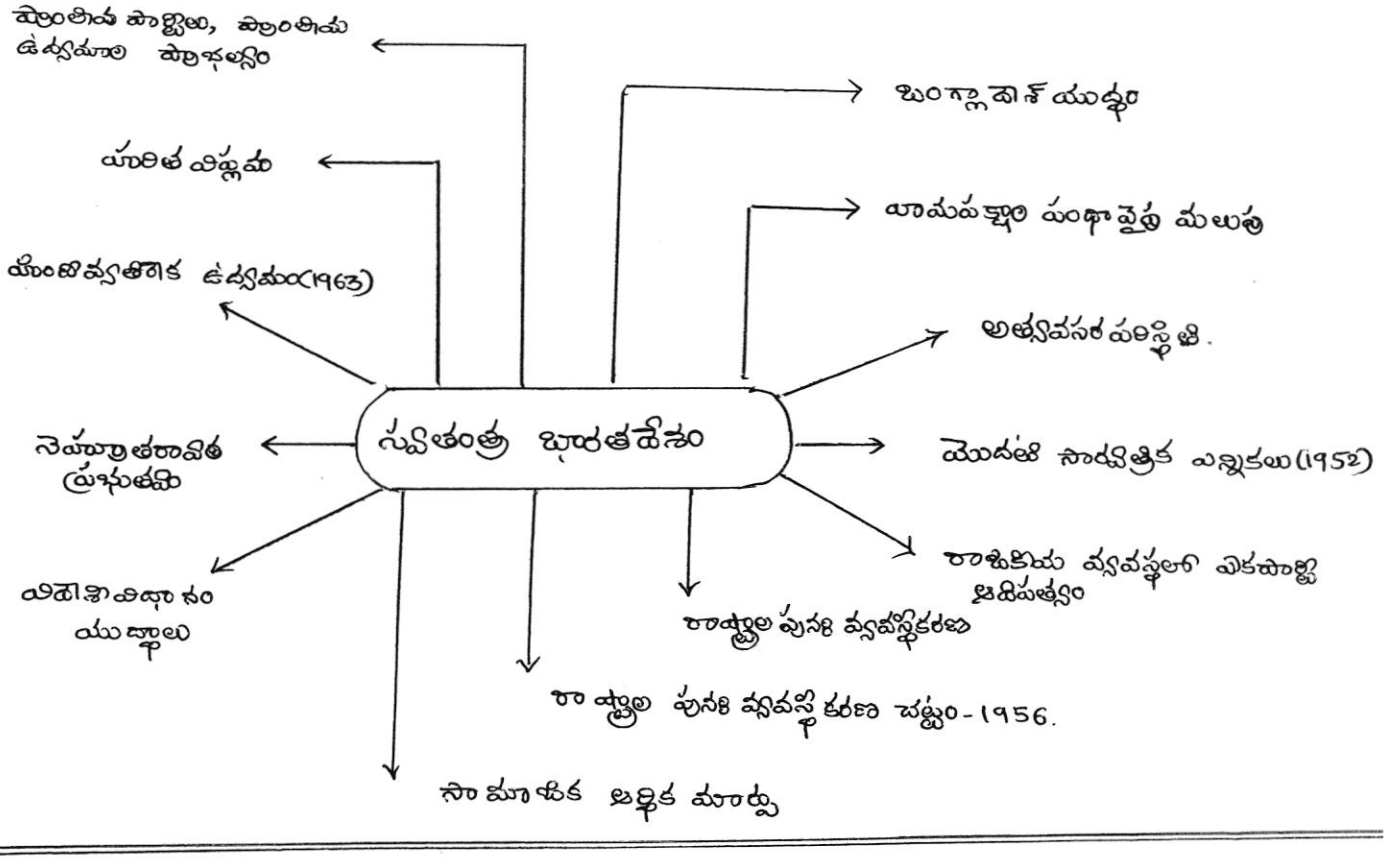

(II)

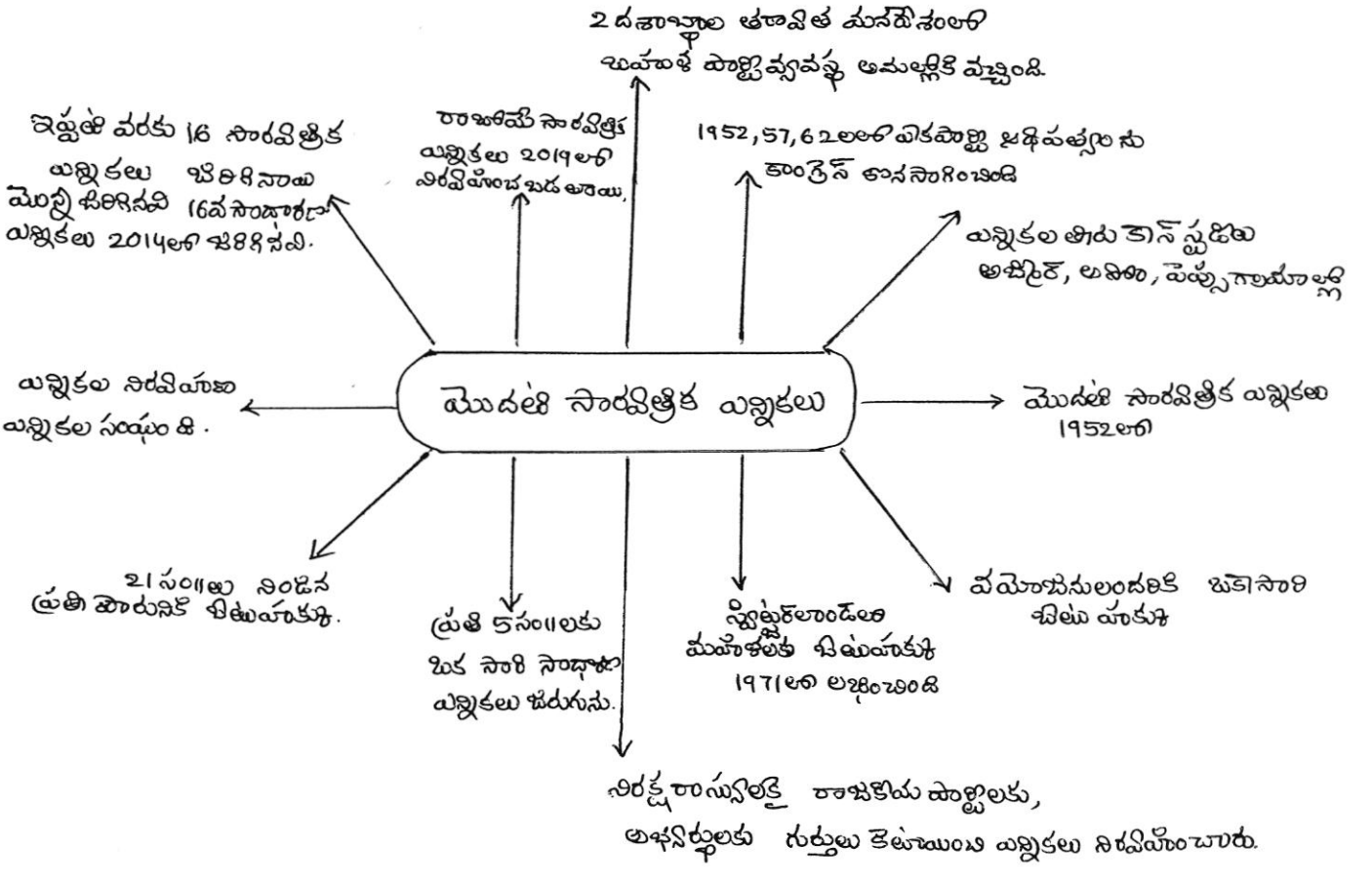

www.bestsocialteacher.com

P.T.O.

III

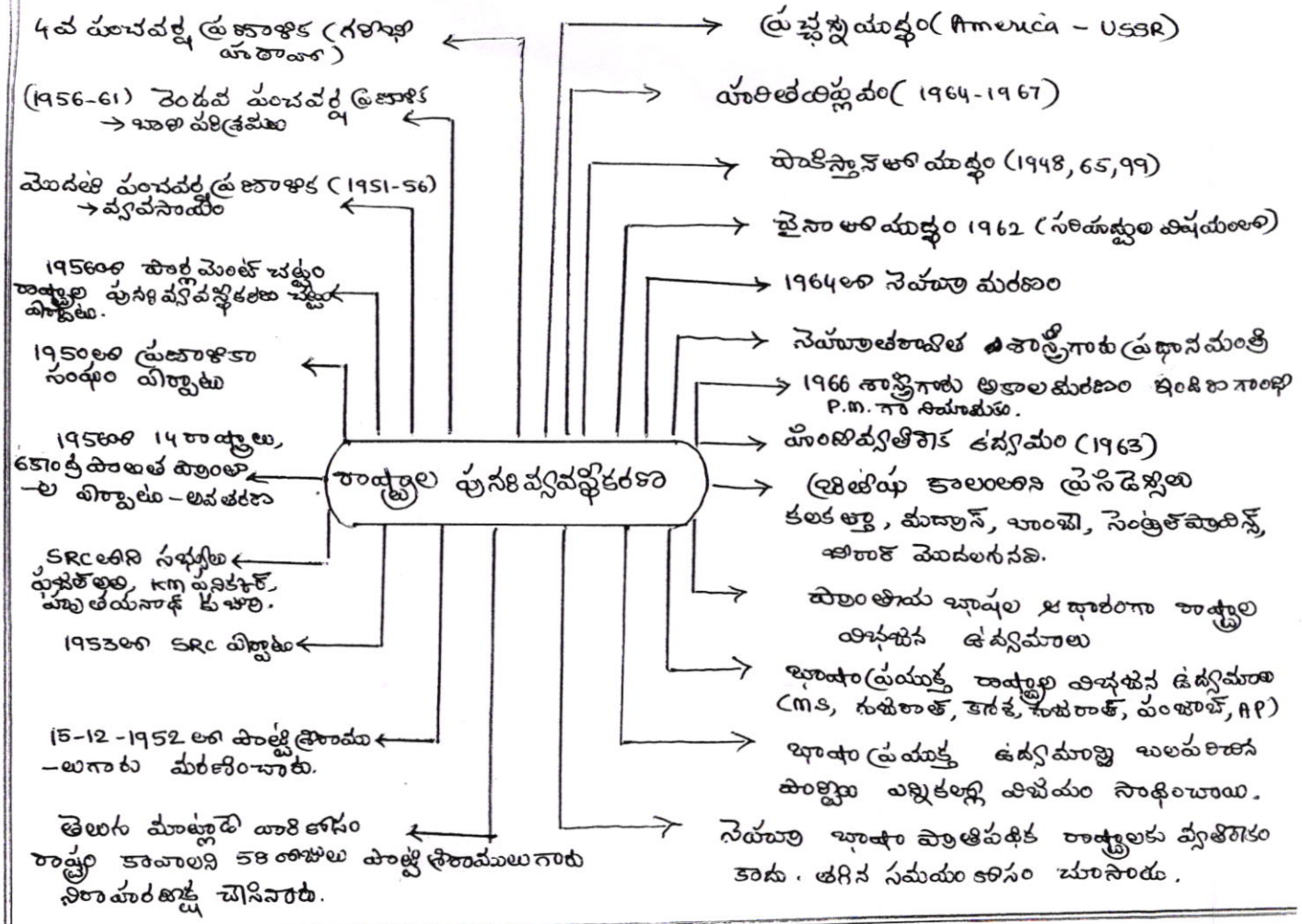

IV

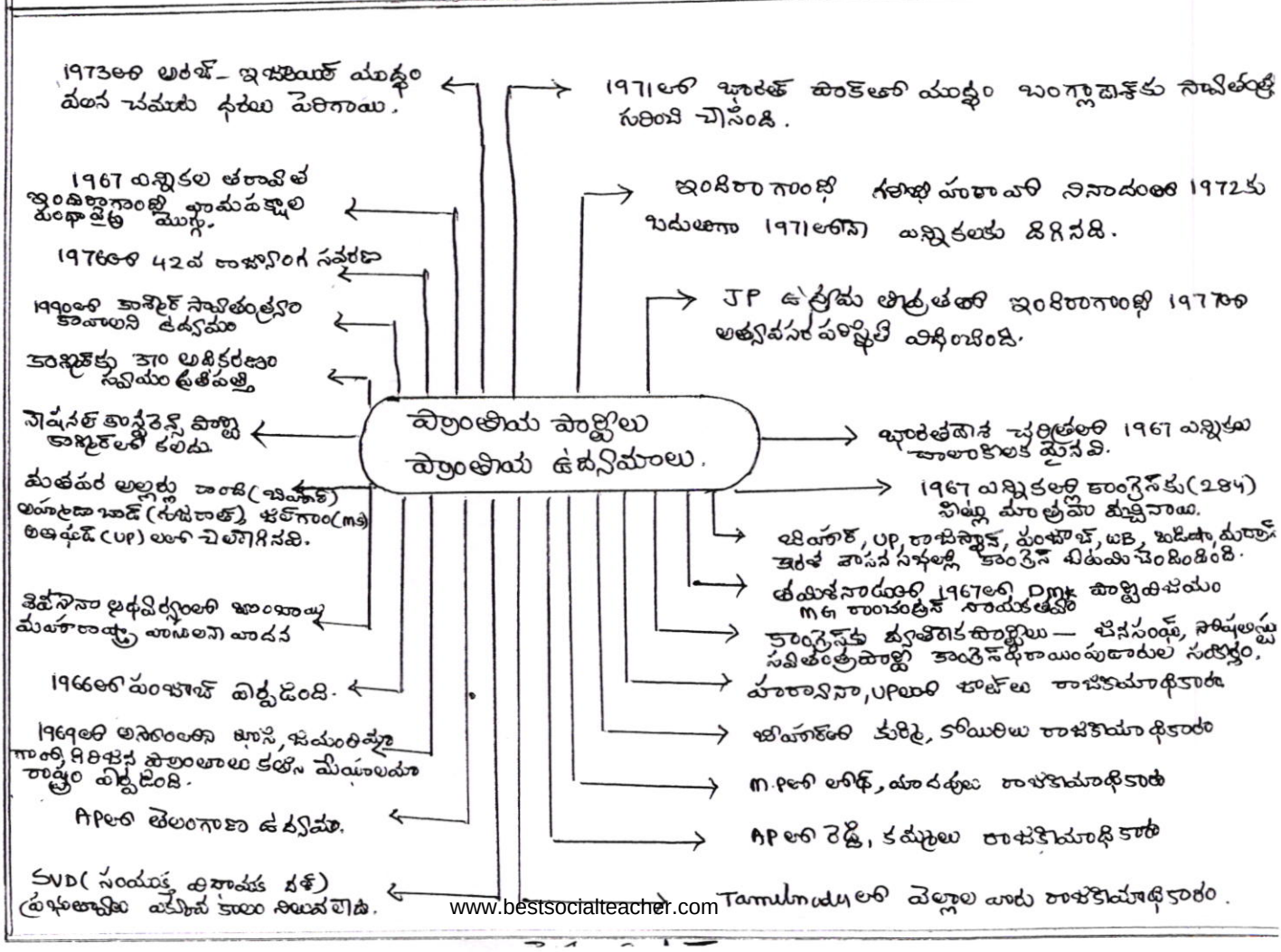

www.bestsocialteacher.com

19. రాజకీయ పార్టీలు (వివిధ్వామం - 1977-2000)

మైండ్ మ్యాపింగ్ [రాజకీయ పార్టీలు వివిధ్వామ్] (1977 - 2000)

I

A

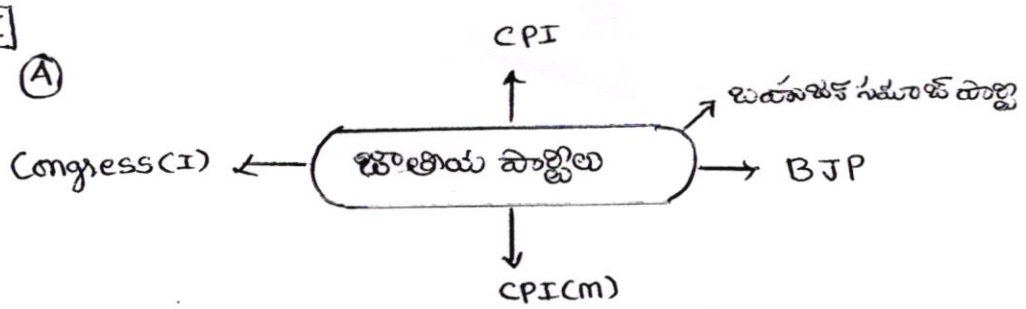

B

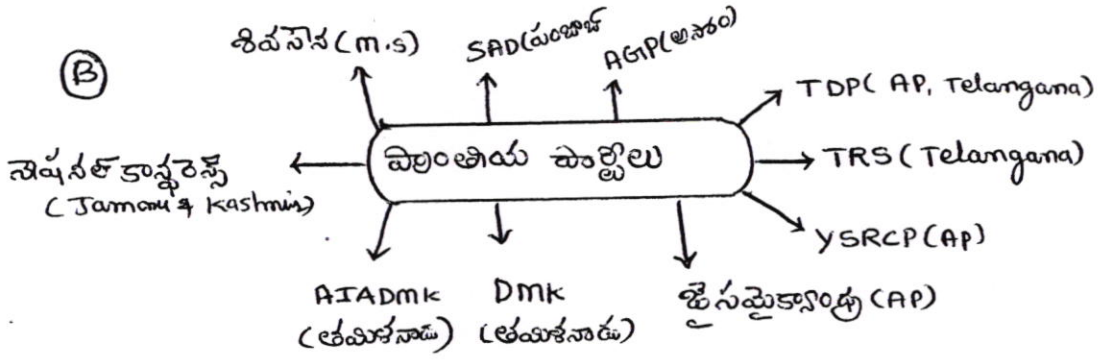

II

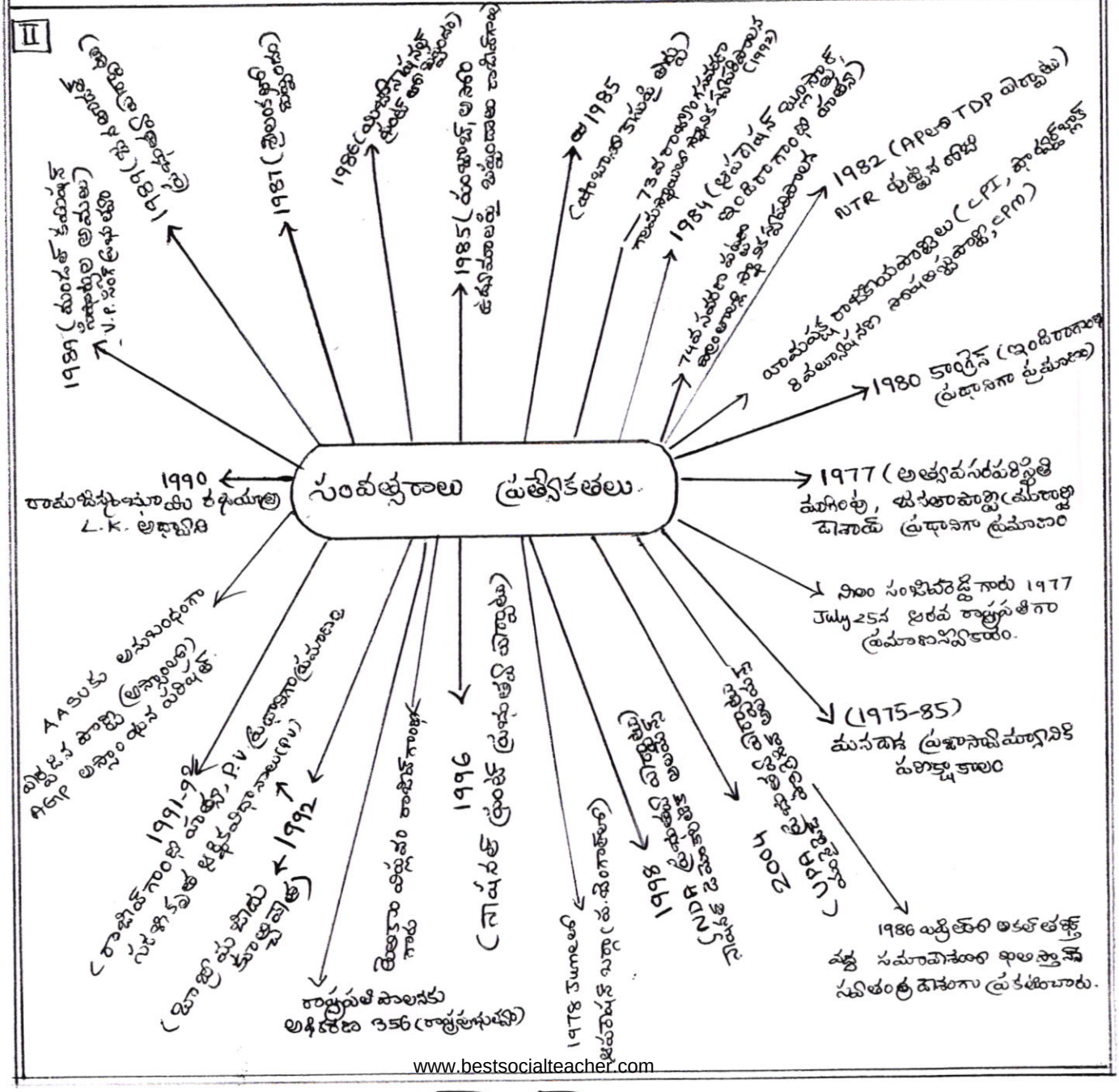

www.bestsocialteacher.com

III

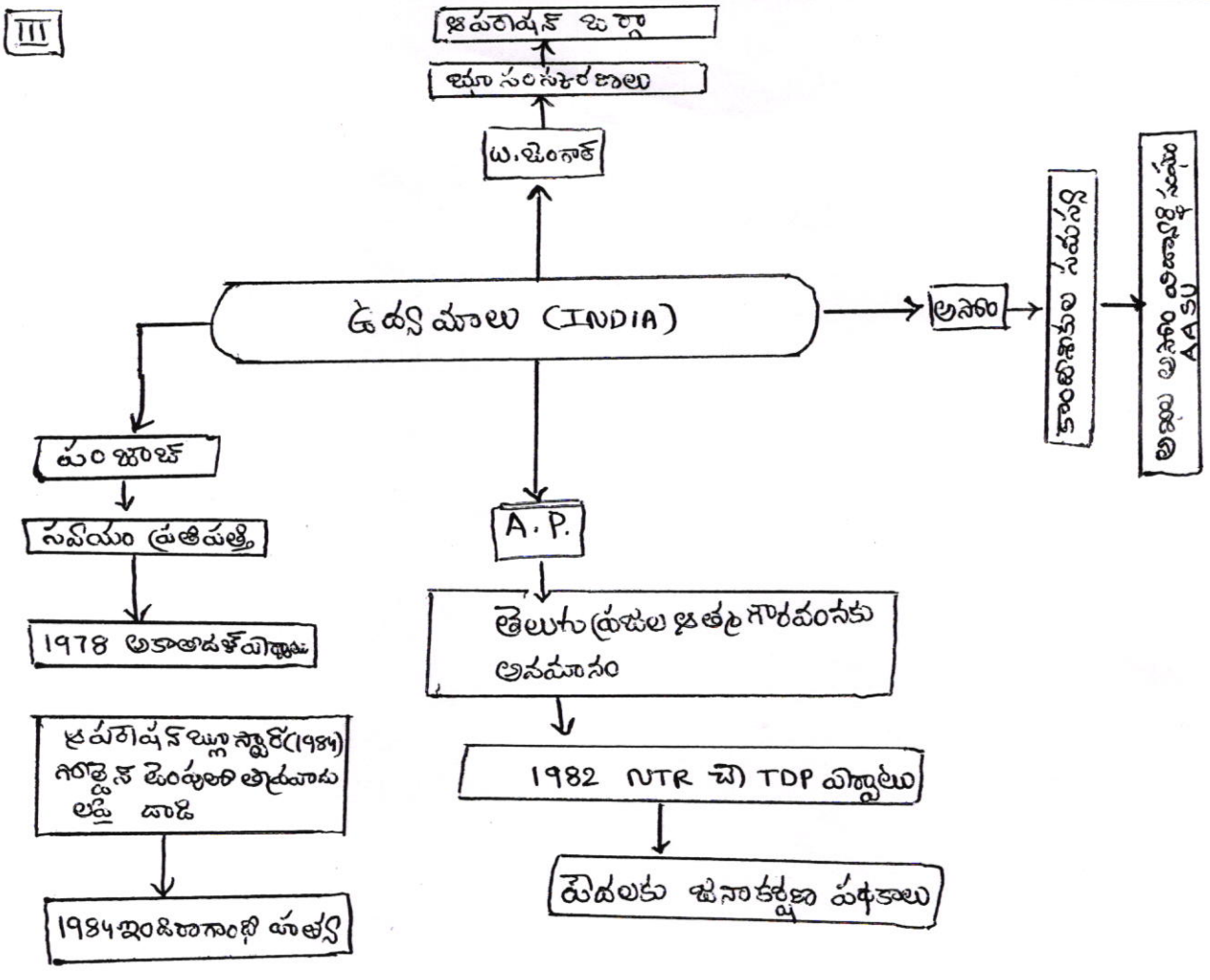

* 6వ లోక్‌సభ స్పీకర్ (1977 March 26th) → నీలం సంజీవరెడ్డిగారు.
* 1977లో ప.బెంగాల్‌లో CPM విజయం జ్యోతిబసు నాయకత్వంలో వామపక్ష ప్రభుత్వాన్ని స్థాపించాయి.
* శ్రీలంకలోని తమిళ వేర్పాటువాద సంస్థ → LTTE

www.bestsocialteacher.com

CLASS: X (SOCIAL) [పాఠం - 20]

మైండ్ మ్యాపింగ్ [ప్రపంచ యుద్ధాల తరువాత ప్రపంచం - భారతదేశం]

I

ఐక్యరాజ్యసమితి (UNO) అంగాలు

- సాధారణ ప్రతినిధి సభ
- భద్రతా మండలి
- సచివాలయం
- ప్రారంభంలో సభ్యదేశాలు (51)
- ఆర్థిక-సామాజిక మండలి.
- అంతర్జాతీయ న్యాయస్థానం
- 1945 OCT 24 UNO ఆవిర్భావం.
- ధర్మకర్తృత్వ మండలి
- ప్రస్తుతం సభ్యదేశాలు (193)

II

అలీనోద్యమ రూపకర్తలు

- జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ (India)
- మార్షల్ టిటో (యుగోస్లేవియా)
- కమాలుద్దీన నాసర్ (ఈజిప్టు)

III

UNO అనుబంధ సంస్థలు

- WTO (1995 Jan 1, జెనీవా) World Trade Organisation
- FAO (1945 Oct 16, రోమ్) Food & Agriculture Organisation
- ILO (1919 జెనీవా) International Labour Organisation
- IMF (1945 Dec 27 Washington D.C.) International Monetary Fund
- IBRD (1946 June 25 వాషింగ్టన్) International Bank for Re-construction and Development
- UNDP (1965 - Newyark) → United Nations Development Programme
- UNICEF (న్యూయార్క్) 1946 Dec 11 United Nations Children's Emergency Fund
- WHO (1948 Apr 7 జెనీవా) World Health Organisation
- UNESCO (1946, Nov 4, ప్యారిస్) United Nations Educational

IV

అలీనోద్యమ శిఖరాగ్ర సమావేశాలు

- కొలంబో
- హవానా
- న్యూఢిల్లీ
- హరారే
- బెల్‌గ్రేడ్
- కైరో
- బెల్‌గ్రేడ్
- లుసాకా
- అల్జీర్స్
- జకర్తా

Abbrevations: V

1. NATO – North Atlantic Treaty Organisation.
2. CENTO – Central Treaty Organisation.
3. SEATO – South East Asian Treaty Organisation.
4. PLO → Palasteenian
5. LTTE → Liberation of Tamil Tigers Ealum.
6. USSR → Union of Soviet and Socialist Republic.
7. USA → United States of America
8. UK → United Kingdom.

VI

- ఫిడెల్ కాస్ట్రో – క్యూబా
- అబ్దుల్ నాజర్ – ఈజిప్టు
- మార్షల్ టిటో – యుగోస్లేవియా
- సుకర్నో – ఇండోనేషియా
- జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ – భారతదేశం.
- బండారనాయకే – శ్రీలంక (సిలోన్)

20. ప్రపంచ యుద్ధాల తరువాత ప్రపంచం, భారతదేశం

(VII)

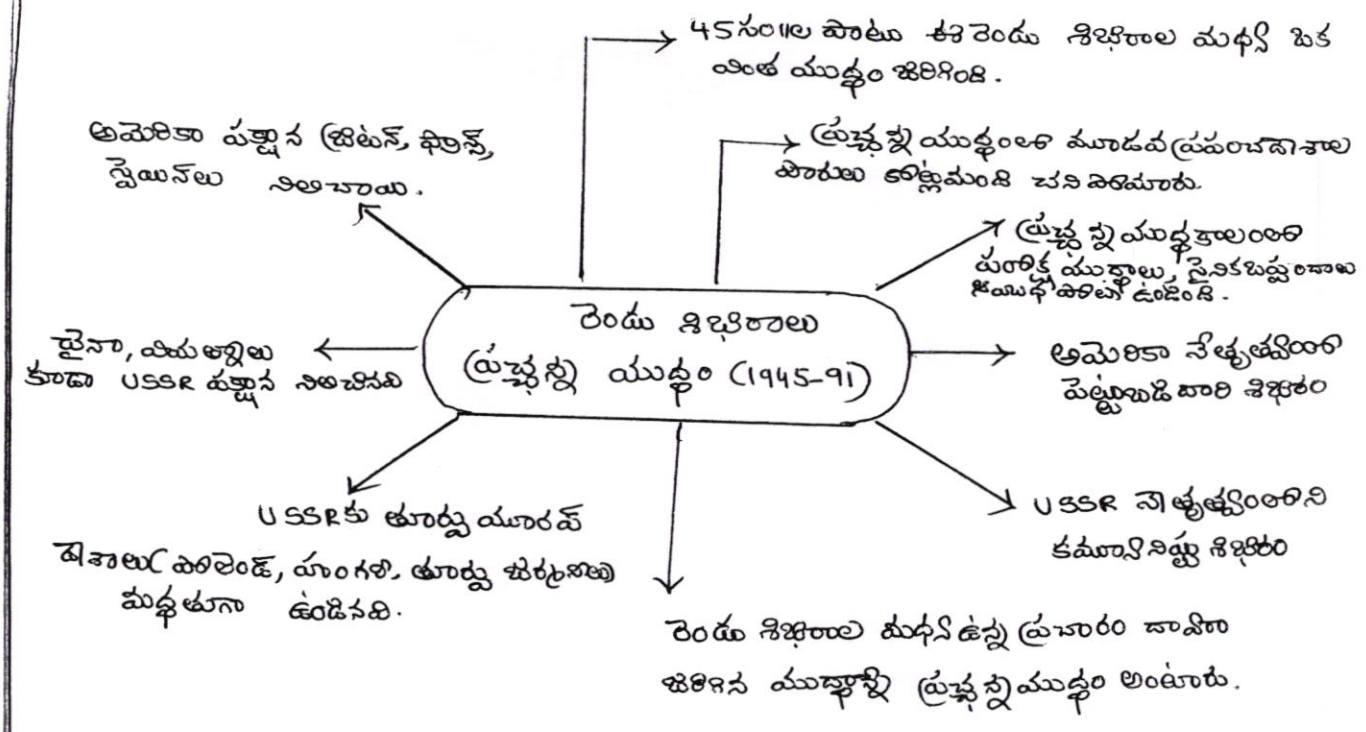

(VIII)

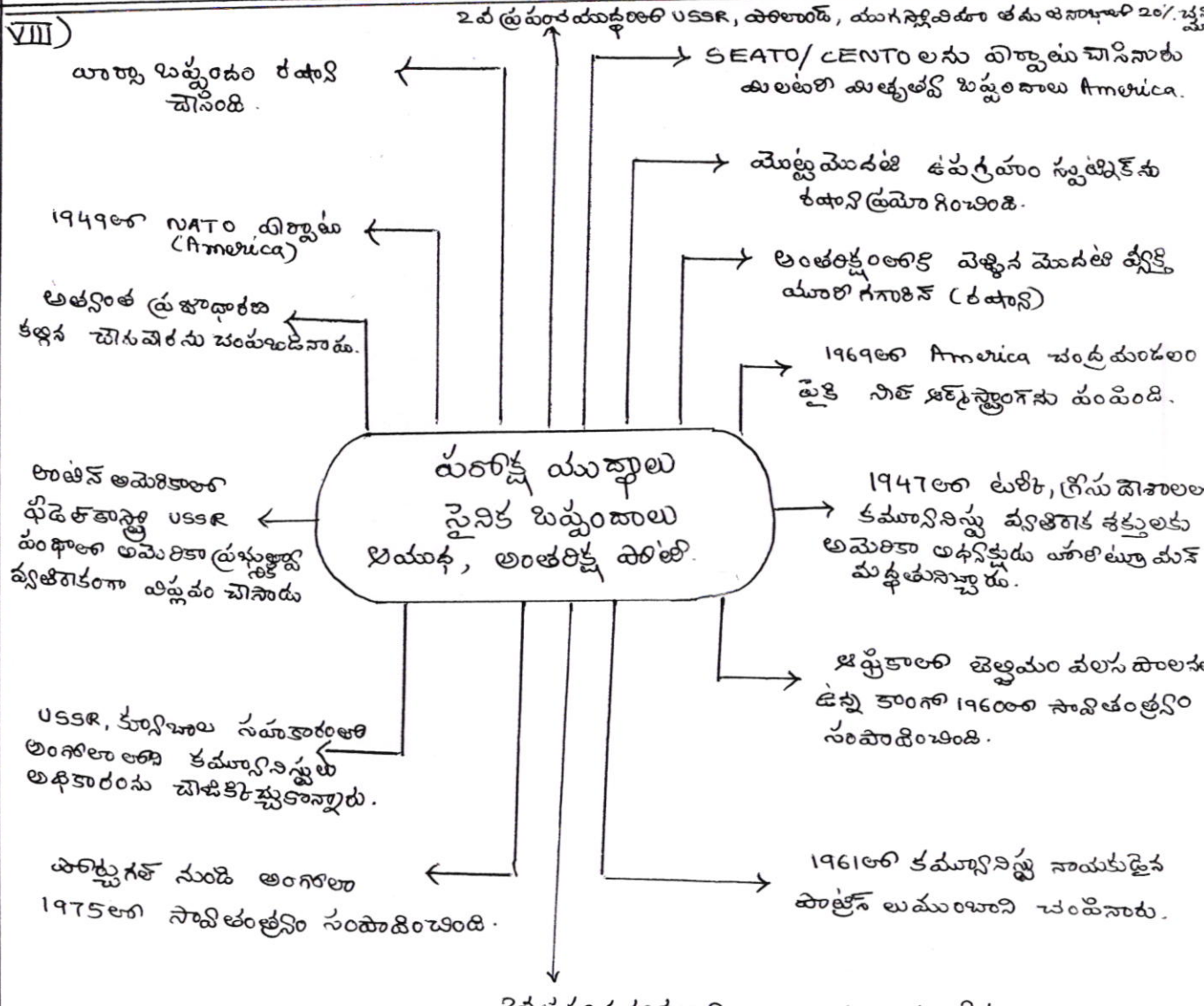

www.bestsocialteacher.com

P.T.O.

20. ప్రపంచ యుద్ధాల తరువాత ప్రపంచం, భారతదేశం

(IX)

అతినోదనమం

- మూడు ముఖ్య ఉద్దేశ్యాలలో మొదటి సమావేశం జరిగింది
- అతినోదనమం రష్యాకు దగ్గరగా ఉందని America భావించింది.
- వలస పాలననుండి క్రొత్తగా స్వతంత్ర్యం పొందిన దేశాలు ఈ విధానాన్ని అవలంభించాయి
- 1955లో ఇండోనేషియాలోని బాండుంగ్ మొదటి ఆసియా - ఆఫ్రికా దేశాల సమావేశం జరిగింది. ఇందులో 29 దేశాలు హాజరైనాయి
- ఆసియా, ఆఫ్రికా, లాటిన్ అమెరికన్‌లోని అప్పుడే స్వతంత్ర్యం పొందిన దేశాల మధ్య సాంస్కృతిక, ఆర్థిక సహకారం కోసం ఏర్పడిన సంస్థ
- అతినోదనమ మొదటి సమావేశం 1961 septలో యుగస్లావియాలోని బెల్‌గ్రాడ్‌లో జరిగింది. 25 సభ్య దేశాలు హాజరైనవి.
- 2012 నాటికి సభ్యదేశాల సంఖ్య 120కి పెరిగింది.
- దీనిలో 17 మంది పరిశీలకులు ఉన్నారు.

(X)

పశ్చిమ ఆసియా ఘర్షణలు

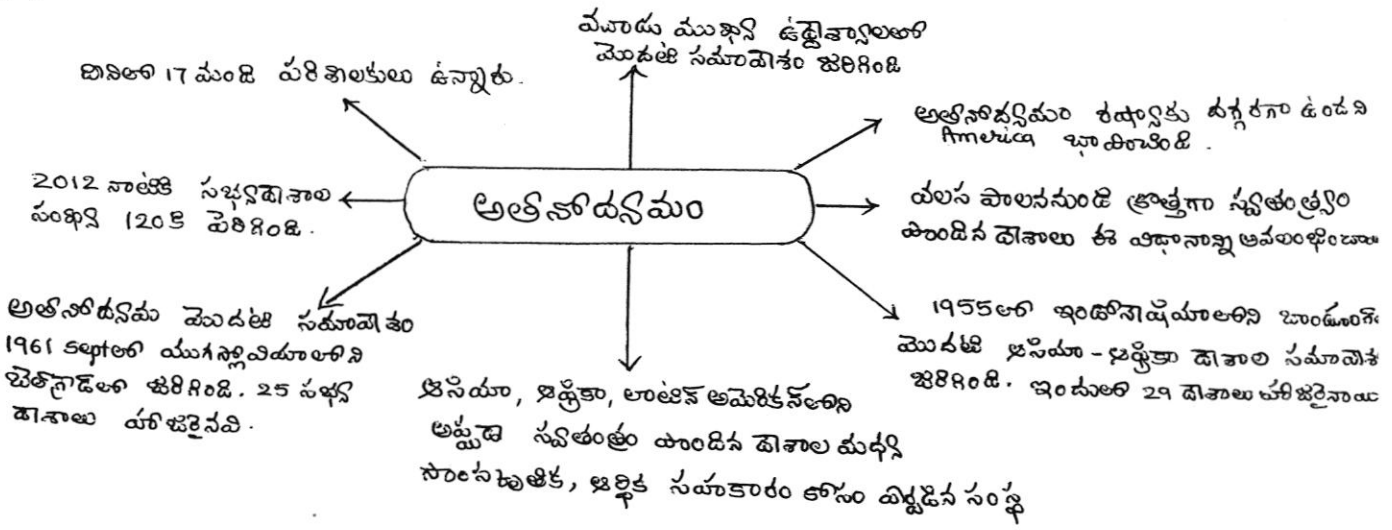

- 1956లో పాశ్చాత్య దేశాల మద్దతులో ఈజిప్ట్‌పై ఇజ్రాయిల్ దాడి చేసింది.
- రష్యా సహకారంలో నాసర్ సూయజ్ కాలువను 1956లో జాతీయం చేసారు
- ఆసాఎన్ ఆనకట్టను నిర్మించినందుకు ఈజిప్ట్‌కి అమెరికా ఆర్థిక సహాయాన్ని నిలిపివేసింది.
- ఈజిప్ట్ అధ్యక్షుడు నాసర్ అరబ్బులను ఏకం చేయడానికి ప్రయత్నించినాడు.
- యూదులకోసం పాలస్తీనా ఏర్పడింది.
- 1948లో బ్రిటన్ తన సైన్యాలను పాలస్తీనా నుండి ఉపసంహరించుకొంది.
- 1947లో UNO పాలస్తీనాను రెండు భాగాలుగా విభజించినది.
- యూదులకు ప్రత్యేకదేశం కోసం జియానిస్ట్ ఉద్యమం మొదలైనది.
- జెరుసలేంలో నాజీపాలన క్రింద లక్షలాది యూదులు చంపబడినారు.
- 1964లో జోర్డాన్‌లో PLO ఆవిర్భవించింది.
- 1967లో యాసర్ అరాఫత్ నాయకత్వంలో PLO ఇజ్రాయిల్ పై దాడి చేసింది
- 2004లో అరాఫత్ చనిపోయినాడు.
- 1968లో ఇరాక్‌లో సద్దాం హుసేన్ అధికారంలోకి వచ్చాడు.
- యూరప్, ఆసియా మధ్యప్రాంతాన్ని పశ్చిమ ఆసియా లేదా మధ్యప్రాచ్యం అని అంటారు.
- అరబ్బులు, యూదుల మధ్య ఏర్పడిన ఘర్షణలే పశ్చిమ ఆసియా సంక్షోభం అని అంటారు.
- అరబ్బులు నివాసం ఉండే పాలస్తీనా బ్రిటీషు నియంత్రణలో ఉండినది.
- పాలస్తీనాలోని జెరూసలేం యూదుల, క్రైస్తవుల, ముస్లింల పవిత్ర స్థలం.
- యూదులు పాలస్తీనాను తమ 'వాగ్దత్త భూమి'గా పరిగనించారు.

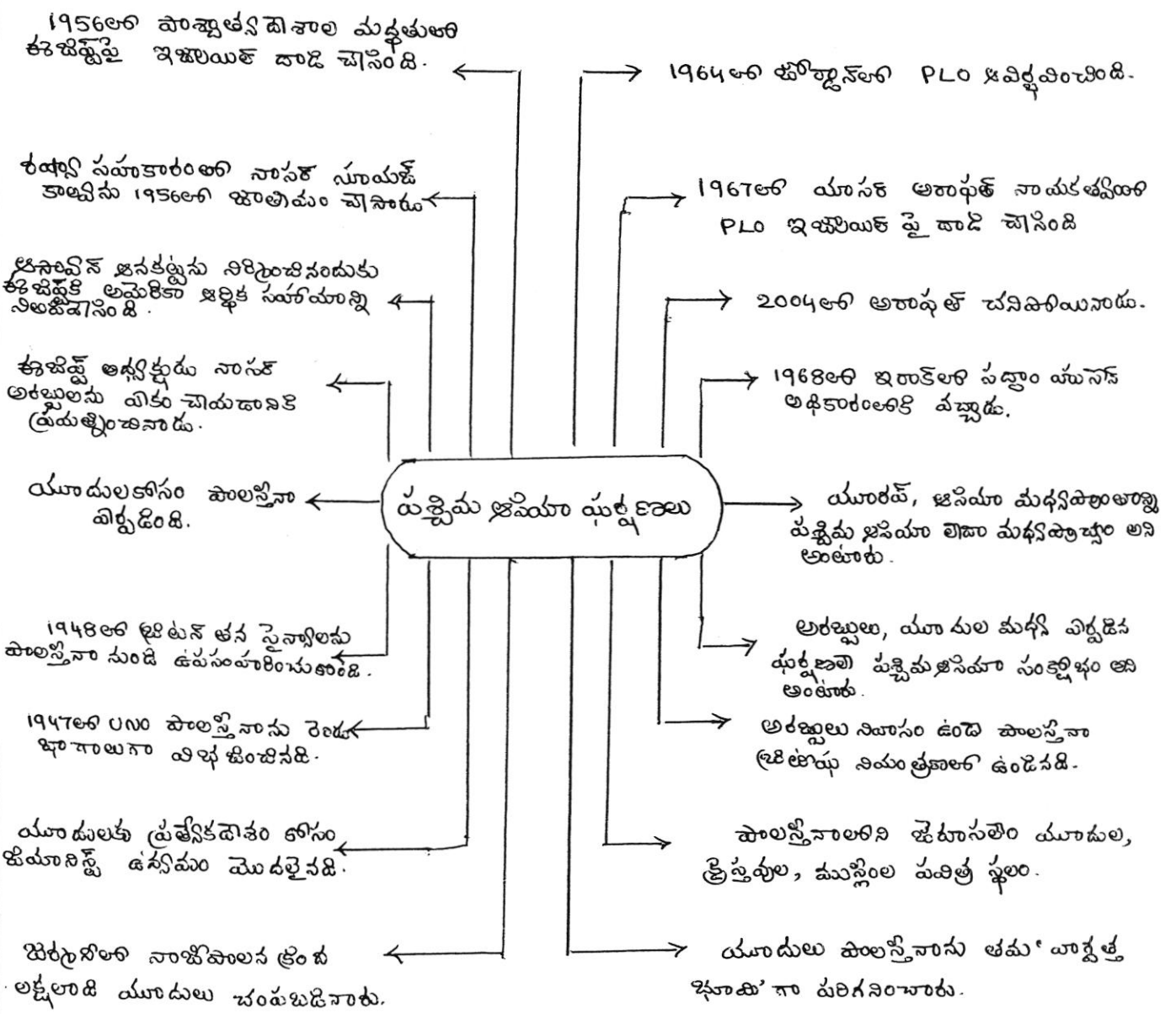

P.T.O.

www.bestsocialteacher.com

20. ప్రపంచ యుద్ధాల తరువాత ప్రపంచం, భారతదేశం.

(XI)

భారతదేశం - చైనాతో సంబంధము

- పంచశీల ఒప్పందం 29-04-1954న జరిగింది.
- లడఖ్ ప్రాంతంలోని ఆక్సాయిచిన్ ప్రాంతం, అరుణాచల్ ప్రదేశ్ లోని చాలా ప్రాంతం నాదని పేర్కొనడం వలన 1962లో యుద్ధం జరిగింది.
- 1950లో టిబెట్‌ను చైనా తనలో కలుపెసుకుంది
- ఇండోపాక్ యుద్ధం 1962లో జరిగింది.
- India - China ల మధ్యగల సరిహద్దురేఖ మెక్‌మోహన్ రేఖ
- 1949లో చైనా కమ్యూనిస్టు గణతంత్ర రాజ్యంగా ఏర్పడింది.

(XII)

భారత్ - పాక్‌తో సంబంధము

- 1971 Dec లో పాకిస్తాన్‌లో యుద్ధం జరిగింది (బంగ్లాదేశ్ స్వాతంత్ర్యానికి)
- 1966లో తాష్కంట్‌లో ఒప్పందం - UNO సెక్రటరీ జనరల్ యుథాంట్ ఒప్పించాడు.
- 1970లో పాకిస్తాన్‌లో తీవ్ర అంతర్గత సంక్షోభం ఎదుర్కొంది.
- పాకిస్తాన్‌లో సైనిక నియంత జనరల్ అయూబ్‌ఖాన్ అధికారంలో ఉండెను.
- 1999లో కార్గిల్ యుద్ధం జరిగింది.
- 1965లో శాస్త్రిగారు భారత్‌కు PMగా ఉండినారు.
- 1965లో రెండవసారి యుద్ధం జరిగింది
- యుద్ధం వలన కాశ్మీర్ రెండు భాగాలుగా విభజీరం పిడినది POK & భారత జమ్ము-కాశ్మీర్.
- కాశ్మీర్ కోసం 1948లో మొదటి సారి యుద్ధం జరిగింది

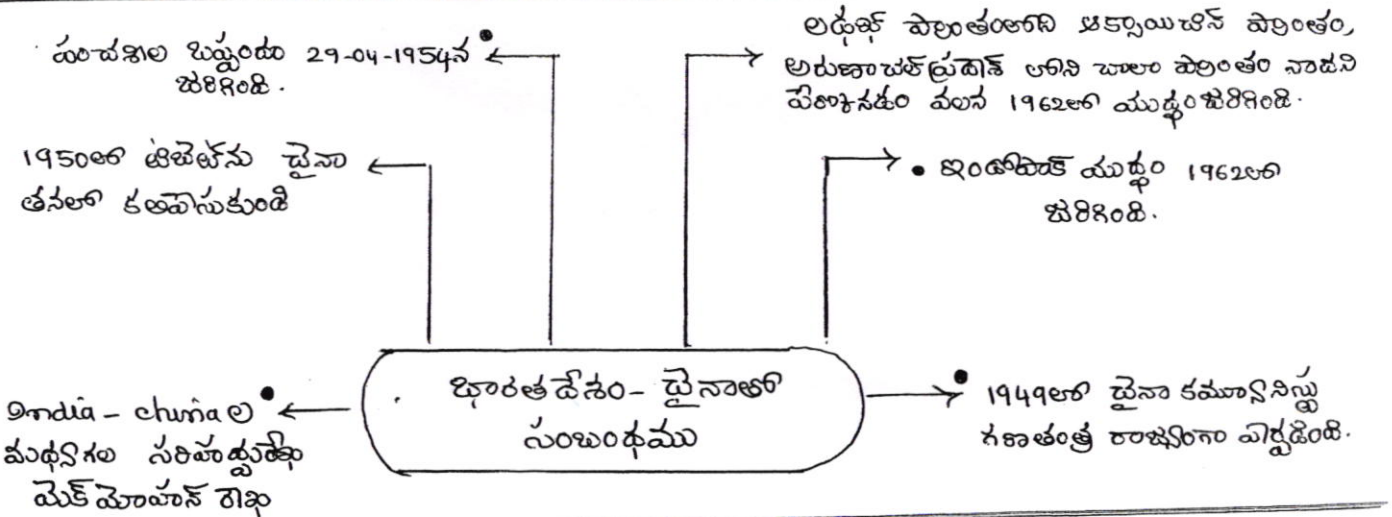

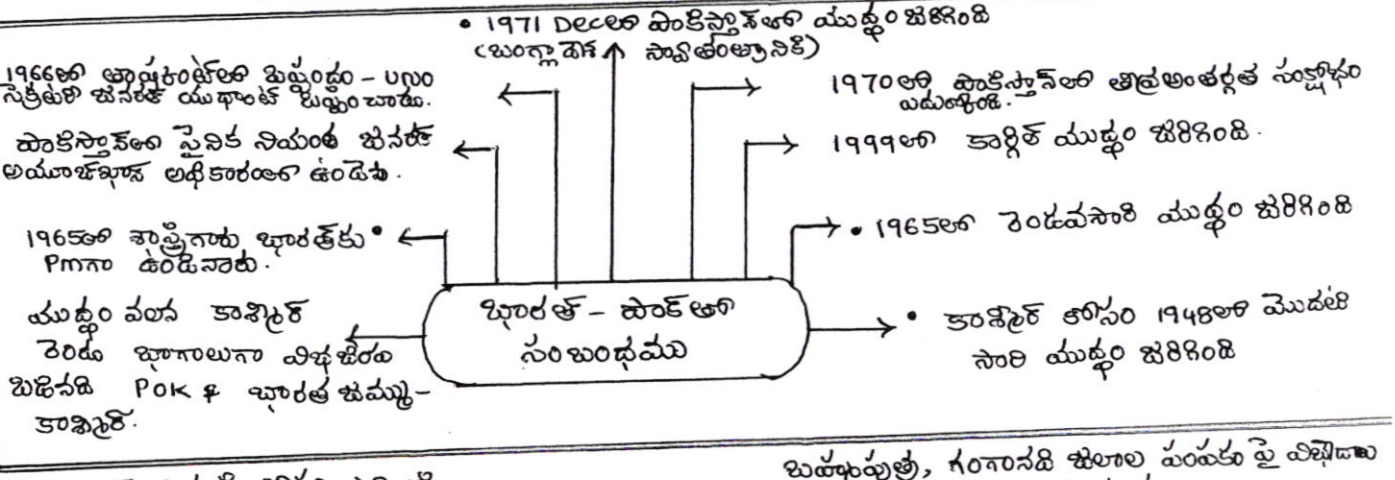

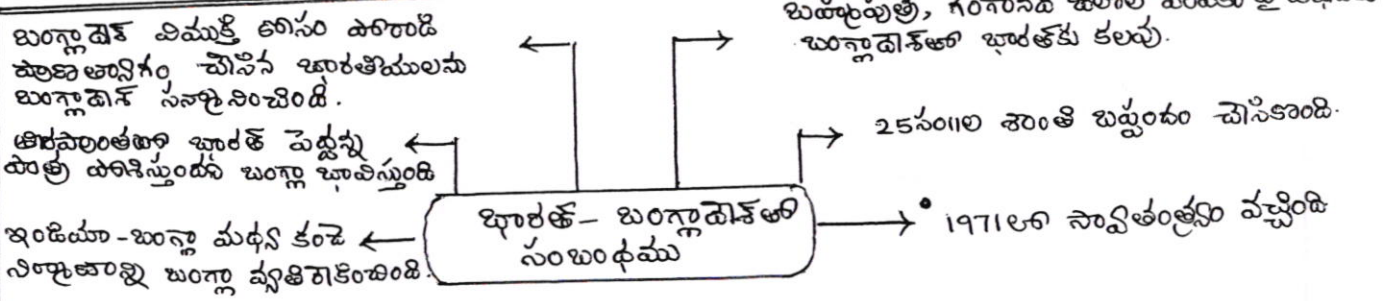

(XIII)

భారత్ - బంగ్లాదేశ్‌తో సంబంధము

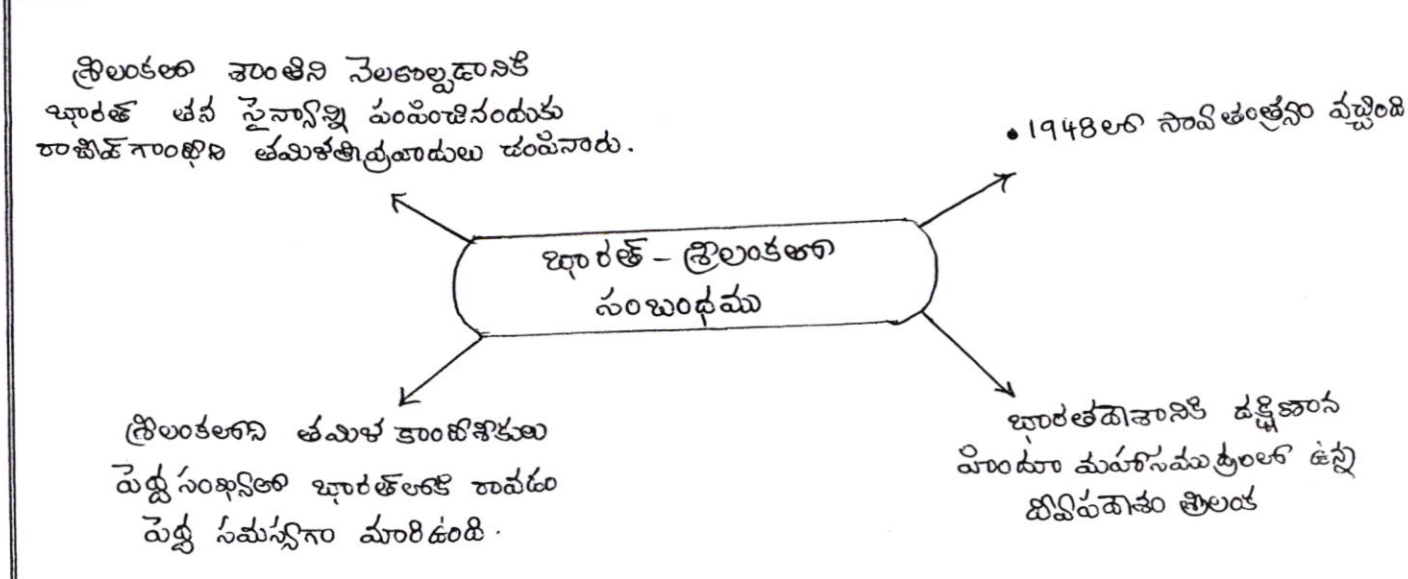

- బంగ్లాదేశ్ విముక్తి కోసం పోరాడి ప్రాణత్యాగం చేసిన భారతీయులను బంగ్లాదేశ్ సన్మానించింది.
- బహ్మపుత్ర, గంగానది జలాల పంపకం పై విభేదాలు బంగ్లాదేశ్‌తో భారత్‌కు కలవు.
- తీరప్రాంతంలో భారత్ పెద్దన్న పాత్ర పోశిస్తుందని బంగ్లా భావిస్తుంది
- 25సం॥ల శాంతి ఒప్పందం చేసికొంది.
- ఇండియా-బంగ్లా మధ్య కంటె నిర్మాణాన్ని బంగ్లా వ్యతిరేకించింది.
- 1971లో స్వాతంత్ర్యం వచ్చింది

(XIV)

భారత్ - శ్రీలంకతో సంబంధము

- శ్రీలంకలో శాంతిని నెలకొల్పడానికి భారత్ తన సైన్యాన్ని పంపించినందుకు రాజీవ్ గాంధీని తమిళతీవ్రవాదులు చంపినారు.
- 1948లో స్వాతంత్ర్యం వచ్చింది
- శ్రీలంకలోని తమిళ కాంటీశీకులు పెద్ద సంఖ్యలో భారత్‌లోకి రావడం పెద్ద సమస్యగా మారిఉంది.
- భారతదేశానికి దక్షిణాన హిందూ మహాసముద్రంలో ఉన్న దీవిపదేశం శ్రీలంక

www.bestsocialteacher.com

పాఠం - 21

సమకాలీన సామాజిక ఉద్యమాలు

CLASS: X (SOCIAL) (MIND MAPING)

→ TNRAO 9849854488

[I]

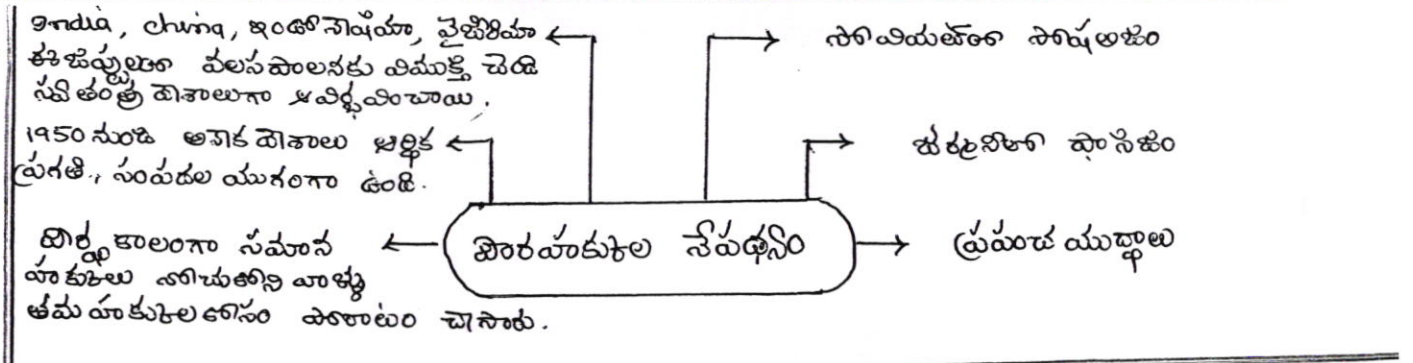

[II]

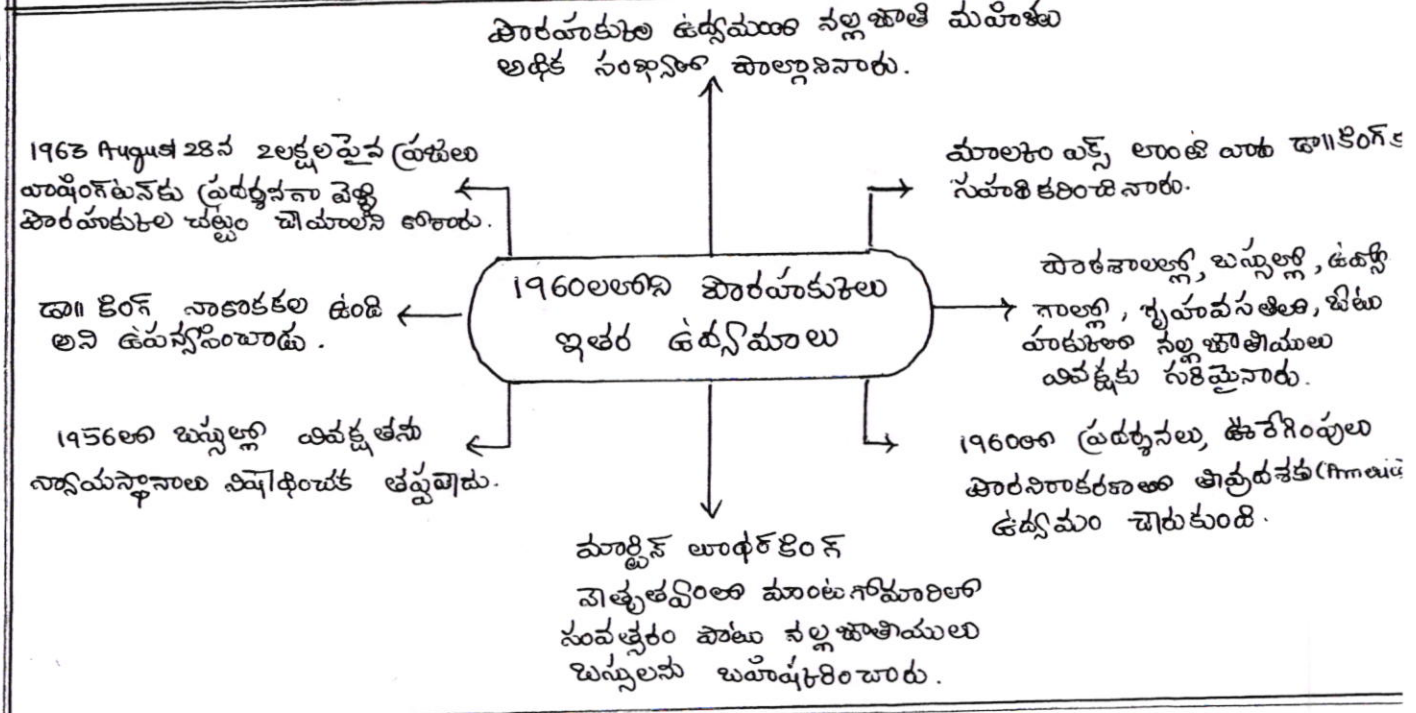

[III]

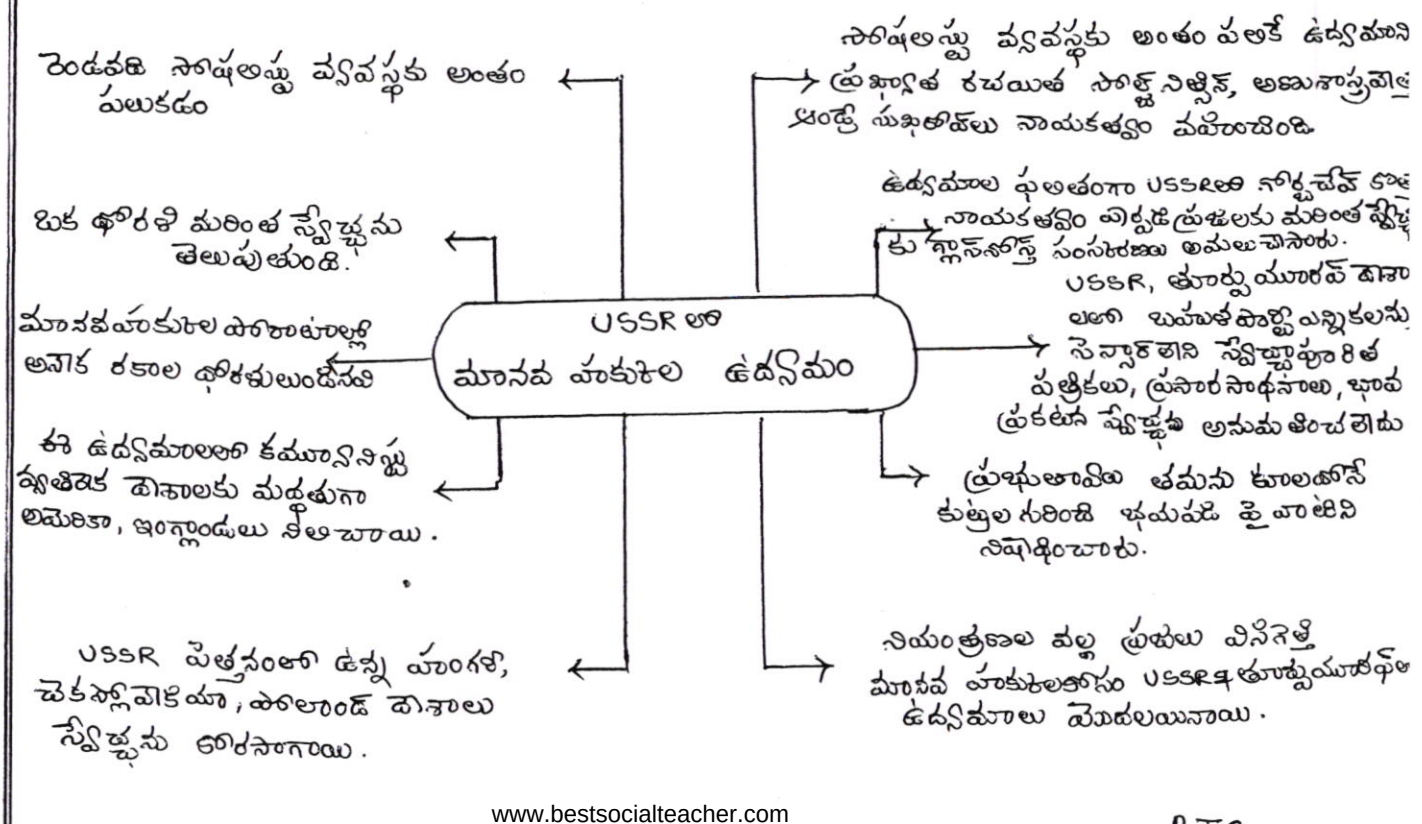

www.bestsocialteacher.com

P.T.O.

[IV]

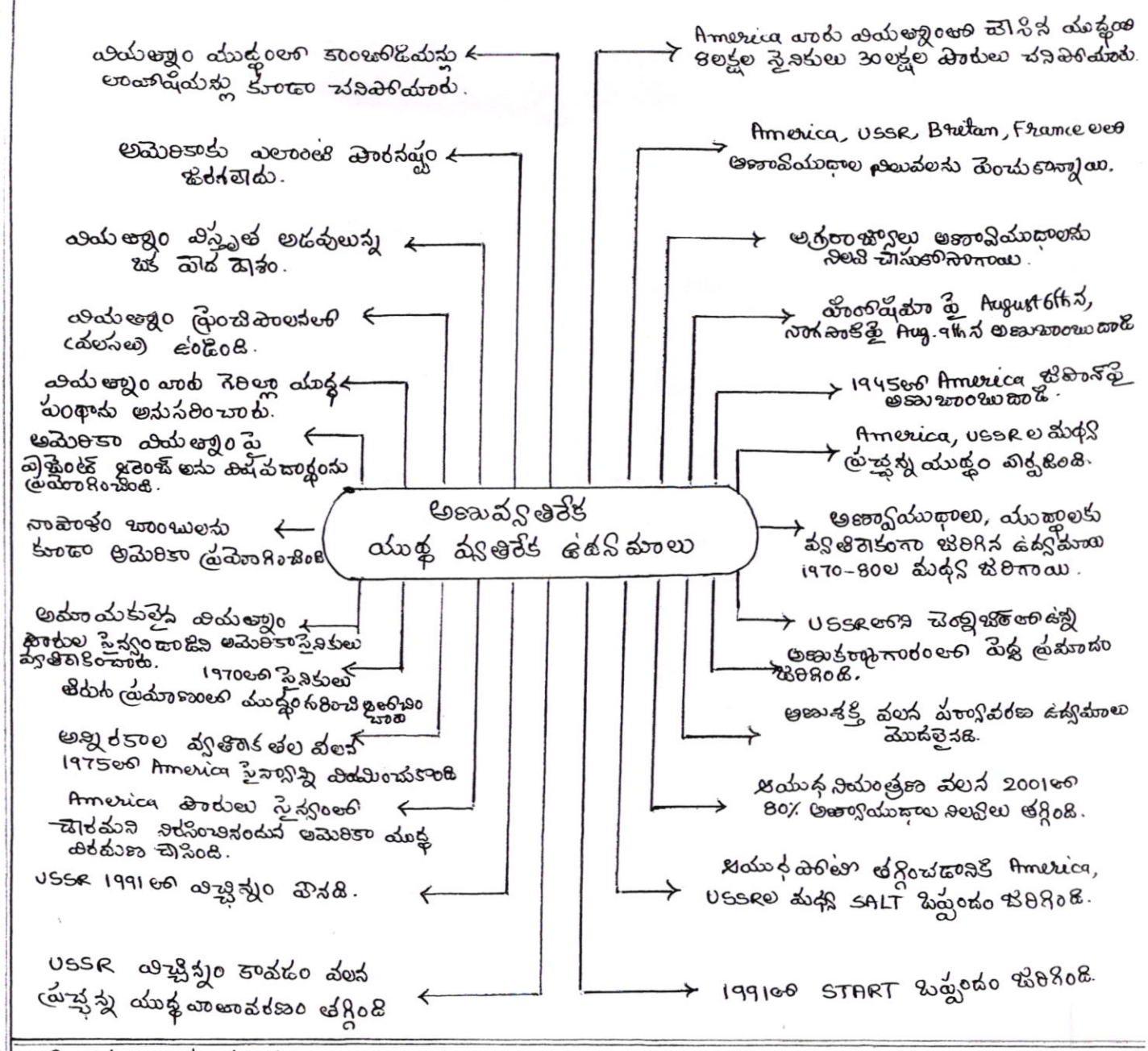

[V]

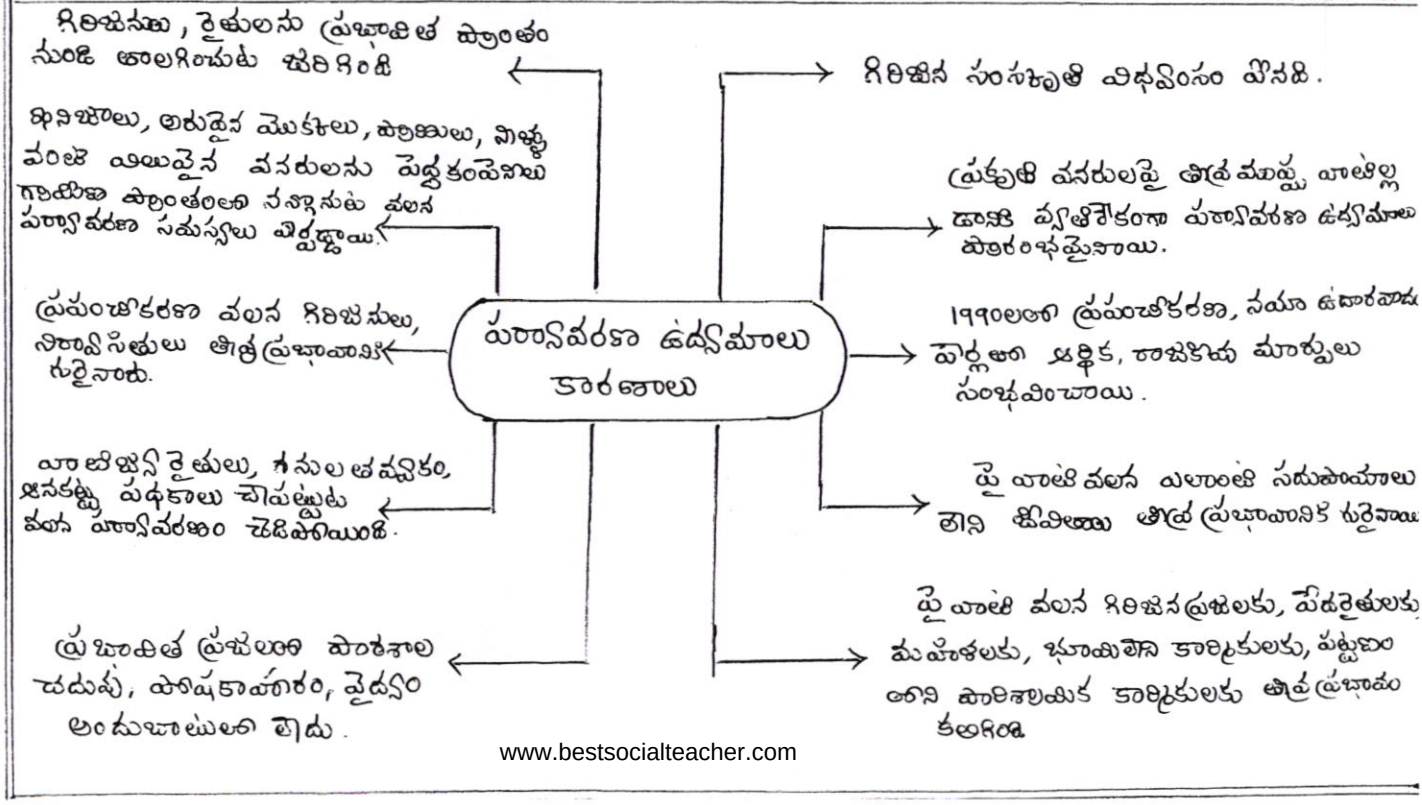

www.bestsocialteacher.com

[IX]

సైలెంట్ వ్యాలీ ఉద్యమం (1973–85)

- చెట్లను నరకడానికి వ్యతిరేకంగా కోర్టుకెళ్లిన ఫలితంగా కేరళ కోర్టు నరకడం ఆపింది.
- KSSP వారి సహకారంతో ప్రజల సమీకరణ చేసి నిరసించే ప్రయత్నం జరిగింది.
- ఈ లోయలో అరుదైన కోతి సింహపు తోక కోతి (లయన్ టెయిల్డ్ మకాక్) కలదు.
- చివరిగా ఆనకట్ట నిర్మాణాన్ని ఆపి సైలెంట్ వ్యాలీని 1985 లో జాతీయ పార్కుగా ప్రకటించింది.
- సైలెంట్ వ్యాలీలో ఉన్న అడవిలో కీచురాళ్ళు లేవు కావున నిశ్శబ్దంగా ఉంటుంది.
- కేరళలోని పశ్చిమ కనుమల్లో సైలెంట్ వ్యాలీ (నిశ్శబ్దలోయ) ఉంది.
- రెండు నదులపై ఆనకట్టల నిర్మాణానికి ప్రతిపాదనలు జరిగినవి.
- ఈ లోయలో అరుదైన జంతువులు, మొక్కలు అంతరించి పోతాయని విద్యావంతుల అభిప్రాయం

[X]

సారా వ్యతిరేక ఉద్యమం

- చివరిగా 1995లో సంపూర్ణ మధ్యపాన నిషేధం అమలైంది.
- సాక్షరతా పుస్తకాల ద్వారా మహిళలు రాష్ట్రంలోని అందరికీ ఈ ఉద్యమాన్ని విస్తరింపజేసినారు.
- ఈ ఘటన ధనబలాన్ని రాజకీయ బలాన్ని ఎదిరించే శక్తి మహిళల్లో ఉందని నిరూపించింది.
- ఇది రాత్రిబడిలో చదువుకొనిన మహిళల విజయగాథ.
- వారు చదివిన సీతమ్మకథ పుస్తకం చదివి సారానిషేధం చేయాలని నిర్ణయించుకొన్నారు.
- దూబగుంట (నెల్లూరు జిల్లా) గ్రామంలో ఈ ఆందోళన ప్రారంభమైంది.
- మహిళలు నిరసన ఫలితంగా 1993 oct. లో సారాను అధికారికంగా నిషేధించారు
- ఊరిలో కొన్ని నియమాలు పెట్టుకొని వాటిని ఉల్లంఘించిన వారికి వారే శిక్షలువేసారు.
- కలెక్టర్ కార్యాలయానికి వేలాదిమంది వెళ్లి వేలం పాటను ఆపివేయ గల్గినారు.
- ఈ ఉద్యమం 1992 మొదలైంది
- సారా దుకాణాలను మూయించి వేలంపాటకు ఎవరినీ రాకుండా ఉండాల్లో మహిళలు చేసారు
- ఊరిలోనికి సారా రాకుండా ఉండటానికి మహిళలు సర్పంచ్‌కి ఫిర్యాదు చేసినా ఫలితం లేక పోవుట వలన వారే సంఘటితమై ఉద్యమించారు.

[XI]

మైరా పైబీ ఉద్యమం

- ఇరోం షర్మిలా గృహ నిర్బంధంలో 10 సం॥లు నిరాహార దీక్ష చేసింది. ఈ ఉద్యమం సాయుధ దళాల చట్టాన్ని రద్దు చేయాలని కోరుతుంది.
- చట్టం యొక్క రద్దు అవకాశాన్ని పరిశీలించడానికి సుప్రీం కోర్టు న్యాయమూర్తి B.P. జీవన్ రెడ్డిని ప్రభుత్వం నియమించింది
- ఇప్పటికీ శాశ్వత పరిష్కారం కనుకోలేదు
- తంగజం మనోరమ 32 ఏళ్ళ మహిళ నిర్బంధంలో చనిపోయింది.
- సాయుధ దళాల ప్రత్యేక అధికారాల చట్టం 1958లో అమలైంది.
- గ్రామాల్లో మహిళలు బృందాలుగా ఏర్పడి పహారాగా తిరిగేవారు.
- 1970ల చివరికాలంలో మైరాపైబీ ఉద్యమం మొదలైంది.
- మైతీ భాషలో మైరాపైబీ అంటే కాగడాలు పట్టుకున్న వాళ్ళని అర్థం
- మణిపూర్ కొండలు, లోయలతో రాజరికపాలనలో ఉండింది.
- 1891లో బ్రిటీషువారు ఈ ప్రాంతాన్ని నియంత్రించినారు.
- 1949లో మణిపూర్ రాజును విలీనం చేస్తూ రాజు ఒప్పందంపై సంతకాలు చేసినారు
- [illegible] వేధింపులు, హింసలకు ఈ చట్టంవలన గురైనారు.

www.bestsocialteacher.com

[VI]

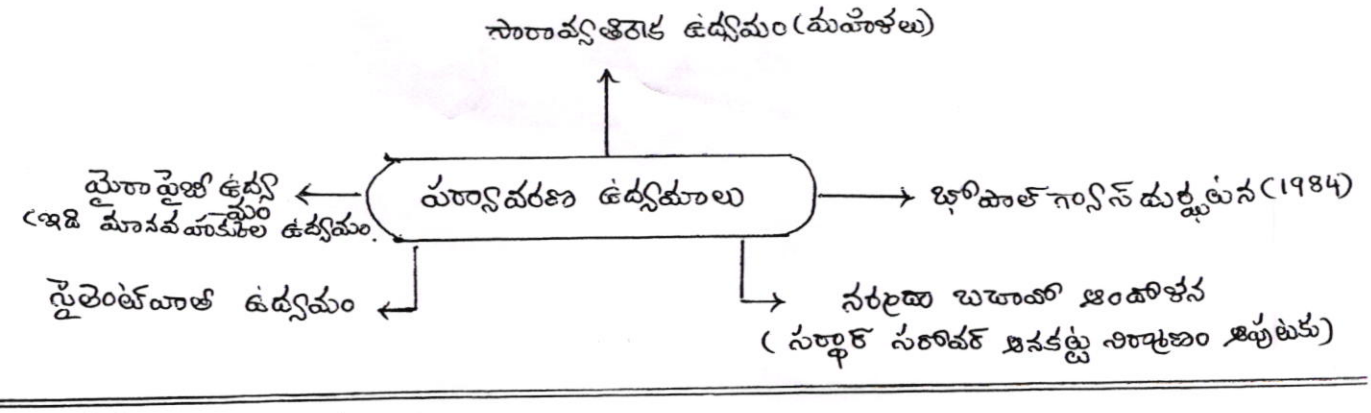

[VII]

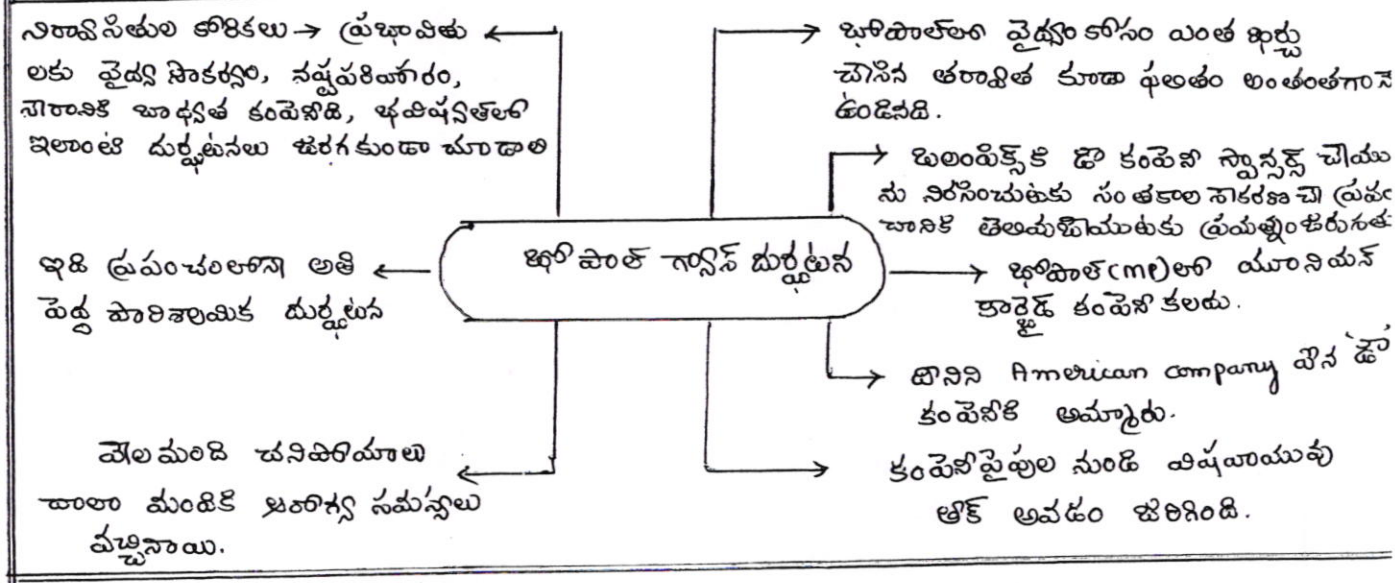

[VIII]

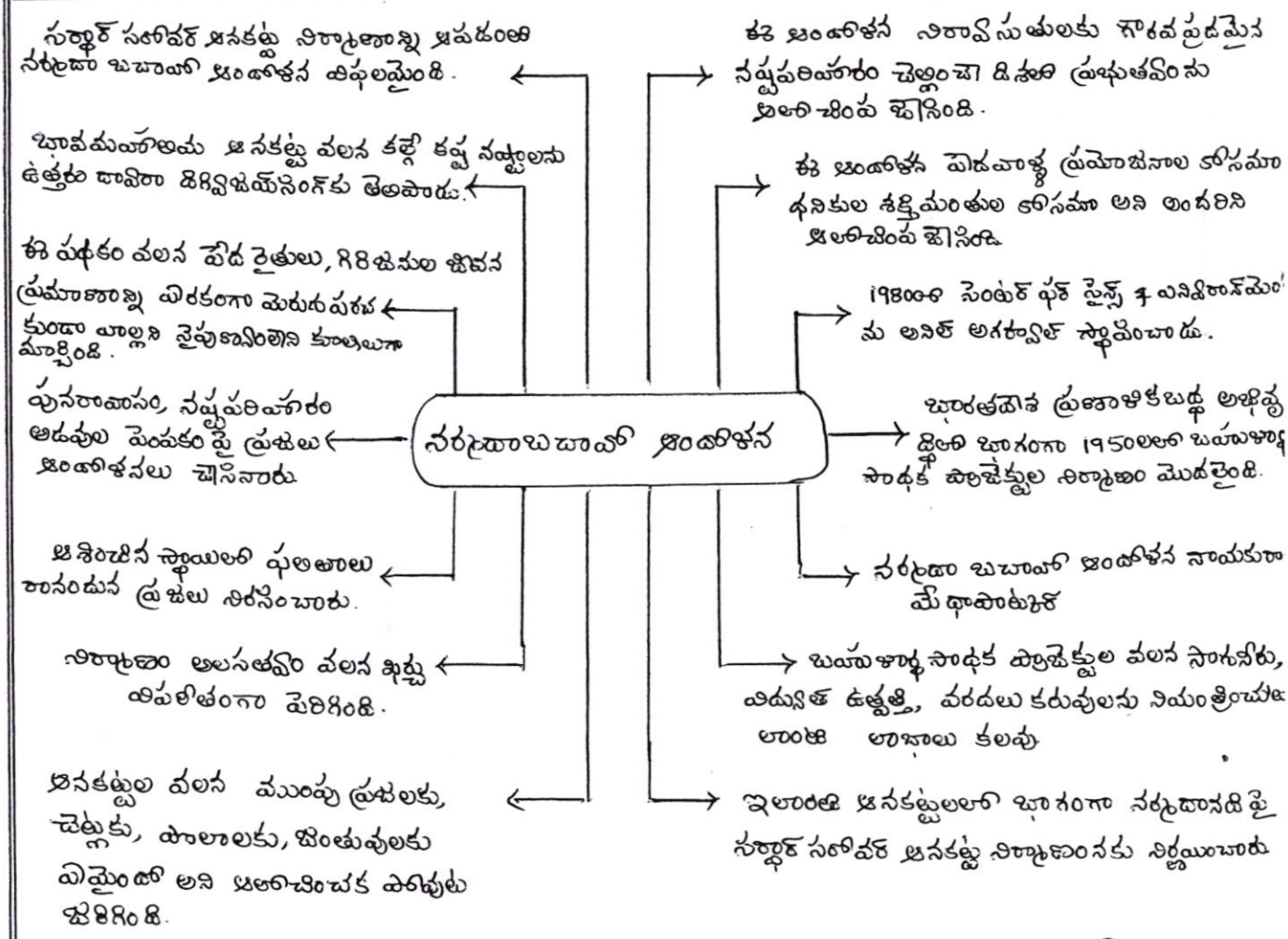

P.T.O.

www.bestsocialteacher.com

పాఠం-22 (మైండ్ మ్యాపింగ్)

తెలంగాణా రాష్ట్ర సాధన ఉద్యమం

X-CLASS (SOCIAL)

→ TNRAO 9849854488

[I]

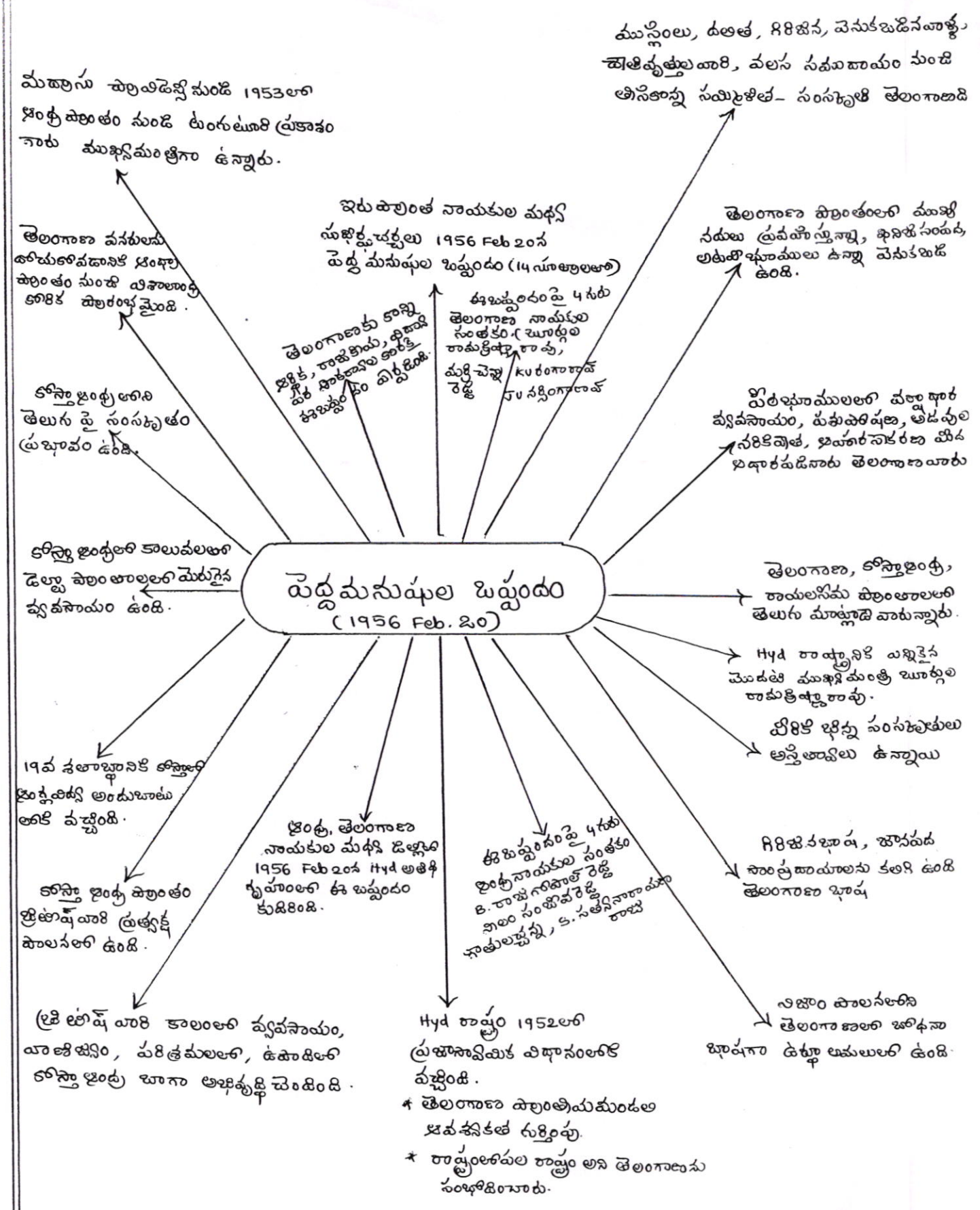

P.T.O.

www.bestsocialteacher.com

[II]

1969 లో తెలంగాణా ఉద్యమం

- ఆరు సూత్రాల పథకంలోని ముఖ్య అంశాలలో విద్యా అవకాశాలను అన్ని ప్రాంతాల్లోనూ విస్తరింప చేయడం, Hyd లో కేంద్రీయ విశ్వవిద్యాలయ ఏర్పాటు చేయుట.
- ఇరు ప్రాంతాల వారి అసంతృప్తితో కేంద్ర ప్రభుత్వం 1973 లో ఆరు సూత్రాల పథకం అమలు చేసింది.
- తెలంగాణా ఉద్యమానికి ప్రతిస్పందనగా 1972 లో జై ఆంధ్రా ఉద్యమాన్ని ప్రారంభించారు (స్థానికత ముల్కీ నిబంధనలను తొలగించుట)
- కేంద్రప్రభుత్వం 8 కమిటీల ద్వారా సమస్య పరిష్కార మార్గాలతో ఉద్యమం చల్లబడింది.
- దాని తరువాత తెలంగాణా ప్రజాసమితి అనే వేదిక ఏర్పడి ఇది రాజకీయ పార్టీగా మారింది.
- పాలక కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వ పదే పదే జోక్యం చేసుకోవటానికి వ్యతిరేకంగా కొత్త రాజకీయ ఉద్యమం ఒక అలగా ఎగిసింది. ఇది తెలుగుదేశం పార్టీ ఆవిర్భావానికి దారితీసింది.
- ప్రాంతీయ కమిటీలు, ముల్కీ నిబంధనలను నిలుపివేయుట వలన 'పెద్దమనుషుల ఒప్పందం'లో పొందుపరిచిన తన ప్రత్యేక అస్తిత్వాన్ని తెలంగాణా కోల్పోయింది.
- పెద్దమనుషుల ఒప్పందంపై అసంతృప్తి [ముల్కీ నిబంధనలను ఉల్లంఘించుట, తెలంగాణా రెవెన్యూ మిగులును మళ్లించుట]
- ఉస్మానియా విద్యార్థుల ప్రజా ఉద్యమం [సమ్మెలు, నిరాహార దీక్షలు, ప్రదర్శనలు, ఆమరణ నిరాహార దీక్షలు]
- విద్యార్థుల ప్రదర్శనలపై పోలీసులు కాల్పులు జరుపుట వలన 370 మంది చనిపోయారు.

[III]

తెలంగాణాలో పెరుగుతున్న అసంతృప్తి

- సినిమారంగంలో తెలంగాణా వారిని వెనుకబడిన వారిగా మోటువాళ్ళుగా చిత్రీకరించారు.
- తెలంగాణ చరిత్ర, సంస్కృతిని పాఠ్యపుస్తకాల్లో ప్రాధాన్యత ఇవ్వలేదు.
- తెలంగాణా పండుగలను, దేవతలను విస్మరించారు.
- 2001లో తెలంగాణా అక్షరాస్యత 53% ఆంధ్రాలో 63% ఉండేది.
- 1815 / 1594 కోస్తాంధ్రలో కళాశాలలు, తెలంగాణాలో 1166 మాత్రమే. విద్యాసంస్థలు కోస్తాంధ్రలో 224 కోట్లు / తెలంగాణాలో 93 కోట్లు మాత్రమే.
- Hyd చుట్టూ 8 యత్ వ్యవస్థలో ఆంధ్రా వారి ఆధిపత్యం
- తెలంగాణా సాంస్కృతిక వివక్షకు గురైంది.
- 2007-08 మధ్య కాలంలో కోస్తాంధ్రాలో 11800 రూ ఉండగా తెలంగాణాలో 10000 రూ॥ ఉండేది.
- ఆంధ్రాప్రాంతంలో కాలువల ద్వారా వ్యవసాయం జరిగింది.
- 1993-94లో వ్యవసాయం నుంచి ఆదాయం రెండు ప్రాంతాల్లో ఒకే విధంగా ఉండేది. (7800 Rs)
- శ్రీకృష్ణ కమిటీ అన్ని రంగాల్లో ఆంధ్రా వారి ఆధిపత్యాన్ని వెలికితీసింది.
- తెలంగాణాలోని పేదలు, రైతులు, కూలీలు తీవ్ర ఒత్తిడికి గురైనారు.
- చేతివృత్తులవారు తీవ్ర సంక్షోభానికి గురైనారు.
- అంతరించిపోతున్న నీటి వలన తెలంగాణా రైతులు తీవ్ర ఇబ్బంది పడినారు.
- 1990లో తెలంగాణా కులీనవర్గం సహజ వనరులపై స్వేచ్ఛ పొందాలని ఆశించారు.
- పెద్దమనుషుల ఒప్పందం ఉల్లంఘన
- 1956-90 మధ్య జరిగిన అభివృద్ధి అసమానతంగా ఉండింది.
- 1990లో Hyd లో I.T. పరిశ్రమ నెలకొంది.
- ఉద్యోగ ఉపాధి రంగంలో అన్యాయం జరిగింది.
- తెలంగాణాలో వ్యవసాయం బావులతో జరిగేది
- భూముల సాగువిస్తీర్ణం కోస్తాంధ్ర ప్రాంతంలో గణనీయంగా పెరిగింది కాని తెలంగాణాలో అంతంతగానే ఉంది.

www.bestsocialteacher.com

[IV]

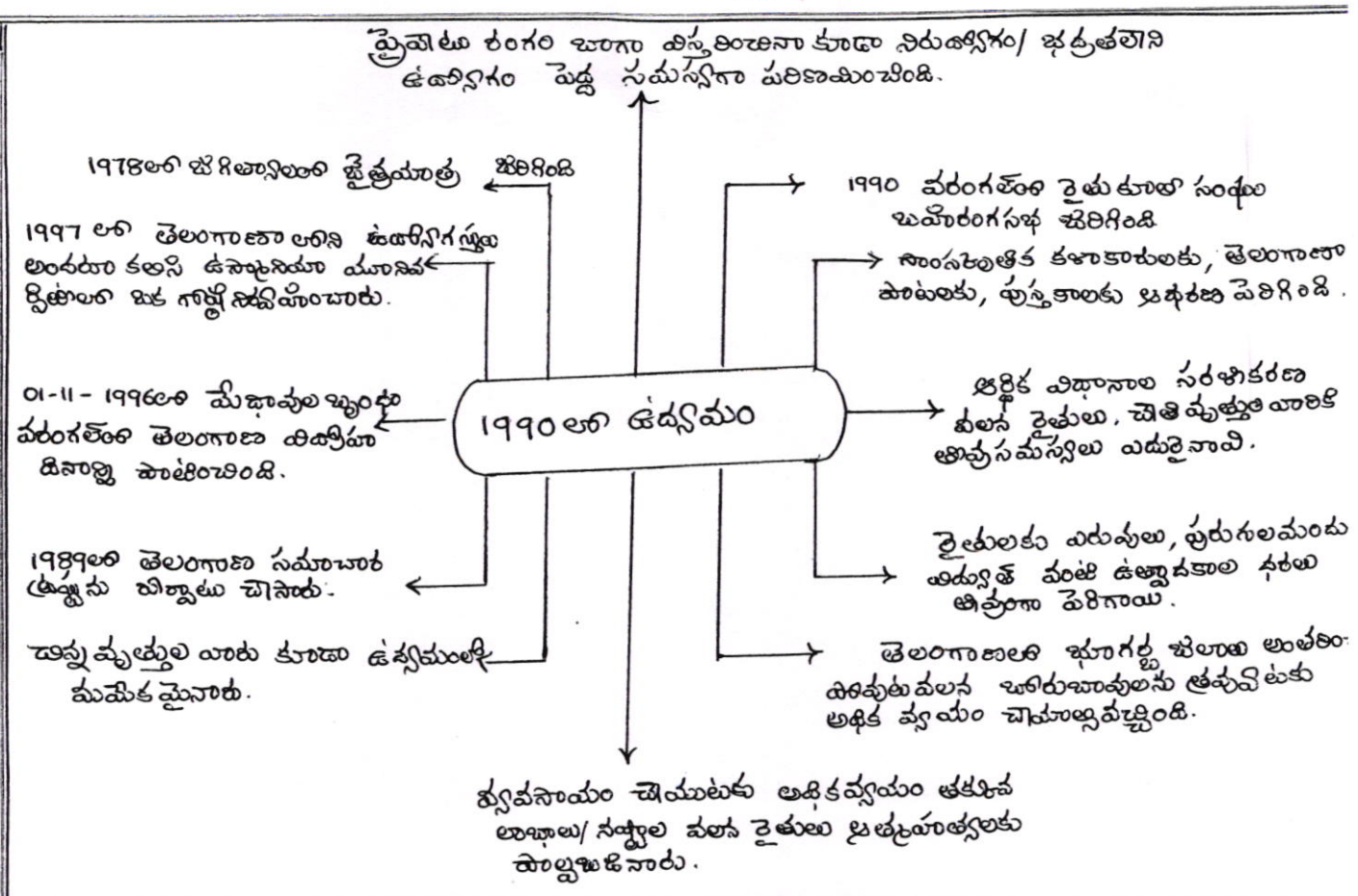

[V]

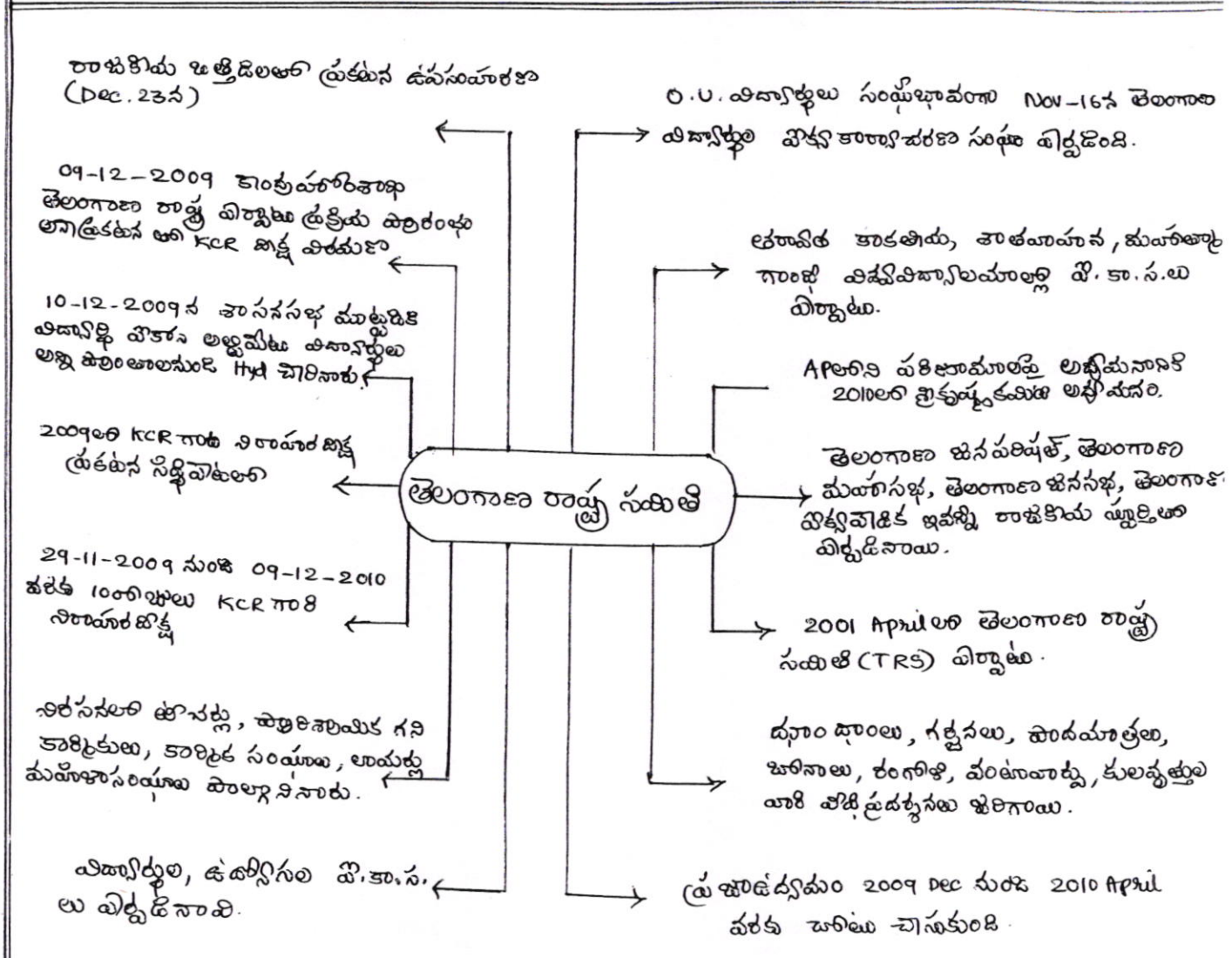

www.bestsocialteacher.com